

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIRSK NA LATA 2021-2030

PROJEKT

Opracowanie:

Urząd Miasta i Gminy Mirsk

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030 opracowano w oparciu o materiały źródłowe zgromadzone w Urzędzie Miasta i Gminy Mirsk oraz gminnych jednostkach organizacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030 zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2020 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY MIRSK.....	8
1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej.....	9
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	12
3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej	14
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych	15
4.1. Ocena sytuacji Gminy	15
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	16
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej.....	19
STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY MIRSK	21
1. Misja i wizja.....	22
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia	23
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Mirsk oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej	30
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.....	34
5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	37
6. Ramy finansowe i źródła finansowania	39
ZAŁĄCZNIKI.....	40
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Mirsk.....	41
Załącznik 2: Wzór ankiety.....	86
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	90

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą¹. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2030 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznych obowiązujących w Gminie Mirsk, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2030 roku oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.). Ponadto wzięto również pod uwagę zapisy poprzedniej, nieaktualnej Strategii Rozwoju Gminy Mirsk, obowiązującej do 2020 roku. Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców.

Ważnym źródłem informacji byli **członkowie Zespołu Strategicznego**, w skład, którego wchodziłi reprezentanci władz, jednostek organizacyjnych i społeczności lokalnej:

- Andrzej Jasiński – Burmistrz Miasta i Gminy Mirsk
- Jan Zaliwski – Sekretarz Miasta i Gminy Mirsk
- Paweł Stadnicki – podinspektor ds. planowania przestrzennego
- Antoni Alchimowicz – Przewodniczący Rady Miejskiej Gminy Mirsk
- Paweł Tylus – Radny Rady Miejskiej Gminy Mirsk
- Bartosz Baszak – Radny Rady Miejskiej Gminy Mirsk
- Marta Pazowska – Radna Rady Miejskiej Gminy Mirsk
- Zenon Zatchiej – Radny Rady Powiatu Lwóweckiego
- Arkadiusz Klask – Dyrektor Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Mirsku
- Elżbieta Ławniczak – Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mirsku
- Anna Kossak-Granda – Dyrektor Biblioteki Publicznej w Mirsku
- Piotr Czembrowski – Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Mirsku
- Jolanta Skrocka – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Giebułtowie
- Andrzej Chrustek – Komendant Straży Miejskiej
- Aneta Szabla – inspektor ds. rolnictwa i ochrony środowiska
- Bolesław Faściszewski – inspektor ds. kultury i sportu
- Joanna Trudzińska – inspektor ds. turystyki i informacji turystycznej
- Alicja Janus – inspektor ds. oświaty, służby zdrowia i kadr
- Jakub Sojka – Prezes Zarządu Ski & Sun sp. z o.o. sp.k.
- Dorota Cinciruk – Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Mirsku
- Piotr Panasewicz – Kierownik Posterunku Policji w Mirsku
- Norbert Rutkowski – przedstawiciel Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Koło Specjalnej Troski w Mirsku

¹ W dalszej części dokumentu przez Gminę rozumie się również Gminę Mirsk, przez Urząd rozumie się Urząd Miasta i Gminy Mirsk, a przez Strategię – Strategię Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030

- Lubomir Leszczyński – Nadleśniczy Nadleśnictwa Świeradów
- Łucja Mielniczyn – sekretarz Polskiego Związków Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Nr 3 w Mirsku

Dodatkowo Zespół Strategiczny wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

- Irma Kuznetsova – Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego
- Klaudia Świrski – Młodszy Specjalista ds. strategii i rozwoju lokalnego
- Maja Czyż – Młodszy Specjalista ds. strategii i rozwoju lokalnego

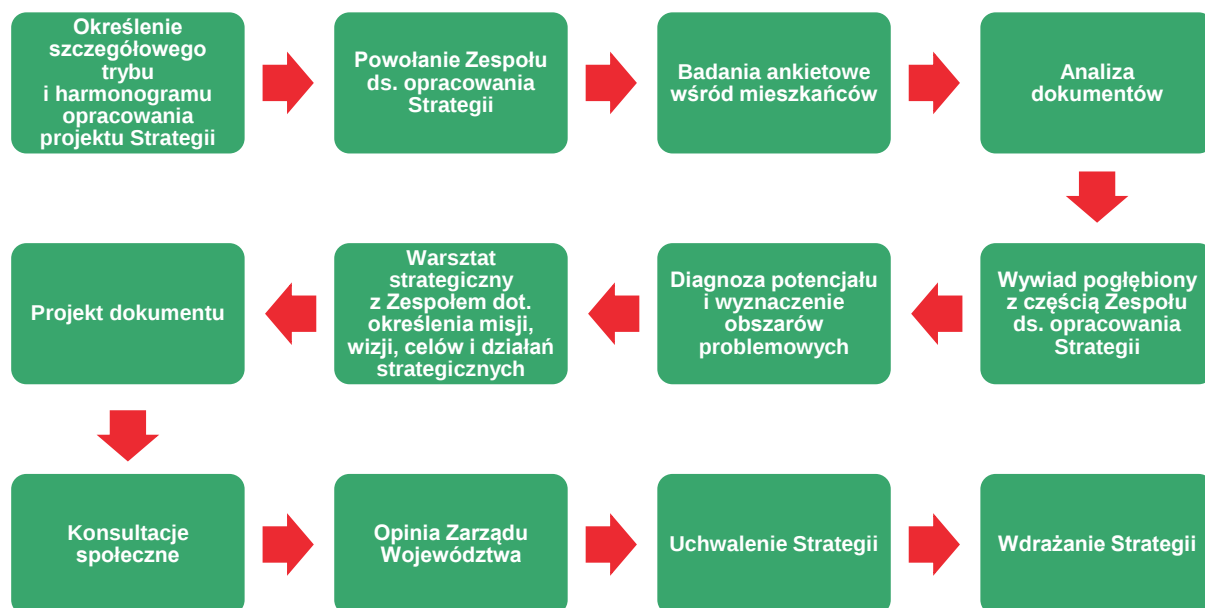
Pracę nad Strategią rozpoczęto w styczniu 2021 roku, kiedy to Rada Miejska Gminy Mirsk przyjęła uchwałę nr XXVII/342/21 z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030”, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1057). Następnie został powołany Zespół ds. opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030 zgodnie z zarządzeniem nr 20/2021 Burmistrza Miasta i Gminy Mirsk z dnia 26 lutego 2021 r. Do jego zadań należało opracowanie założeń do projektu Strategii, pomoc przy opracowaniu projektu Strategii oraz uczestnictwo w warsztatach strategicznych dotyczących opracowania misji, wizji, celów i działań strategicznych, które odbyły się w dniu 28 lipca 2021 roku.

Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, którą pogłębiono podczas spotkania z kierownictwem i pracownikami Urzędu oraz badaniami ankietowymi wśród mieszkańców. Na tej podstawie wyznaczono obszary problemowe. Następnie przeprowadzono warsztaty z Zespołem Strategicznym, podczas których opracowano misję i wizję rozwoju Gminy, a także cele strategiczne, operacyjne oraz działania, których realizacja wpłynie na osiągnięcie podstawowych celów. Warsztaty przeprowadzone zostały metodą design thinking polegającą na spojrzeniu na problem z wielu perspektyw oraz wyjściu poza utarte schematy i wypracowanie niestandardowych rozwiązań. Powyższe zagadnienia skonsultowano z Zespołem Strategicznym i we wrześniu 2021 roku przygotowano projekt Strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030 została przygotowana zgodnie z art. 10e ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.) z uwzględnieniem wniosków z przeprowadzenia badań ankietowych i warsztatów strategicznych. Następnie dokument poddano konsultacjom społecznym i przedłożono Zarządowi Województwa Dolnośląskiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1057 z późn. zm.).

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030:

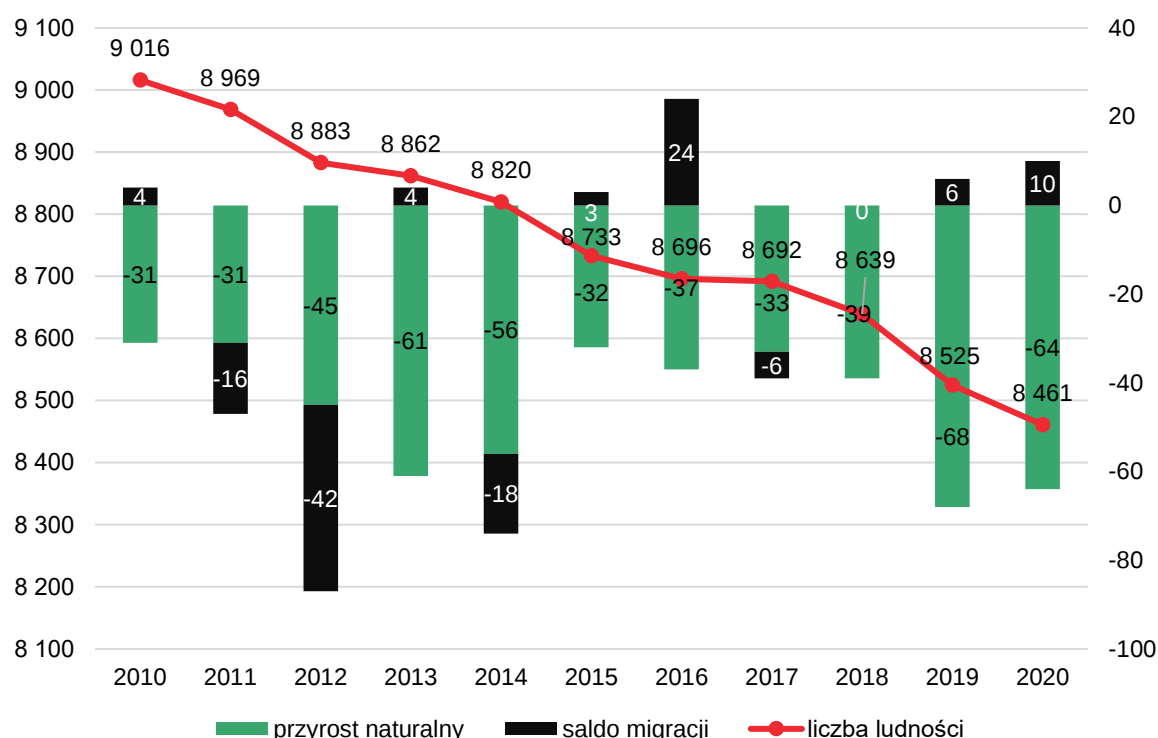
STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY MIRSK

1

1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Z diagnozy sytuacji społecznej Gminy Mirsk wynika, że w ostatnim okresie obserwowane są niekorzystne trendy demograficzne. Od 2010 roku zauważalny jest spadek liczby ludności, na który ma wpływ przede wszystkim pogarszająca się struktura demograficzna, która powoduje spadek przyrostu naturalnego ze względu na starzenie się społeczeństwa. Dynamika spadku liczby ludności w latach 2016-2020 wynosiła 99,3%. W 2020 roku, według danych GUS, liczba ludności wyniosła 8 461 mieszkańców. Porównując wskaźniki demograficzne Gminy Mirsk na tle powiatu i województwa można wnioskować, że wskaźnik przyrostu naturalnego był niższy niż w wymienionych jednostkach. Z kolei saldo migracji w roku 2020 w Gminie Mirsk było prawie 2-razy mniejsze w porównaniu do województwa i porównywalne do powiatu.

Ryc. 1. Zmiany liczby ludności w Gminie Mirsk w latach 2010-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Istotną informacją w zakresie struktury demograficznej jest liczba osób w wieku kreatywnym (25-34 lat w stosunku do ludności ogółem), które mogą stanowić główną siłę napędową rozwoju ekonomicznego Gminy. Udział osób w tym wieku spada, zarówno w Gminie, jak i powiecie czy województwie. Pozytywną informacją jest jednak mniejsza dynamika spadku występująca w Gminie Mirsk – spadek udziału najbardziej pożądanej grupy wiekowej zachodzi wolniej niż w pozostałych jednostkach. Udział osób w wieku kreatywnym w stosunku do ogółu dla Gminy Mirsk w 2020 roku wynosił 14,08%. Zwiększa się natomiast wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego – udział osób starszych stale rośnie, przy spadku liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Widoczny jest więc trend społeczny związany ze starzeniem się społeczeństwa.

Zmieniająca się sytuacja demograficzna skutkuje zmianą popytu na usługi publiczne: oświatę i wychowanie, opiekę nad osobami starszymi, usługi komunalne, kulturę i sport. W związku z różnicą liczby mieszkańców wymieniających się na rynku pracy (w wieku 20-24 i 60-64) konieczne jest także przewidzenie i uwzględnienie w planach rozwojowych Gminy zmieniającej się podaży potencjałów w zakresie aktywności społecznej, rynku pracy i przedsiębiorczości oraz wpływów z podatków.

Władze Gminy dostrzegają konieczność podjęcia działań na rzecz świadomej polityki demograficznej poprzez działania w zakresie polityki społecznej i podniesienia jakości usług społecznych, które przełożą się na podniesienie jakości życia rodzin na terenie Gminy.

Czynnikami mającymi wpływ na ocenę poziomu jakości życia na terenie Gminy Mirsk, jest dostępność oraz jakość usług dla mieszkańców.

Gmina Mirsk jest organem prowadzącym Przedszkole Publiczne im. Izerskich Skrzatów w ZSP w Mirsku przy ul. Betleja oraz 3 Oddziałów Przedszkolnych przy szkołach podstawowych w Krobicy, Rębiszowie i Giebułtowie. Gmina Mirsk na swoim terytorium nie posiada żłobka, choć działa tutaj klub Twórcze Centrum Malucha „Gniazdko” oferujące 19 miejsc dla najmłodszych dzieci. Poziom upowszechnienia opieki przedszkolnej liczony jako odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w stosunku do liczby dzieci w wieku 3-5 lat ogółem utrzymywał się na stałym poziomie do roku 2019, natomiast w 2020 nastąpił wzrost wskaźnika, który wyniósł 70,2%. Należy jednak zaznaczyć, że jest to wynik porównywalny do średnia dla powiatu (70,5%) oraz niższy niż dla województwa (88,8%).

Edukację szkolną zapewniają 4 szkoły podstawowe oraz dwie szkoły średnie. Szkoły posiadają zróżnicowaną bazę dydaktyczną i sportową, uczniowie mogą korzystać z zajęć pozalekcyjnych i wspomagających. Uczniowie mogą liczyć także na otrzymanie stypendium za wyniki w nauce.

W dniu 21 stycznia 2021 r. Uchwałą nr XXVII/339/21 Rady Miejskiej Gminy Mirsk rozwiązano Zespół Szkół w Mirsku, tym samym Liceum oraz Technikum zostały przekazane Zespołowi Szkolno-Przedszkolnemu w Mirsku. Uchwałą nr XXIX/364/21 z dnia 25 marca 2021 r. Rady Miejskiej Gminy Mirsk zlikwidowano Szkołę Podstawową w Krobicy z Oddziałem Przedszkolnym i również włączono ją do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Mirsku.

W latach 2016-2020 wystąpił stały wzrost wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie od 10,9 mln w 2016 roku do 11,6 mln w 2020 roku. Prawie całkowitą kwotę wydatków stanowiły wydatki bieżące, wśród których zdecydowana większość przeznaczana była na wynagrodzenia i pochodne, co oznacza, że Gmina nie realizowała znacznych inwestycji w tym dziale.

Bardzo istotne, z perspektywy możliwości rozwojowych oświaty w Gminie, zarówno w wymiarze infrastruktury, jak i poziomu kształcenia, jest poziom przyznanej subwencji oświatowej oraz stopień, w jakim pokrywa ona wydatki na oświatę w Gminie. Wyraźny jest spadek poziomu pokrycia wydatków subwencją, co oznacza, że coraz więcej wydatków oświatowych Gmina musi pokrywać z dochodów własnych. W 2016 roku wskaźnik ten wynosił 63%, w 2018 – 50%, a w 2020 roku wzrósł do poziomu 57%.

Władze samorządowe przywiązują dużą wagę do podniesienia jakości życia mieszkańców, co wyraża się w trosce o działania związane z kulturą i szeroką ofertą społeczną. Skoncentrowane są one m.in. wokół Klubu Integracji Społecznych oraz Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Mirsk. W Klubie odbywają się zajęcia i próby sekcji oraz zespołów amatorskiego ruchu artystycznego, koncerty spektakle teatralne wraz z udziałem artystów profesjonalnych. Organizowane są również cykliczne wystawy plastyczne i fotograficzne, zajęcia klubowe dla dzieci i młodzieży oraz przedsięwzięcia edukacyjno-integracyjne. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Mirsk wraz z dwiema filiami w Giebułtowie i Rębiszowie działa na rzecz rozwoju czytelnictwa na terenie miasta i okolicznych wsi. Biblioteka zajmuje się organizowaniem tematycznych i okolicznościowych akcji wydarzeń czytelniczych oraz spotkaniami z pisarzami. Włącza się również w ogólnopolskie kampanie czytelnicze.

Baza sportowo-rekreacyjna na terenie Gminy jest stopniowo rozbudowywana. Tworzą ją: Stadion Miejski, hala sportowa i zespół boisk Orlik, dwie sale gimnastyczne oraz boiska piłkarskie.

Mieszkańcy Gminy Mirsk w zakresie podstawowej ochrony zdrowia mogą korzystać z usług świadczonych przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gminy Mirsk oraz przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej LUBOMED s.c. Na terenie Gminy znajdują się dwie apteki. Stale zmniejsza się liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej. W związku z sytuacją demograficzną Gmina dostrzega również konieczność opracowania systemowych rozwiązań wsparcia seniorów, poprzez umożliwienie im korzystania z dodatkowej oferty aktywizującej społeczność, w tym z zajęć kulturalnych, edukacyjnych, rekreacyjnych i usług opiekuńczych.

Świadczeniem pomocy społecznej osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej zajmuje się Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej działający na terenie Gminy Mirsk. Z ramienia MGOPS na terenie Gminy funkcjonuje 5 pracowników socjalnych, którzy udzielają wsparcia rodzinom. Programy i projekty jakie zostały zrealizowane w Gminie to m.in.: Rodzina 500+, Dobry Start 300+, Posiłek w domu i szkole, Karta Dużej Rodziny, Niebieska Karta, Wspieraj Seniora.

Gmina Mirsk posiada w swoim zasobie mieszkania komunalne i socjalne. Liczba mieszkań komunalnych z roku na rok ulega zmniejszeniu i w roku 2020 było ich 290. Natomiast liczba mieszkań socjalnych pozostaje na identycznym poziomie i wynosiła 57 obiektów w roku 2020.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Na tle średnich wyników dla województwa i powiatu, Gmina Mirsk charakteryzuje się umiarkowanym poziomem rozwoju przedsiębiorczości. Analiza wskaźnika liczby zarejestrowanych podmiotów w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców (dane za okres 2016-2020) pokazuje stopniowy wzrost, jednak w 2020 roku wynosił on 109 podmiotów na 1 tys. mieszkańców i był on o 2 wyższy od średniej dla powiatu lwóweckiego i o 28 niższy od średniej dla województwa dolnośląskiego. Według danych opublikowanych przez GUS na terenie Gminy Mirsk (na koniec 2020 roku) w bazie REGON zarejestrowanych było 919 podmiotów gospodarczych. Stanowiło to 18,9% wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie powiatu lwóweckiego. Na terenie Gminy Mirsk w ciągu ostatnich pięciu lat stale zmniejszała się liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne.

Na koniec 2020 roku 53% mieszkańców Gminy Mirsk miało dostęp do sieci wodociągowej, natomiast w samym Mieście dostęp miało 96% mieszkańców. Dostęp do sieci kanalizacyjnej miało 73% mieszkańców Gminy, gdzie całe Miasto Mirsk było skanalizowane. Przez teren Gminy przebiegają gazociągi, jednak korzysta z nich tylko niewielka część mieszkańców Miasta. Zadania wynikające z zaopatrzenia i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków, realizuje Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej z siedzibą w Mirsku przy ul. Mickiewicza 38. W Gminie Mirsk funkcjonuje jedna mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków. Na terenie Gminy wyznaczono Aglomerację Mirsk, gdzie z sieci kanalizacyjnej korzystało w momencie jej utworzenia 6 110 osób.

Odbiorem odpadów komunalnych z terenu Gminy zajmuje się przedsiębiorstwo wylaniane w drodze przetargu. W Gminie funkcjonuje również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który zlokalizowany jest na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej przy ul. Mickiewicza 38 w Mirsku.

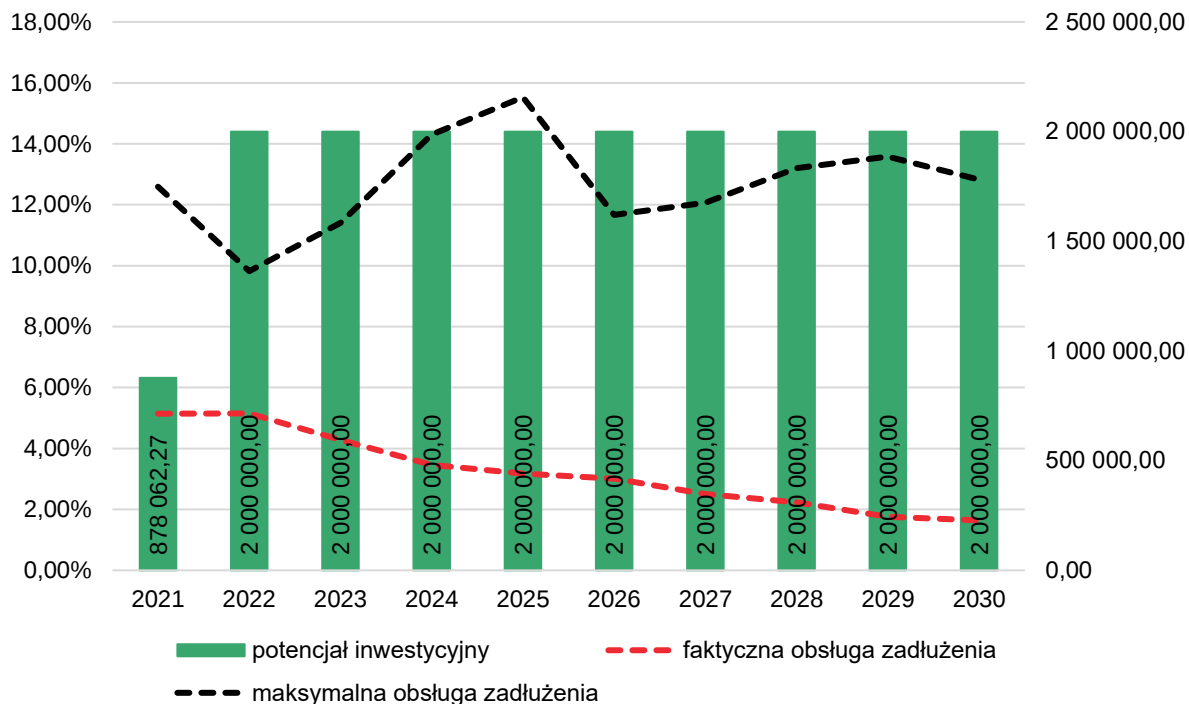
W latach 2016-2020 dochody Gminy Mirsk ulegały corocznemu wzrostowi – z poziomu 32,09 mln zł w 2016 roku do 44,91 mln zł w 2020 roku. Największy wzrost nastąpił w 2018 roku, kiedy dochody zwiększyły się o ponad 13 mln zł w porównaniu z rokiem poprzednim. W 2020 r. dochód na 1 mieszkańca w Gminie Mirsk wyniósł 5 285,89 zł był wyższy od średniej wyznaczonej dla powiatu lwóweckiego (4 985,73 zł) o 300,16 zł oraz niższy niż średnia wyznaczona dla województwa dolnośląskiego

W zakresie dochodów własnych największe znaczenie mają dochody z tyt. udziału w podatku PIT, generujące w analizowanym okresie średnio 4,3 mln zł rocznie, następnie podatek od nieruchomości – 3,2 mln zł i podatek rolny – 362 tys. zł. Z kolei wpływy z podatku CIT w analizowanym okresie wynosiły średnio 69 tys. zł rocznie.

Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Gminy. W 2016 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 30,5 mln zł i do 2020 roku wzrosły o prawie 18 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących. W Gminie Mirsk w latach 2016-2020 dynamika wzrostu dochodów i wydatków bieżących była na tyle stabilna, że poziom uzyskiwanej nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi) corocznie wzrastał z poziomu 2,4 mln zł w 2016 roku do poziomu 4,2 mln zł w 2020 roku.

Kształtowanie się budżetu Gminy w ubiegłych latach przekłada się również na jej przyszły potencjał inwestycyjny oraz zdolność do obsługi nowych zobowiązań. Zgodnie z uchwałą Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mirsk na lata 2021-2030 kształt wskaźnika obsługi zadłużenia pozwala na przyszłą obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 2. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Mirsk na lata 2021-2030

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały nr XXVI/334/20 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej.

Na podstawie powyższej uchwały, potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2021-2030 wyniesie około 18,88 mln zł.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina Mirsk jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie dolnośląskim, w południowo-zachodniej części powiatu lwóweckiego. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi ok. 186,6 km², z czego powierzchnia leśna stanowi 56%, zaś powierzchnia użytków rolnych 38%. Okoliczne Gminy to: Świeradów Zdrój, Leśna, Gryfów Śląski, Lubomierz, Stara Kamienica oraz Szklarska Poręba.

Sieć dróg oraz możliwości komunikacji transportowej z innymi ośrodkami mają duży wpływ na rozwój funkcjonalno-przestrzenny Gminy. Sieć dróg na terenie Gminy Mirsk tworzą drogi gminne, powiatowe, a także wojewódzkie (nr 358, 360, 361), które są kluczowymi elementami systemu transportowego w Gminie. Dostępność komunikacyjną zmniejsza jednak brak dróg krajowych na terenie Gminy oraz znaczna odległość do dróg ekspresowych i autostrad. Przez Gminę przebiega linia kolejowa ze stacją kolejową w Rębiszowie – stacja kolejowa na linii kolejowej nr 274 z Wrocławia do stacji w Zgorzelcu. Natomiast transport publiczny autobusowy realizowany jest poprzez firmy prywatne tj. PKS Bolesławiec, PKS TOUR Jelenia Góra, PKS VOYAGER Lubań, Bieleccy BUS, Sław-Trans oraz SPEED-BUS.

W roku 2013 został opracowany projekt „Kolej Gór Izerskich”, który w głównej mierze opiera się na odbudowie linii kolejowej ze Świeradowa Zdroju do Mirska (linia nr 336), z Mirska do czeskich Jindřichovic pod Smrkem (linia nr 284) oraz z Mirska do Gryfowa Śląskiego (linia nr 317). Całkowita długość linii kolejowej wynosi 24,36 km. Głównym celem projektu jest rozwój turystyki na terenie Pogórza Izerskiego poprzez rozwój komunikacji kolejowej transgranicznej, regionalnej z przyłączeniem do ogólnopolskiej sieci kolejowej.

Najważniejszym dokumentem planistycznym gminy jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mirsk zostało przyjęte uchwałą nr XLVIII/436/18 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 18 października 2018 roku. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które są aktami prawa miejscowego i określają możliwości wykorzystania poszczególnych działek, pokrywają niewielką część Gminy – 11% w roku 2020.

Niewielkie pokrycie obszaru gminy MPZP skutkuje częstym prowadzeniem polityki przestrzennej w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy. Prowadzenie polityki przestrzennej w dużej mierze opartej na takich decyzjach, może skutkować niekontrolowanym rozwojem zabudowy, powodując chaos urbanistyczny.

Wzrastająca liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy, zwłaszcza dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy rekreacyjnej, wskazuje na duże zainteresowanie potencjalnych Inwestorów chcących zainwestować oraz zamieszkać na terenie Gminy. Trend ten nie rzutuje jednak wyraźnie na dane statystyczne – głównie liczbę mieszkańców, gdyż inwestujące osoby można podzielić na dwie kategorie. Pierwsza dotyczy osób dotychczas zamieszkujących na terenie Gminy Mirsk, a planujących budowę nowego budynku mieszkalnego jednorodzinnego (kolejne pokolenia mieszkańców). Natomiast druga kategoria to osoby mieszkające w innych częściach kraju, którzy tworzą sobie na terenie Gminy miejsce do wypoczynku lub tymczasowego zamieszkania.

Należy również zwrócić uwagę na dużą ilość powstających obiektów na zgłoszenie (nie wymagających decyzji o warunkach zabudowy): budynków rekreacji indywidualnej oraz gospodarczych do 35 m², co wpisuje się w trend tworzenia miejsc do wypoczynku.

Uchwałą nr XXII/149/16 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 29 czerwca 2016 roku został przyjęty Program Rewitalizacji Gminy Mirsk na lata 2016-2023. Obszarem rewitalizacji objęto obszar o nazwie „Śródmieście Mirska” oraz obszar przemysłowy zlokalizowany na terenie byłych Zakładów Przemysłu Inniarskiego „Skarbków” w Mirsku. Omawiany obszar zamieszkuje jest przez 2 459 osób (28,08% ogólnej liczby mieszkańców Gminy) i obejmuje swym zasięgiem 68,21 ha (0,37% powierzchni Gminy).

Największym wyzwaniem związanym z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym na terenie Gminy Mirsk jest pogodzenie potrzeb inwestycyjnych mieszkańców i potencjalnych inwestorów z uwarunkowaniami przyrodniczymi. Gmina Mirsk charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazowymi, na co wpływ ma przede wszystkim zróżnicowana rzeźba terenu i unikatowa budowa geologiczna. Położona jest ona na granicy dwóch mezoregionów: Gór Izerskich oraz Pogórza

Izerskiego. Teren Gminy można podzielić na dwie części różniące się typem rzeźby, co sprawia, że okolica odznacza się niezwyklejmi walorami widokowymi. Południowa część Gminy to obszar górski, zaś północna część ma charakter podgórski. Najbardziej charakterystycznym we wszystkich dalekich widokach na terenie Kotliny Mirska jest granitowy i granitognejsowy Stóg Izerski (1 107 m), na którego szczycie znajduje się wieża radiokomunikacyjna i budynek schroniska. Wciąż jednak zauważa się niski poziom bazy turystycznej i rekreacyjnej.

Na terenie Gminy występuje również 5 rodzajów form ochrony przyrody: Rezerwat Torfowisko Doliny Izery, NATURA 2000 (Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Torfowiska Gór Izerskich (PLH020047), Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Łąki Gór i Pogórza Izerskiego (PLH020102), Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Góry Izerskie (PLB020009)), dwa zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: „Góra Słupiec” oraz „Tłoczyna”, użytek ekologiczny „Stawy Młyńsko” oraz pomniki przyrody.

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

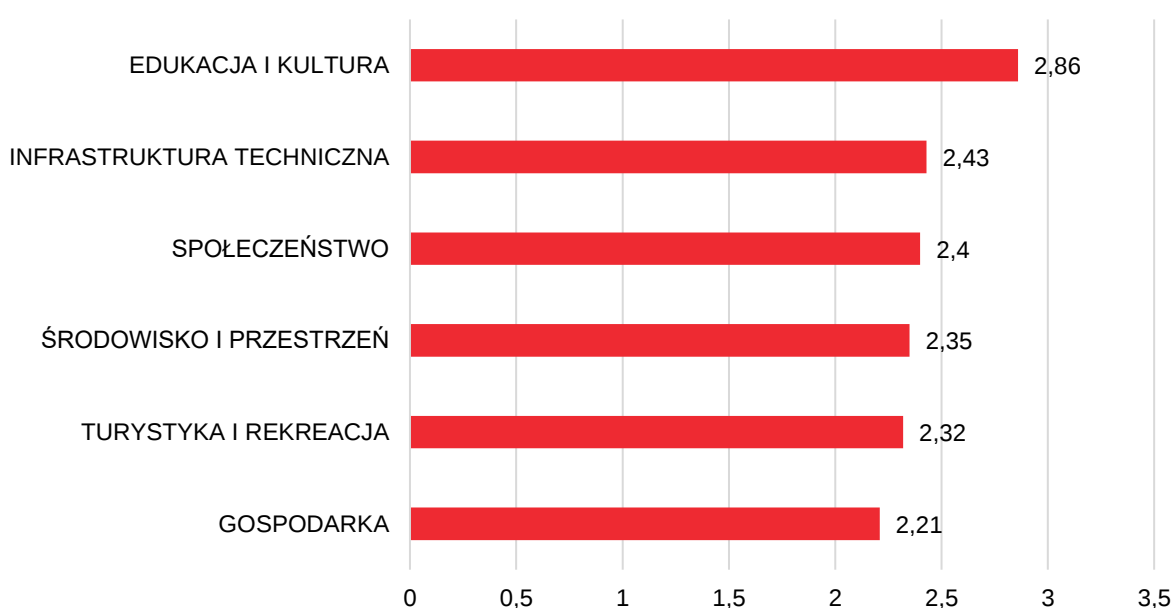
Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Mirsk przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania prowadzone były w dniach od 22 marca 2021 do 19 kwietnia 2021 roku.

Respondenci odpowiadali na 8 pytań z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 204 ankiet, z których największą część respondentów stanowiły kobiety (53,4%). Pod względem wieku mieszkańców, najwięcej z nich było w przedziale 36-45 lat (30,4%), a 59,8% wszystkich respondentów było osobami pracującymi. Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

4.1. Ocena sytuacji Gminy

W Gminie Mirsk w skali od 1 do 5, gdzie 1 to ocena bardzo zła, a 5 to ocena bardzo dobra, mieszkańcy najlepiej oceniają działania w zakresie edukacji i kultury (średnia ocena wynosiła 2,86), z kolei najgorzej gospodarkę (średnia ocena wynosiła 2,21). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,32 do 2,43. Średni wynik Gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 2,43 (nieco poniżej średniej).

Ryc. 3. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Tabela poniżej przedstawia najwyżej i najniżej oceniane elementy przez ankietowanych w poszczególnych obszarach. Najniżej oceniona ze wszystkich obszarów została jakość sieci gazowej (1,67). Mieszkańcy wskazywali również na duży problem w zakresie oferty spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla różnych grup wiekowych (młodzieży, dorosłych, seniorów), możliwości uzyskania zatrudnienia na terenie Gminy, dostępu do klubu malucha, dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, działań promocyjnych Gminy, mających na celu pozyskanie potencjalnych turystów, połączeń komunikacyjnych z innymi gminami i miastami, systemu ścieżek rowerowych, jakości opieki nad dziećmi do lat 3, świadomości ekologicznej mieszkańców, oferty Gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska, oferty spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla dzieci, rozwoju odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy oraz w jakości i różnorodności wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w Gminie. Powyższe elementy uzyskały średnią ocenę poniżej 2, co oznacza, że mieszkańcy mają w stosunku do nich złą i bardzo złą opinię.

Tab. 1. Najwyżej i najniżej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych

	Najwyżej oceniane:	Najniżej oceniane:
SPOŁECZEŃSTWO	Dostęp do podstawowej opieki medycznej	Dostęp do Klubu Malucha
GOSPODARKA	Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie	Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie Gminy
ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ	Walory środowiska przyrodniczego w Gminie	Świadomość ekologiczna mieszkańców
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Stan dróg w Gminie/Jakość sieci kanalizacyjnej	Jakość sieci gazowej
TURYSTYKA I REKREACJA	Atrakcyjność turystyczną Gminy	Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla młodzieży
EDUKACJA I KULTURA	Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w Gminie

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Wskazać należy, że żadna dziedzina funkcjonowania Gminy nie została wyróżniona oceną bardzo dobrą. Najwyższą ocenę wśród mieszkańców zdobyły walory środowiska przyrodniczego w Gminie, dostęp do edukacji w szkołach podstawowych, atrakcyjność turystyczną Gminy, jakość infrastruktury w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne) – powyższe obszary zdobyły ocenę powyżej 3,5.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy. Wśród najczęściej wskazywanych znalazła się rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych (10,2%), rozwój sieci gazowej (7,8%), inwestycje w rozwój turystyki (7,2%), poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg) (6,5%), budowa i modernizacja sieci wodociągowej (6,4%), a także budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków (5,8%). Najmniej priorytetowe według mieszkańców jest podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych, zwiększenie dostępności przedszkoli, rozwój infrastruktury sportowej, aktywizacja osób starszych, stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, rozbudowa oświetlenia ulicznego oraz budowa i modernizacja świetlic wiejskich.

Ostatnim pytaniem zadaniem w ankiecie było wskazanie elementu, który miałby zostać wizytówką Gminy. Wskazuje ono również na pożądane priorytety rozwoju według mieszkańców. Najczęściej mieszkańcy wskazywali na lasy, tereny rekreacyjne, czystość środowiska, turystykę, ekologię, Góry Izerskie oraz Geopark.

Przeprowadzone badania ankietowe wśród mieszkańców wskazują, że kluczowe dla rozwoju i wymagające interwencji obszary to:

- 1) infrastruktura techniczna,
- 2) ochrona środowiska,
- 3) usługi społeczne,
- 4) turystyka i oferta czasu wolnego.

Zdaniem mieszkańców najważniejszym elementem, który poprawi jakość życia w Gminie jest rozwój infrastruktury technicznej, w tym ścieżek pieszo-rowerowych, dróg, sieci gazowej, wodociągowo-kanalizacyjnej, a także zapewnienie dostępu do usług społecznych. Podstawą do tworzenia warunków dla rozwoju turystyki i rekreacji, powinna być natomiast poprawa stanu środowiska przyrodniczego oraz jakości infrastruktury turystycznej (poprawa czystości powietrza, różnorodność).

Ryc. 4. Główne priorytety rozwoju Gminy Mirsk według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Analizy dokonano w oparciu o:

- 1) wnioski z opisu charakterystyki Gminy;
- 2) dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Gminy oraz ze źródeł zewnętrznych;
- 3) wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w dniach od 22 marca 2021 do 19 kwietnia 2021 roku;
- 4) wywiadu pogłębionego, który odbył się w dniu 15 czerwca 2021 roku.

Analizę SWOT dla Mirska przedstawia poniższe zestawienie.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
• atrakcyjne położenie geograficzne Gminy (bliskość terenów leśnych, wysokie walory turystyczne i wypoczynkowe, malowniczy i urozmaicony krajobraz), • położenie Gminy w bliskim sąsiedztwie miejscowości Świeradów – Zdrój • unikalne atrakcje turystyczne (domy przysłupowe, Geopark, Kolej Gondolowa, wieża widokowa) • brak większych zakładów przemysłowych i instalacji obciążających środowisko • tereny inwestycyjne z przeznaczeniem pod działalność gospodarczą • zmniejszająca się liczba osób bezrobotnych • rosnąca liczba podmiotów zarejestrowanych w CEIDG • spadająca liczba beneficjentów pomocy społecznej • dobrze wyposażone szkoły, • dostępność do jednostek służby zdrowia • bogata oferta kulturalna • duża liczba stowarzyszeń i organizacji pozarządowych • współpraca z zagranicą w zakresie wymiany samorządowej, działalności turystycznej i kulturowej • PSZOK na terenie Gminy • przystąpienie Gminy do Programu Czyste Powietrze • dobrze rozbudowana sieć szlaków turystycznych	• niska dostępność i połączenia transportowe pomiędzy miejscowościami i większymi ośrodkami miejskimi • niska jakość dróg wewnętrznych (o nawierzchni gruntowej) głównie poza terenami zabudowanymi, które wymagałyby remontu i rozbudowy – w związku z rozwijającą się zabudową • trudność rozbudowy infrastruktury technicznej ze względu na zróżnicowaną rzeźbę terenu • niski stopień pokrycia powierzchni Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego skutkujący wzrostem wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i pogorszeniem ładu przestrzennego, niekontrolowane „rozproszenie się” zabudowy • mała ilość ścieżek rowerowych • brak infrastruktury sprzyjającej turystyce (dróg rowerowych, agroturystyki) • niewystarczająca baza sportowa • zły stan techniczny części obiektów zabytkowych • niska jakość istniejącej infrastruktury mieszkaniowej i użyteczności publicznej • niewystarczająco wykorzystane zasoby środowiska przyrodniczego i możliwości turystyczne Gminy • niewystarczająco rozwinięta baza gastronomiczna i noclegowa • niewystarczająca dostępność sieci wodno-kanalizacyjnej

	• niska dostępność sieci gazowej • niska dostępność do Internetu • wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego osobami starszymi • niski przyrost naturalny • malejący udział osób w wieku kreatywnym w ogóle społeczeństwa • niskie zaangażowanie społeczne mieszkańców
SZANSE	ZAGROŻENIA
• przynależność Gminy do Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego, czyli obszaru o bogatych tradycjach łączącego aspiracje centra turystycznego i wypoczynkowego oraz aglomeracji skupiającej nowoczesną gospodarkę • rosnący popyt na usługi rekreacyjno-turystyczne i dostęp do walorów środowiskowych • trend wyprowadzania się ludności miejskiej na wieś • zwiększająca się świadomość ekologiczna i rozwój alternatywnych źródeł energii • duże zainteresowanie mieszkańców odnawialnymi źródłami energii • przynależność Gminy do związków i stowarzyszeń międzygminnych, których celem są działania na rzecz rozwoju regionu • niewielka odległość i wysoka atrakcyjność krajobrazowa dla mieszkańców dużych miast • duże zainteresowanie rolnictwem ekologicznym i agroturystyką • wykorzystanie środków unijnych na cele związane z rewitalizacją	• mocna konkurencja sąsiednich regionów i miast pod względem walorów turystycznych • starzejące się społeczeństwo • odpływ osób młodych do większych miast • brak zastępowalności pokoleń na rynku pracy • kryzys finansowy związany z epidemią COVID-19 • postępujące i zagrażające środowisku przyrodniczemu zmiany klimatyczne • rosnące obciążenie jednostek samorządu terytorialnego nowymi zadaniami bez wystarczających środków na ich realizację • rosnące koszty budowy oraz utrzymania infrastruktury komunalnej i świadczenie usług komunalnych • pogodzenie potrzeb inwestycyjnych mieszkańców i potencjalnych inwestorów z uwarunkowaniami przyrodniczymi

STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY MIRSK

2

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację społeczno-gospodarczą. Zwrócono uwagę zarówno na mocne strony, jak i obszary problemowe. W procesie tworzenia i realizacji strategii istotne jest również określenie misji i wizji. Są to dwa elementy strategii ukazujące najważniejsze kierunki rozwoju.

Misja koncentruje się na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom gminy i jego mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje również na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedzi na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Dlaczego? Co jest naszym priorytetem?

Uwzględniając przyjęte założenia misja Gminy Mirsk brzmi:

Gmina Mirsk to miejsce dla atrakcyjnego życia, pracy i wypoczynku – to dobre miejsce dla każdego!

Z kolei wizja to obraz przyszłości, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Ukazuje Gminę Mirsk w perspektywie strategicznej – w 2030 roku, zmienioną poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez samorząd celów. Wizja Gminy Mirsk to:

Gmina Mirsk – zielonym, przyjaznym, otwartym miejscem dla rozwoju przedsiębiorczości, turystyki i spędzania aktywnego życia w otoczeniu zadbanego środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego.

Najważniejszą wartością dla rozwoju Gminy Mirsk jest stworzenie atrakcyjnej i przyjaznej przestrzeni do zamieszkania oraz rozwoju turystyki i gospodarki. Cel ten będzie osiągnięty poprzez rozwój infrastruktury oraz zapewnienie wysokiej jakości życia dla mieszkańców. Gmina będzie miejscem otwartym dla wszystkich grup społecznych. Ważnym elementem rozwoju Gminy Mirsk jest również środowisko przyrodnicze wraz z jego walorami turystyczno-krajobrazowymi. Z tego względu Gmina będzie dążyć do poprawy stanu środowiska oraz wdrażać rozwiązania proekologiczne, aby zwiększyć jakość życia w Gminie oraz przeciwdziałać skutkom zmian klimatu.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Mirsk, jej sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju określono 3 cele strategiczne, którymi są:

CEL STRATEGICZNY I: Zrównoważony rozwój infrastruktury i ochrona środowiska naturalnego

CEL STRATEGICZNY II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju z zachowaniem ładu przestrzennego

CEL STRATEGICZNY III: Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych i aktywizacja mieszkańców

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

CELE STRATEGICZNE:		
CEL I: Zrównoważony rozwój infrastruktury i ochrona środowiska naturalnego	CEL II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju z zachowaniem ładu przestrzennego	CEL III: Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych i aktywizacja mieszkańców
CELE OPERACYJNE:		
1.1. Ochrona środowiska przyrodniczego i przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu	2.1. Rozwój infrastruktury turystycznej i kultywowanie tradycji regionalnych	3.1. Wsparcie i rozwój oferty dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
1.2. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Gminy	2.2. Rozwój sfery gospodarczej Gminy	3.2. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego
1.3. Rozwój cyfryzacji i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców	2.3. Ochrona ładu przestrzennego Gminy	3.3. Podnoszenie jakości oświaty i opieki nad dziećmi

Cele strategiczne Gminy Mirsk odwzorowują obszary rozwojowe w sferze gospodarczej, społecznej i przestrzennej, które są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania realizowane w zakresie usług publicznych będą podstawą do realizacji zadań w sferze rozwoju usług społecznych, a także pozytywnie wpłyną na rozwój kapitału ludzkiego. Cele osiągnięte w ramach sfery społecznej i gospodarczej wpłyną również na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

CEL STRATEGICZNY I:**ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ INFRASTRUKTURY I OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO**

Na rozwój gospodarczy Gminy i jakość życia jej mieszkańców bezpośredni wpływ ma stan środowiska przyrodniczego. Dlatego tak ważne jest, aby podczas podejmowania działań zmierzających do poprawy jakości życia i zdrowia mieszkańców Gminy Mirsk, dokonywać decyzji racjonalnych i odpowiedzialnych, które uwzględniać będą wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego w sposób zrównoważony.

Jednym z ważniejszych czynników wspierających rozwój Gminy jest również wysoka dostępność komunikacyjna zarówno wewnętrzna, jak i zewnętrzna. Dzięki jej zapewnieniu, nie tylko zwiększają się możliwości gospodarcze obszaru, ale także podnosi się jakość życia mieszkańców. Szczególny wpływ na rozwój Gminy ma układ komunikacyjny i powiązania drogowe z miastami, a jakość i stan infrastruktury drogowej wpływa na bezpieczeństwo i komfort zamieszkania.

Cel strategiczny I zakłada działania w zakresie poprawy stanu środowiska, jego ochrony i adaptacji do zmian klimatu oraz rozwój układu komunikacyjnego i infrastruktury drogowej. Cel zakłada również działania w zakresie coraz szerszego dostępu do e-usług i e-administracji, dzięki czemu sprawniej zaspokajane będą potrzeby mieszkańców.

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL OPERACYJNY 1.1.: OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM ZMIAN KLIMATU	
Kierunki działań:	1) Promowanie korzystania z OZE w budynkach mieszkalnych (fotowoltaika, wymiana „kopciuchów”, pompy ciepła) 2) Przeprowadzenie ewidencji źródeł ciepła w Gminie, 3) Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, 4) Promowanie segregacji wytwarzanych odpadów komunalnych, 5) Współpraca z Powiatem Lwóweckim w zakresie usuwania i unieszkodliwiania wyrób zawierających azbest, 6) Regulacja rowów melioracyjnych i wykorzystanie wód opadowych, 7) Edukacja ekologiczna dla wszystkich grup (konkursy, organizacja akcji sprzątnięcia środowiska), 8) Upowszechnienie oraz wspieranie stosowania metod rolnictwa ekologicznego,
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, • zwiększenie liczby gospodarstw domowych ogrzewanych ekologicznymi źródłami ciepła, • poprawa jakości powietrza dzięki wykorzystaniu energii pochodzącej z odnawialnych źródeł, • poprawa czystości na terenie Gminy, • spełnienie wymaganych poziomów recyklingu, • zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska oraz postępowania z odpadami, • przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu,

Wskaźniki osiągnięcia działań:	• liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnych poziomów benzo(α)pirenu i pyłu zawieszonego PM10 (dni), • udział gospodarstw domowych ogrzewanych ekologicznymi źródłami ciepła w ogólnej liczbie gospodarstw domowych (%), • liczba budynków użyteczności publicznej z przeprowadzoną termomodernizacją (szt.), • udział odpadów segregowanych w ogólnej liczbie odpadów (%), • osiągnięte poziomy recyklingu (%), • ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest (Mg),
CEL OPERACYJNY 1.2.: ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ GMINY	
Kierunki działań:	1) Budowa, remont i modernizacja dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich, 2) Rozbudowa oświetlenia drogowego, 3) Budowa chodników przy drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich, 4) Poprawa komunikacji publicznej z sąsiednimi ośrodkami miejskimi poprzez współpracę z przewoźnikami i gminami, 5) Poprawa komunikacji pomiędzy miejscowościami w Gminie poprzez nawiązanie współpracy z przewoźnikami,
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• rozbudowa sieci drogowej na terenie Gminy, • poprawa stanu jakości dróg, • zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, • rozbudowa siatki połączeń transportu publicznego na terenie Gminy i gmin ościennych, • poprawa stopnia dostępności komunikacyjnej Gminy.
Wskaźniki osiągnięcia działań:	• długość zmodernizowanych i przebudowanych dróg na terenie Gminy (m), • liczba punktów świetlnych (szt.), • długość wybudowanych chodników (m), • łączna długość tras linii autobusowych na terenie Gminy (km), • liczba zmodernizowanych przystanków komunikacji publicznej (szt.)
CEL OPERACYJNY 1.3.: ROZWÓJ CYFRYZACJI I PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU CYFROWEMU MIESZKAŃCÓW	
Kierunki działań:	1) Cyfryzacja Urzędu i jednostek gminnych oraz wzrost dostępności usług publicznych drogą internetową, 2) Współpraca z operatorami w zakresie poprawy dostępu do Internetu i sieci komórkowych, 3) Edukacja mieszkańców w zakresie cyberbezpieczeństwa,
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• zwiększenie poziomu uczestnictwa mieszkańców w „życiu gminy”, dzięki zasięgom udostępnianych informacji w mediach społecznościowych, • zwiększenie możliwości korzystania z usług publicznych, dzięki dostępności informacji, • zwiększenie poziomu uczestnictwa społeczności w wydarzeniach o różnym charakterze, dzięki dostępności informacji.
Wskaźniki osiągnięcia działań:	• liczba usług publicznych w Gminie objętych cyfryzacją (szt.), • liczba osób uczestniczących w warsztatach edukacyjnych w zakresie cyberbezpieczeństwa (os.).

CEL STRATEGICZNY II:**ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY OPARTY NA ZASADACH ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU Z ZACHOWANIEM ŁADU PRZESTRZENNEGO**

Na jakość życia mieszkańców Gminy ma wpływ między innymi jakość przestrzeni publicznej oraz stan gospodarki i sytuacja na rynku pracy. Ład przestrzenny stanowi niezbędny element zrównoważonego rozwoju, uwzględnia bowiem w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz estetyczne. Cel strategiczny II zakłada zapewnienie atrakcyjnych warunków do rozwoju gospodarczego, w tym poprzez wsparcie turystyki oraz świadomej i aktywnej polityki przestrzennej.

Zrównoważony rozwój Gminy musi być spójny z przemyślanym i systematycznym rozwojem przestrzennym. Powinien on wynikać z potrzeb mieszkańców i możliwości samorządu, przy uwzględnieniu dokumentów planistycznych wyższego rzędu. Polityka przestrzenna musi być nakierowana na zapewnienie terenów i wspieranie budownictwa mieszkaniowego i usługowego oraz zagospodarowanie i rewitalizację wymagających tego części Gminy.

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL OPERACYJNY 2.1.: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ I KULTYWOWANIE TRADYCJI REGIONALNYCH	
Kierunki działań:	1) Budowa spójnej sieci ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą obsługującą rowerzystów z możliwością utworzenia trasy biegowej, 2) Rozbudowa infrastruktury narciarskiej, 3) Budowa singletracków, 4) Modernizacja istniejącej infrastruktury turystycznej, 5) Opracowanie mapy (i/lub aplikacji) atrakcji turystycznych i kulturowych, służącej zwiększeniu dostępności i rozpoznawalności oferty turystycznej 6) Wytyczanie, oznaczanie i utrzymanie szlaków pieszych, rowerowych, edukacyjnych, 7) Poszerzenie oferty i dostępności w zakresie różnych dziedzin sportu (turystyka rowerowa, piesza, biegi), 8) Rozwój imprez sportowo-turystycznych organizowanych na terenie Gminy, 9) Stworzenie i wypromowanie symbolu Gminy rozpoznawalnego na poziomie regionalnym 10) Wspólne działania z sąsiednimi gminami w ramach wykorzystania walorów turystycznych.
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• poprawa oferty turystycznej i rekreacyjnej Gminy, • integracja przestrzenna Gminy pod względem turystycznym i rekreacyjnym, • poprawa dostępu do atrakcji turystycznych Gminy, • poprawa poziomu aktywności fizycznej mieszkańców, • zwiększenie zainteresowania ofertą turystyczną i rekreacyjną Gminy, • zwiększenie świadomości walorów turystycznych i kulturowych Gminy.
Wskaźniki osiągnięcia działań:	• długość wybudowanych ścieżek rowerowych (km), • liczba wybudowanych singletracków (szt.), • opracowana mapa atrakcji turystycznych i kulturowych (tak/nie), • wypracowanie symbolu Gminy (tak/nie) • liczba wydarzeń sportowo-turystycznych organizowanych na terenie Gminy (szt.)

CEL OPERACYJNY 2.2.: ROZWÓJ SFERY GOSPODARCZEJ GMINY	
Kierunki działań:	1) Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, 2) Współpraca z dostawcami gazu w zakresie rozbudowy sieci gazowej, 3) Opracowanie kompleksowej oferty wspierającej lokalnych producentów w promowaniu wytworzonego przez nich produktu, 4) Tworzenie klimatu sprzyjającego inwestorom poprzez udzielenie wsparcia merytorycznego i infrastrukturalnego, 5) Zwiększenie działań promocyjnych Gminy, w tym promocji strefy ekonomicznej.
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• poprawa jakości i dostępności infrastruktury technicznej, • uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, • poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, • zwiększenie i zróżnicowanie oferty usług na terenie Gminy, • zwiększenie zainteresowania ofertą inwestycyjną Gminy,
Wskaźniki osiągnięcia działań:	• liczba nowych przyłączy wodociągowych na terenie Gminy (szt.), • liczba nowych przyłączy kanalizacyjnych na terenie Gminy (szt.), • stopień gazyfikacji Gminy (%), • liczba nowych przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie Gminy (szt.), • liczba podjętych akcji promocyjnych Gminy (szt.).
CEL OPERACYJNY 2.3.: OCHRONA ŁADU PRZESTRZENNEGO GMINY	
Kierunki działań:	1) Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględniającego potrzeby rozwojowe Gminy, 2) Ograniczenie niekontrolowanej i rozproszonej zabudowy poprzez opracowanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 3) Aktualizacja istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i dostosowanie ich do zapisów studium, 4) Kontynuacja rewitalizacji budynków zabytkowych na terenie Gminy, 5) Dostosowanie przestrzeni publicznej i usług do wymagań wszystkich mieszkańców, 6) Stworzenie gminnego programu opieki nad zabytkami, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów przysłupowych, 7) Stworzenie jednolitych standardów urbanistycznych dotyczących reklam i obiektów małej architektury
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• rozwój zabudowy mieszkaniowej z zachowaniem ładu przestrzennego, • ochrona krajobrazu i poprawa estetyki Gminy, • zwiększenie funkcjonalności przestrzeni, • poprawa atrakcyjności przestrzeni, • ochrona planistyczna najlepszych jakościowo gleb, • przeciwdziałanie fragmentacji środowiska przyrodniczego i racjonalne korzystanie z jego zasobów.
Wskaźniki osiągnięcia działań:	• udział powierzchni Gminy objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (%), • udział zaktualizowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w ogólnej liczbie planów (%), • liczba zrewitalizowanych budynków (szt.), • liczba dostosowanych tablic, urządzeń reklamowych i obiektów małej architektury do standardów urbanistycznych (szt.).

CEL STRATEGICZNY III:**ZAPEWNIENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH I AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW**

Na rozwój Gminy w dużej mierze wpływają czynniki społeczne. W Gminie Mirsk, podobnie jak w całym kraju, obserwuje się starzenie się społeczeństwa. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym corocznie się zwiększa i w najbliższym okresie może przewyższyć liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym. Powoduje to zmianę zapotrzebowania na usługi społeczne. Poprawę jakości usług społecznych powinna również dostarczać infrastruktura społeczna i techniczna uwzględniająca potrzeby osób starszych i chorych, osób z niepełnosprawnością, ale także osób ze szczególnymi potrzebami.

Niezwykle ważne, tym bardziej w kontekście zmian demograficznych w społeczeństwie, jest zapewnienie opieki oraz aktywizacja i integracja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Na aktywność mieszkańców, a także atrakcyjność Gminy wśród osób przyjezdnych, z pewnością wpłynie rozwój rekreacji, terenów wypoczynku i obiektów sportowych.

Cel strategiczny III zakłada zatem działania w zakresie zapewnienia wysokiej jakości usług publicznych dostosowanych do zmieniających się potrzeb mieszkańców. Poniżej przedstawiono poszczególne cele operacyjne, które stanowić będą podstawę do realizacji konkretnych działań wraz z oczekiwanymi rezultatami planowanych działań i wskaźnikami ich osiągnięcia

CEL OPERACYJNY 3.1.: WSPARCIE I ROZWÓJ OFERTY DLA SENIORÓW I OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I NIESAMODZIELNYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU	
Kierunki działań:	1) Tworzenie ośrodków wsparcia dla seniorów, w tym domu dziennego pobytu, Klubu Seniora 2) Opracowanie oferty zajęć tematycznych dla seniorów (robótki ręczne, warsztaty kulinarne, zajęcia informatyczne oraz wspierające aktywność zawodową emerytów), 3) Aktywizacja osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo (kursy, szkolenia, konsultacje pedagogiczno-prawne), 4) Wspieranie inicjatyw społecznych, 5) Wzmocnienie współpracy z organizacjami integrującymi działania lokalne, 6) Dostosowanie lokali mieszkalnych będących w zasobach gminy do podstawowych potrzeb.
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• budowanie relacji międzyludzkich, w konsekwencji kapitału społecznego i tożsamości lokalnej, • poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców, • walka z marginalizacją seniorów, włączenie społeczne osób starszych, • zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób o szczególnych potrzebach, • zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym dzięki zwiększonemu wsparciu tych osób,
Wskaźniki osiągnięcia działań:	• liczba utworzonych ośrodków wsparcia dla seniorów (szt.), • liczba zajęć organizowanych dla seniorów (szt.), • liczba inicjatyw mających na celu aktywizację osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo (szt.), • liczba wyremontowanych mieszkań (szt.).

CEL OPERACYJNY 3.2.: ZWIĘKSZENIE OFERTY SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO	
Kierunki działań:	1) Zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych dla każdej grupy wiekowej, 2) Rozbudowa i modernizacja obiektów kulturalnych dostosowana do potrzeb różnych grup społecznych, 3) Budowa nowych oraz modernizacja istniejących świetlic wiejskich oraz innych obiektów kulturalnych i miejsc rekreacji w Gminie, 4) Utworzenie klubu spotkań do wykorzystania przez różne grupy społeczne w celu wymiany doświadczeń, m.in. dla matek z dziećmi, 5) Rozwój infrastruktury sportowej,
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców, • poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego wśród mieszkańców o charakterze kulturowym, • rozwój osobisty i kulturalny mieszkańców,
Wskaźniki osiągnięcia działań:	• liczba wydarzeń kulturalnych dla każdej grupy wiekowej (szt.) • liczba aktywności w ofercie młodzieżowej (szt.), • liczba aktywności w ofercie senioralnej (szt.), • liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów kulturalnych (szt.), • liczba świetlic, na których odbywają się cykliczne zajęcia/spotkania dla mieszkańców (szt.),
CEL OPERACYJNY 3.3.: PODNOSENIE JAKOŚCI OŚWIATY I OPIEKI NAD DZIEĆMI	
Kierunki działań:	1) Modernizacja przestrzeni szkolnych (w szczególności poprawa bazy dydaktycznej, wyposażenia i estetyki sal lekcyjnych oraz zakup dywanów dźwiękoszczelnych), 2) Organizacja zajęć pozalekcyjnych rozwijających pasję i zainteresowania uczniów przy zapewnieniu komunikacji powrotnej do domów po zakończeniu zajęć, 3) Wspieranie rozwoju nauczycieli poprzez zapewnienie szerokiego wachlarza szkoleń i możliwości podnoszenia kwalifikacji, 4) Utworzenie miejsca opieki nad dziećmi do lat 3,
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• poprawa warunków nauczania w szkołach, • stałe podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej, • powrót rodziców, a w szczególności kobiet na rynek pracy dzięki możliwości zapewnienia przez gminę miejsc opieki dla dzieci do lat 3
Wskaźniki osiągnięcia działań:	• liczba zmodernizowanych pomieszczeń szkolnych (szt.), • liczba zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w każdej szkole (szt.), • liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych (os.).

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Mirsk oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Krajobraz Gminy Mirsk charakteryzuje się wyjątkowym kontrastem pomiędzy górską częścią południową i oddzieloną wyraźną krawędzią morfologiczną, podgórska częścią północną. Zróżnicowanie rzeźby terenu, spowodowało również odmienność zagospodarowania obu części Gminy. Osadnictwo rozwinęło się głównie w północnej części Gminy na Pogórzu Izerskim. Jednostką o najbardziej indywidualnym charakterze jest tutaj miasto Mirsk zlokalizowane w centralnej części Gminy, reprezentujące krajobraz kulturowy obszarów zurbanizowanych na terenach podgórskich oraz będące głównym ośrodkiem administracyjnym i usługowym Gminy. Jego typowymi formami są:

- krajobraz miejski, który odznacza się zwartą zabudową z zielenią miejską, parkową lub towarzyszącą, urządzoną. Centrum obszaru stanowi rynek z zabytkowym, renesansowym ratuszem z XVI wieku, z dominantą wieży przykrytej barokowym hełmem. Innymi dominantami krajobrazowymi są tutaj: Kościół Zwiastowania NMP z 1562 roku, ruiny kościoła ewangelickiego, a także wieża ciśnień (obecnie wieża widokowa) z 1890 roku.
- krajobraz podmiejski o charakterze, którego decydują przestrzenie zabudowy jednorodzinnej niskiej intensywności. Obejmuje on tereny częściowego zainwestowania miejskiego lub przemysłowego. Odznacza się zabudową głównie niską, rozrzedzoną z enklawami zieleni.

Układ łańcuchowy miasta rozwija się wzdłuż głównego szlaku komunikacyjnego (droga wojewódzka nr 361 Gryfów Śl. – Czarniawa Zdrój) i po obu brzegach rzeki Kwisy. Zabudowa łańcuchowa Mirska łączy się z zabudową wsi Brzezinec i Karłowiec na północy oraz wsią Kamień i Mroczkowice na południu, tworząc długi ciąg zabudowy wzdłuż wyżej wymienionej drogi i rzeki Kwisy. Największymi miejscowościami wiejskimi są Giebułtów oraz Rębiszów, które tak samo jak miasto Mirsk, pełnią ważną funkcję społeczno-gospodarczą gminy.

W modelowym ujęciu docelowego rozwoju przestrzennego gminy przyjmuje się, że głównymi elementami jej struktury funkcjonalno-przestrzennej będą:

- spójny system istniejących i projektowanych przyrodniczych terenów chronionych;
- spójny system ochrony wartościowych elementów środowiska kulturowego;
- kompleksy leśne, kompleksy łąkowo-pastwiskowe i grunty orne;
- kompleksy wód otwartych;
- obiekty i tereny mieszkaniowe, przemysłowe, produkcyjno-usługowe i usługowe, w tym dla obsługi turystyki,
- nowe tereny zabudowy mieszkaniowej z usługami towarzyszącymi we wszystkich jednostkach wiejskich i w mieście Mirsk;
- nowe tereny usług, w tym turystyki, wypoczynku i rekreacji;
- nowe tereny działalności gospodarczej i usług w Mirsku;
- sieć szlaków turystycznych, pieszych i rowerowych oraz ścieżek dydaktycznych;
- sieć dróg publicznych: wojewódzkie, powiatowe, gminne;
- sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.

Dodatkowo określając kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirsk rekomenduje się:

- dalszy umiarkowany rozwój przestrzenny zainwestowania osadniczego, w tym zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz służących im usług i działalności gospodarczej;
- rozwój układów osadniczych we wszystkich miejscowościach gminy. Przyrost terenów osadniczych powinien polegać przede wszystkim (i w pierwszej kolejności) na dopełnianiu i intensyfikacji zagospodarowania istniejących układów, a następnie na dodawaniu nowych terenów zainwestowanych bezpośrednio do granic istniejących terenów osadniczych.

- niezbędne modernizacje istniejących dróg i ulic oraz budowę nowych odcinków dróg i ulic, w miarę pojawiania się potrzeb w tym zakresie;
- kontynuację realizacji ścieżek rowerowych;
- utrzymanie istniejących i budowę nowych szlaków turystycznych, w tym m.in.: rowerowych i konnych;
- rozbudowę sieci wodociągowej, która odbywać się będzie w miarę przyrostu terenów zabudowanych oraz podejmowanie niezbędnych działań dla zapewnienia właściwej jakości dostarczanej użytkownikom wody;
- rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej, która będzie polegała przede wszystkim na sukcesywnym wyposażaniu istniejących terenów zwodociągowanych, a dotychczas nieskanalizowanych oraz wynikać będzie z przyrostu nowych terenów zurbanizowanych;
- dla istniejącej zabudowy „rozproszonej” (znajdującej się w znacznym oddaleniu od terenów skupionej zabudowy), realizację indywidualnych, proekologicznych rozwiązań w zakresie odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków;
- przyrost proekologicznych – opartych przede wszystkim na źródłach odnawialnych – systemów zaopatrzenia w ciepło;
- dalszy rozwój sieci telekomunikacyjnej.

Z uwagi na konieczność ochrony wartościowych elementów krajobrazu kulturowego Gminy Mirsk w polityce przestrzennej nie należy dopuszczać do:

- zmian bezpośrednich – czyli fizycznego niszczenia zasobów naturalnych i kulturowych poprzez m.in. wyburzenie obiektów architektonicznych mających znaczenie dla danego krajobrazu, niszczenie dolin, zadrzewień;
- zakłóceń funkcjonowania ekosystemów przyrodniczych poprzez m.in. rozcięcia układów tworzących zespoły krajobrazowe. Tego rodzaju działania inwazyjne wymagają ekspertyz;
- zmian fizjonomii krajobrazu – czyli niszczenia układów kompozycyjnych, układów historycznych, intruzji nowych wielkogabarytowych obiektów w przestrzeni. Należy również wspomnieć o elementach typowych, wprowadzanych do krajobrazu, które prowadzą do zatracenia indywidualności przestrzeni. Wprowadzanie obcych elementów do krajobrazu wymaga dostosowania ich do charakteru istniejącego krajobrazu.

Podstawową formą ochrony krajobrazu będzie zakaz zabudowy oraz zasady zagospodarowania i kształtowania zabudowy ustalone w planach miejscowych.

liniach kolejowych, w celu zapewnienia możliwości realizacji inwestycji transportowych w pasie terenu o dogodnej geometrii oraz pochyleniach podłużnych, głównie z myślą o możliwości realizacji na tych odcinkach inwestycji takich jak: Kolej Dużych Prędkości Wrocław – Praga, odbudowa linii kolejowych, budowa dróg rowerowych, budowa dróg dla dawnej linii kolejowej nr 284 odcinek Mirsk – Pobiedna granica państwa,

2. W zakresie kierunku **3.3. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej**: Wspieranie rozwoju sieci teleinformatycznych na obszarach problemowych, w których nie występuje infrastruktura telekomunikacyjna umożliwiająca świadczenie usług dostępu do Internetu o wymaganej przepustowości.
3. W zakresie kierunku **3.5. Ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy**: Uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalone w dokumentach krajowych.
4. W zakresie kierunku **4.1. Zwiększenie dostępności zewnętrznej w ramach sieci TEN-T**: Uwzględnienie w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego możliwości realizacji inwestycji: rewitalizacja linii kolejowej nr 317, 336 na odcinku Gryfów Śląski – Mirsk – Świeradów Zdrój oraz budowa kolei dużych prędkości.

Zaznaczyć należy, że w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego zawarte są również rekomendacje dedykowane grupie określanej jako „wszystkie gminy” oraz jednostkom należącym do określonych obszarów funkcjonalnych.

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów na obszarze Gminy Mirsk, ale są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. Wobec tego komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2030 roku jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) czy Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

W Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2030 roku wyznaczono następujące cele strategiczne:

1. Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu,
2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych,
3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego,
4. Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego,
5. Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu.

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030 ze Strategią rozwoju województwa dolnośląskiego do 2030 roku.

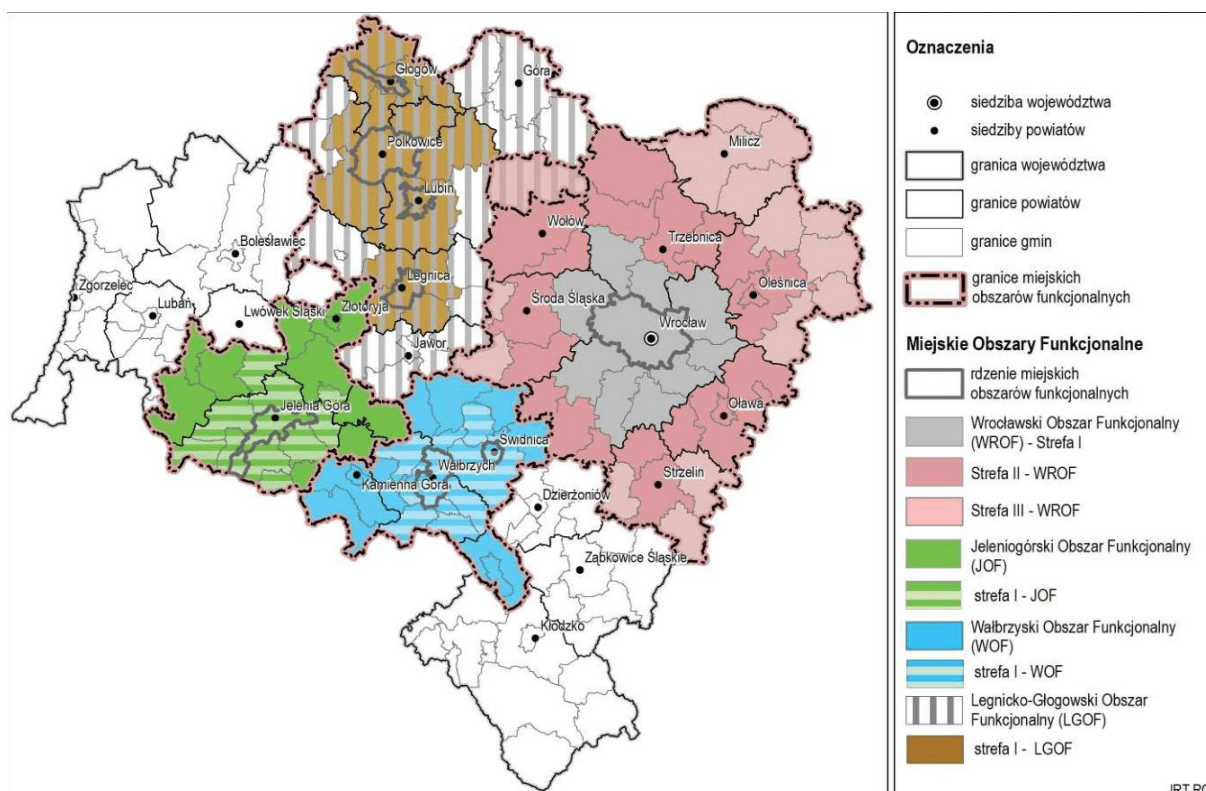
Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego do 2030 roku	Strategia Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030
1. Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu. 1.1. Wsparcie endogenicznych potencjałów gospodarczych subregionów. 1.2. Wzmocnienie krajowej i europejskiej konkurencyjności regionu i jego marki. 1.3. Wzmacnianie innowacyjności, w tym ekoinnowacyjności regionu. 1.4. Wsparcie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich i miejskich.	Cel II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju z zachowaniem ład przestrzennego 2.1. Rozwój infrastruktury turystycznej i kultywowanie tradycji regionalnych 2.2. Rozwój sfery gospodarczej Gminy 2.3. Ochrona ład przestrzennego Gminy

2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych. 2.1. Poprawa stanu i dostępności regionalnej infrastruktury technicznej. 2.2. Rozwój i modernizacja regionalnej infrastruktury publicznej z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami i starszych. 2.3. Rozwój i doskonalenie usług publicznych.	CEL I: Zrównoważony rozwój infrastruktury i ochrona środowiska naturalnego 1.2. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Gminy Cel II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju z zachowaniem ład przestrzennego 2.1. Rozwój infrastruktury turystycznej i kultywowanie tradycji regionalnych 2.2. Rozwój sfery gospodarczej Gminy Cel III: Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych i aktywizacja mieszkańców 3.1. Wsparcie i rozwój oferty dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 3.2. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego 3.3. Podnoszenie jakości oświaty i opieki nad dziećmi
3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego. 3.1. Kształtowanie postaw obywatelskich. 3.2. Wzrost społecznej integracji. 3.3. Doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy. 3.4. Poprawa efektywności kształcenia. 3.5. Doskonalenie regionalnej polityki wspierania seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami. 3.6. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, prosportowych i proekologicznych.	Cel I: Zrównoważony rozwój infrastruktury i ochrona środowiska naturalnego 1.1. Ochrona środowiska przyrodniczego i przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu Cel II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju z zachowaniem ład przestrzennego 2.1. Rozwój infrastruktury turystycznej i kultywowanie tradycji regionalnych 2.2. Rozwój sfery gospodarczej Gminy Cel III: Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych i aktywizacja mieszkańców 3.1. Wsparcie i rozwój oferty dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 3.3. Podnoszenie jakości oświaty i opieki nad dziećmi
4. Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego. 4.1. Poprawa stanu środowiska. 4.2. Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska. 4.3. Ochrona przed klęskami żywiołowymi. 4.4. Wspieranie produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz wspieranie bezpieczeństwa energetycznego. 4.6. Rozwój gospodarki cyrkularnej.	Cel I: Zrównoważony rozwój infrastruktury i ochrona środowiska naturalnego 1.1. Ochrona środowiska przyrodniczego i przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu Cel II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju z zachowaniem ład przestrzennego 2.1. Rozwój infrastruktury turystycznej i kultywowanie tradycji regionalnych
5. Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu. 5.1. Rozwój regionalnej sieci transportowej. 5.2. Wzrost dostępności regionalnej infrastruktury informacyjnej o wysokich standardach funkcjonalno-użytkowych. 5.3. Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej.	Cel I: Zrównoważony rozwój infrastruktury i ochrona środowiska naturalnego 1.2. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Gminy 1.3. Rozwój cyfryzacji i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców Cel II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju z zachowaniem ład przestrzennego 2.1. Rozwój infrastruktury turystycznej i kultywowanie tradycji regionalnych

Z kolei zgodnie z *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego*, Gmina Mirsk należy do:

- Grupy gmin położonych w granicach Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Grupy gmin położonych w granicach przygranicznego obszaru funkcjonalnego,
- Grupy gmin położonych w granicach Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Grupy gmin położonych w granicach obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo,
- Grupy gmin położonych w granicach których zlokalizowane są tereny zamknięte, strefy ochronne dla terenów zamkniętych, obszary ograniczonego użytkowania oraz kolejowe tereny zamknięte i ich strefy ochronne,
- Grupy gmin, w których zlokalizowane są udokumentowane niezagospodarowane złoża kopalin o znaczeniu krajowym i regionalnym oraz obszary ochrony zbiorników wód podziemnych.

Ryc. 6. Granice miejskich obszarów funkcjonalnych

IRT RC

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego.

Ponadto *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego* uwzględnia inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach krajowych, które obejmują swoją lokalizacją Gminę Mirsk. Są to:

- Ochrona przed powodzią Zlewni rzeki Kwisy – Zbiornik Mirsk, potok Czarny Potok;
- Udrożnienie i odtworzenie zabudowy regulacyjnej Czarnego Potoku na odcinku od 0+000 do 12+500 wraz ze zlewnią w m. Mirsk, Czerniawa, Wolimierz, Pobiedna;
- Udrożnienie i ubezpieczenie koryta Długiego Potoku od 0+000 do 11+000;
- Regulacja i udrożnienie Przecznicznego Potoku w km 0+000 do 2+000 i dopływu w km 0+000 do 1+500 w m. Przeczница;
- Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej;
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 274 na odcinku Jelenia Góra – Zgorzelec wraz z łącznicą kolejową linia nr 778 Etap I;
- Składowisko w Karłowcu – rekultywacja.

5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030 jest kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, jak i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka, komórka organizacyjna lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, Urząd Gminy, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Burmistrz Miasta i Gminy Mirsk, Rada Miejska Gminy oraz odpowiednie komórki Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Burmistrz Miasta i Gminy Mirsk	•stymulowanie i koordynacja działań •integrowanie zasobów
Rada Miejska Gminy Mirsk	•wsparcie strategiczne przy realizacji i ewaluacji strategii i podejmowaniu decyzji strategicznych
Pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Mirsk	•koordynacja działań •poszukiwanie nowych źródeł finansowania •monitoring, ewaluacja i przygotowanie zmian do aktualizacji •realizacja

Dodatkowo, rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji działań danego celu strategicznego. Dokumentami, które wymagać będą aktualizacji w okresie realizacji Strategii będą m.in. program ochrony środowiska, program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, wieloletni program gospodarowania zasobem gminy, plan gospodarki niskoemisyjnej czy programy jednoroczne. W przypadku poprawy skoordynowania działań z zakresu planowania przestrzennego Gmina sporządzi ocenę aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z wieloletnim programem sporządzania planów miejscowych.

Wdrażając Strategię, Gmina będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez podmioty z jej otoczenia, do których należy

w szczególności powiat lwówecki. W chwili przyjęcia dokumentów przez ww. podmioty, Gmina dokona analizy zgodności zapisów swojej Strategii i w razie potrzeby dokona ich aktualizacji.

Dodatkowo Gmina będzie dążyć do wprowadzenia rozwiązań związanych z inteligentnym zarządzaniem, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, rozpowszechniając ideę Smart City. Narzędzia te zapewnią sprawną pracę Urzędu Miasta i Gminy, jednostek podległych, ale również wpłyną na ochronę środowiska i możliwości pomiaru jakości życia w Gminie.

W celu wdrożenia praktyki angażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach Gminy.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z m.in. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.). Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizacją polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Dodatkowo, narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje o stanie realizacji zadania. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

6. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Mirsk na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego, ogólnopolskich programów operacyjnych, Krajowego Planu Odbudowy, Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- środki budżetu państwa i państwowych funduszy celowych;
- programu jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Dolnośląskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, m.in. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne i prywatne.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację zadań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Mirsk na lata 2021-2030. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Miasta i Gminy Mirsk oraz jednostek organizacyjnych Gminy.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem lwóweckim oraz województwem dolnośląskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe m.in. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w m.in. 243 ustawy o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2021-2030 (uchwała nr XXVI/334/20 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 30 grudnia 2020), potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jest jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów), w latach 2021-2030 wyniesie około 18,88 mln zł.

ZAŁĄCZNIKI

**Załącznik 1:
Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej
i społecznej Gminy Mirsk**

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	44
1.1. Informacje ogólne.....	44
1.2. Transport i łączność	46
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	47
1.4. Walory przyrodnicze i turystyczne	53
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY	56
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy	56
2.2. Infrastruktura i środowisko	61
<i>Urządzenia sieciowe.....</i>	<i>61</i>
<i>Gospodarka odpadami.....</i>	<i>64</i>
<i>Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska.....</i>	<i>65</i>
2.3. Stan finansów samorządowych	66
<i>Wykonanie budżetu</i>	<i>66</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków.....</i>	<i>67</i>
<i>Potencjał inwestycyjny.....</i>	<i>69</i>
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY.....	71
3.1. Demografia	71
3.2. Kapitał społeczny	73
<i>Przedszkola</i>	<i>73</i>
<i>Szkoły.....</i>	<i>75</i>
<i>Kultura i sport</i>	<i>79</i>
<i>Bezpieczeństwo publiczne.....</i>	<i>80</i>
<i>Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy.....</i>	<i>81</i>
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	83

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

Gmina Mirsk jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie dolnośląskim, w południowo-zachodniej części powiatu lwóweckiego. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi ok. 186,6 km², z czego powierzchnia leśna stanowi 56%, zaś powierzchnia użytków rolnych 38%. Gmina od południa graniczy z Republiką Czeską, jednak na jej terenie nie ma przejść granicznych. Najbliższe przejście graniczne znajduje się w Czerniawie Zdrój w odległości około 12 km od miejscowości Mirsk (ok. 15 min), w Szklarskiej Porębie w odległości 36 km od siedziby Gminy (ok. 40 min.) oraz w miejscowości Zawidów w odległości 39 km od Mirska (ok 40 min.).

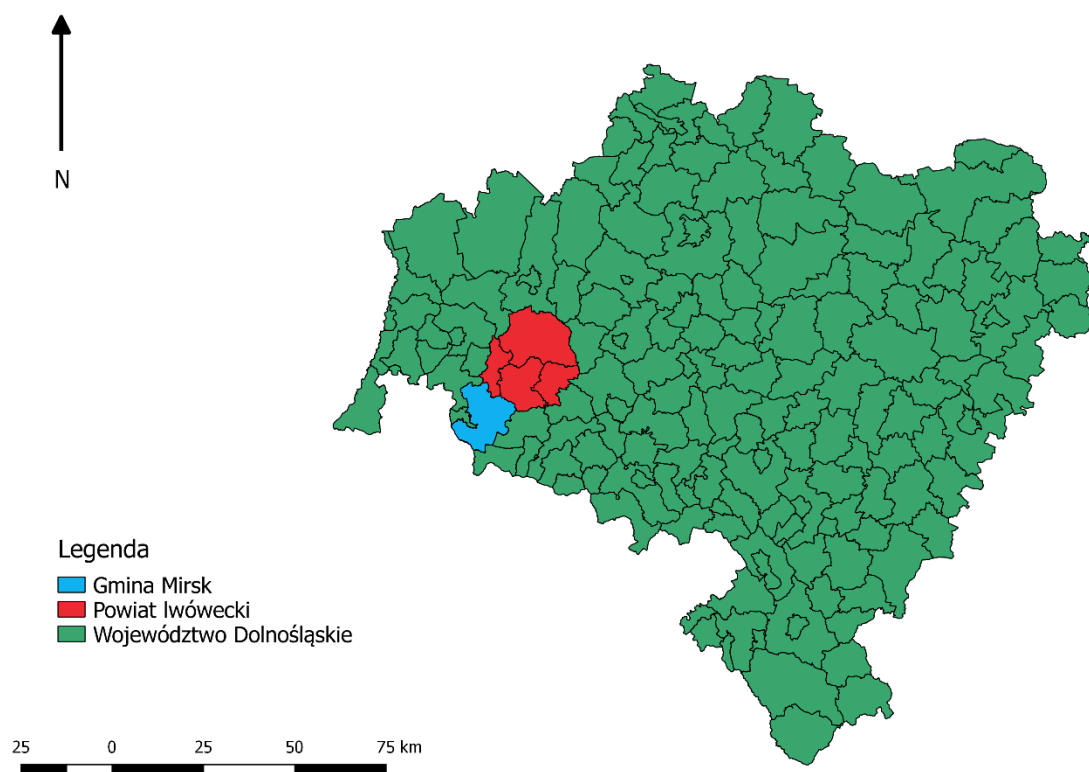
Gmina sąsiaduje:

- od zachodu z Gminą miejską Świeradów-Zdrój (powiat lubański),
- od północnego-zachodu i zachodu z Gminą miejsko-wiejską Leśna (powiat lubański),
- od północy z Gminą miejsko-wiejską Gryfów Śląski (powiat lwówecki),
- od północnego-wschodu z Gminą miejsko-wiejską Lubomierz (powiat lwówecki),
- od wschodu z Gminą wiejską Stara Kamienica (powiat karkonoski),
- od południowego-wschodu i południa z Gminą miejską Szklarska Poręba (powiat karkonoski).

Odległość miasta Mirsk od większych ośrodków miejskich wynosi:

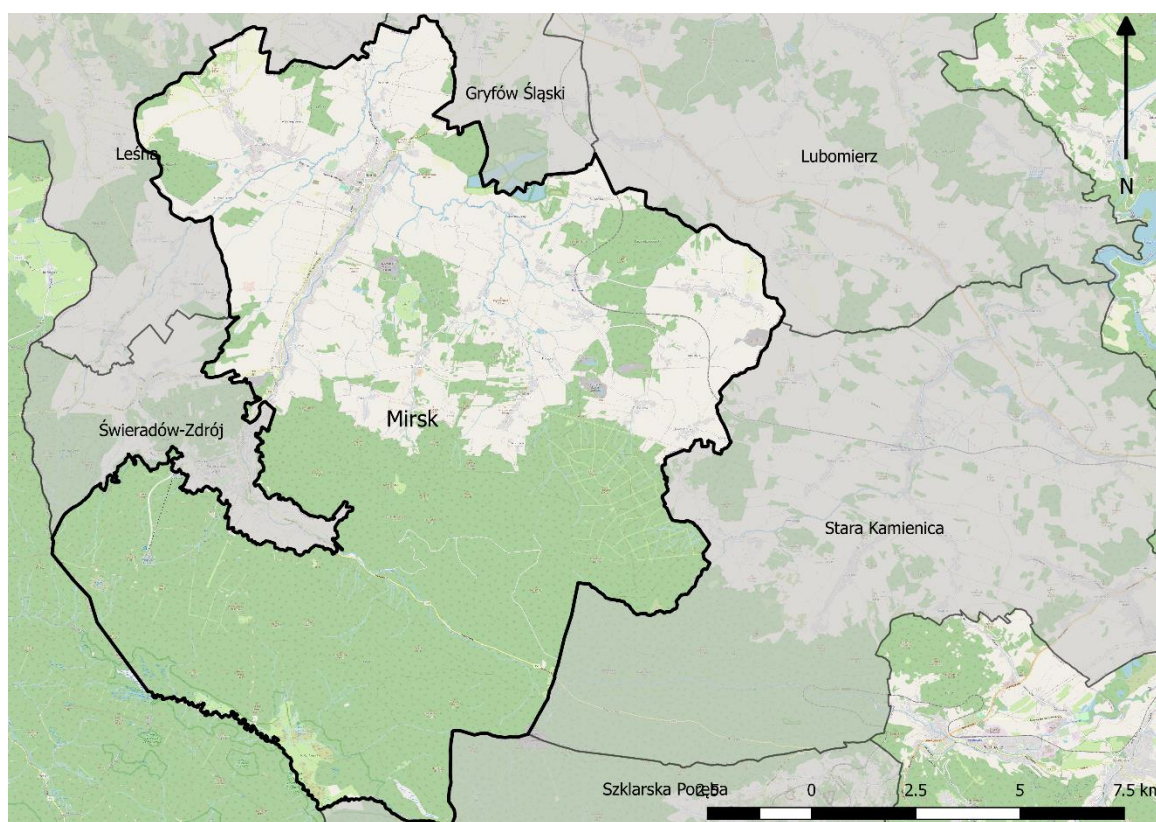
- Świeradów – Zdrój – 9 km,
- Gryfów Śl. – 11 km,
- Lwówek Śl. – 28 km,
- Szklarska Poręba – 29 km,
- Jelenia Góra – 32 km,
- Zgorzelec – 49 km,
- Wrocław – 156 km.

Ryc. 7. Położenie administracyjne Gminy Mirsk

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

Ryc. 8. Położenie Gminy Mirsk na tle gmin okolicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

W skład Gminy wchodzi siedemnaście sołectw: Brzezinec, Gajówka, Giebułtów z przysiółkami, Gierczyn, Grudza, Kamień, Karłowice, Kłopotnica, Kotlina, Krobica, Kwieciszowice, Mładz, Mroczkowice, Orłowice, Proszowa, Przeczница, Rębiszów.

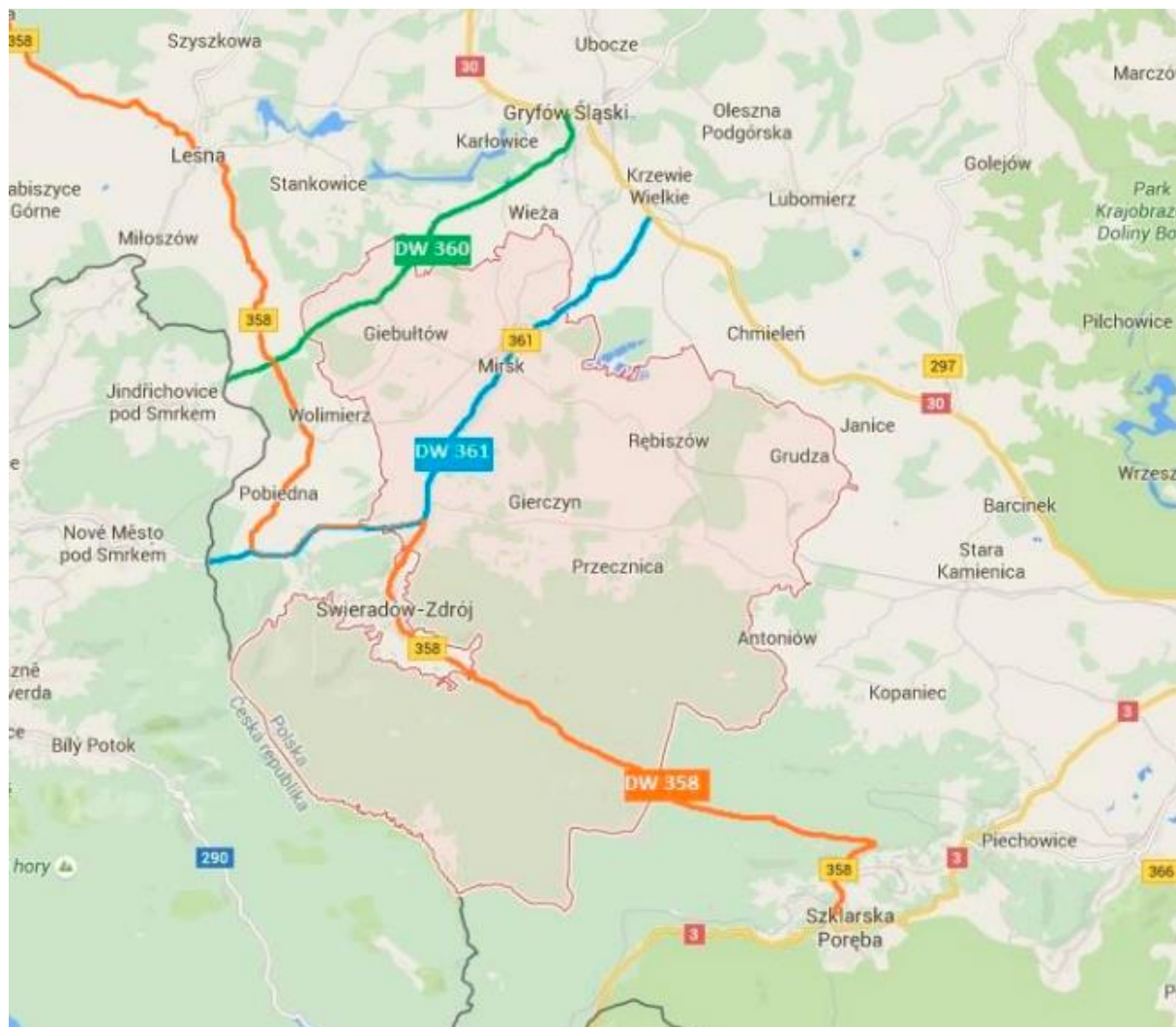
1.2. Transport i łączność

Sieć dróg oraz możliwości komunikacji transportowej z innymi ośrodkami mają duży wpływ na rozwój funkcjonalno-przestrzenny Gminy. Sieć dróg na terenie Gminy Mirsk tworzą drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie. Kluczowymi elementami systemu transportowego w Gminie Mirsk są drogi:

- droga wojewódzka nr 361 Radoniów – Mirsk – Orłowice – Granica Państwa (przejście Czarniawa Zdrój – Nove Mesto),
- droga wojewódzka nr 360 Gryfów Śląski – Świecie – Granica Państwa (przejście Świecie – Jindrichovice),
- droga wojewódzka nr 358 Włosień – Świecie – Świeradów Zdrój.

Dostępność komunikacyjną do większych ośrodków miejskich zapewniają również drogi krajowe nr 3 i 30, która przebiegają na wschodzie i północy od Gminy Mirsk.

Ryc. 9. Drogi wojewódzkie przebiegające przez teren Gminy Mirsk

Źródło: „Program Rewitalizacji Gminy Mirsk na lata 2016-2023 (opracowanie EN PROJECT Andżelika Choczaj na podstawie www.maps.google.pl)

Na terenie Gminy Mirsk położone drogi powiatowe (2423D, 2463D, 2478D, 2492D, 2494D, 2495D, 2497D, 2498D, 2502D, 2503D, 2504D, 2505D, 2506D, 2513D, 2514D, 2774D oraz droga bez numeru – Grudza, dz. 409/1). Stanowią one główne trakty komunikacyjne, łączące poszczególne miejscowości na jej obszarze. Jakość dróg powiatowych jest w większości zadowalająca. Niektóre z nich wymagają działań remontowych i inwestycyjnych.

Siatkę połączeń drogowych na terenie Gminy Mirsk uzupełniają drogi gminne o łącznej długości 55,54 km, w tym z nawierzchnią bitumiczną 51,08 km, nawierzchnią tłuczniovą z powierzchniowym utwaleniem 3,42 km oraz z nawierzchnią gruntową 1,03 km. Ich stan można określić jako dobry. Niektóre fragmenty szlaków komunikacyjnych wymagają jednak rozbudowy lub poprawy ich jakości. Gmina dysponuje inwentaryzacją dróg gminnych oraz raz w roku przeprowadzana jest kontrola stanu technicznego dróg.

Spośród najpilniejszych inwestycji związanych z budową dróg wyróżnia się:

- przebudowę drogi gminnej 112706D w km 1+223 – 2+445 w Giebułtowie,
- przebudowę drogi gminnej nr 112716D Gierczyn – Kotlina w km 0+000 – 0+900,
- przebudowę drogi gminnej nr 112701D Brzezinec – Karłowiec – Mirsk w km 0+443 – 1+654,
- przebudowę ul. Zdrojowej w ciągu drogi gminnej nr 112709D,
- przebudowę ul. Kwiatowej (droga gminna),
- naprawa ulicy Nadbrzeżnej, od drogi gminnej nr 112713D,
- naprawa drogi dojazdowej do budynków Rębiszów nr 1, 2, 3, 4a,
- dokończenie drogi do budynków Rębiszów nr 132, 133 i 135,
- naprawa drogi dojazdowej do posesji Przecznicza nr 12 i 16,
- naprawa drogi dojazdowej do budynku Przecznicza nr 100,
- naprawa drogi wewnętrznej (osiedlowej) do działek nr 78, 84, 493, 499 i 503, obręb Orłowice,
- naprawa drogi dojazdowej do budynków Giebułtów nr 116, 118, 119, 120, 121, 122,
- naprawa drogi dojazdowej nr 74 i 77, obręb Giebułtów (obszar Giebułtówka),
- naprawa drogi dojazdowej – ulica Łąkowa w Mirsku,
- naprawa drogi dojazdowej do budynków Rębiszów nr 17, 18, 82 i 83.

Przez teren Gminy przebiegają również następujące linie kolejowe:

- publiczna linia kolejowa nr 274;
- nieczynna linia kolejowa nr 317;
- rozebrana linia kolejowa nr 284 (dawna);
- nieprzejezdna linia kolejowa nr 336.

Opracowany został projekt „Kolej Gór Izerskich”, który w głównej mierze opiera się na odbudowie linii kolejowej ze Świeradowa Zdroju do Mirska (linia nr 336), z Mirska do czeskich Jindrichovic pod Smrkem (linia nr 284) oraz z Mirska do Gryfowa Śląskiego (linia nr 317). Całkowita długość linii kolejowej wynosi 24,36 km.

Na terenie Gminy Mirsk nie jest organizowany transport zbiorowy. Mieszkańcy skorzystać mogą jednak z usług oferowanych przez przewoźników prywatnych, takich jak: PKS Bolesławiec, PKS TOUR Jelenia Góra, PKS VOYAGER Lubań, Bieleccy BUS, Sław-Trans oraz SPEED-BUS.

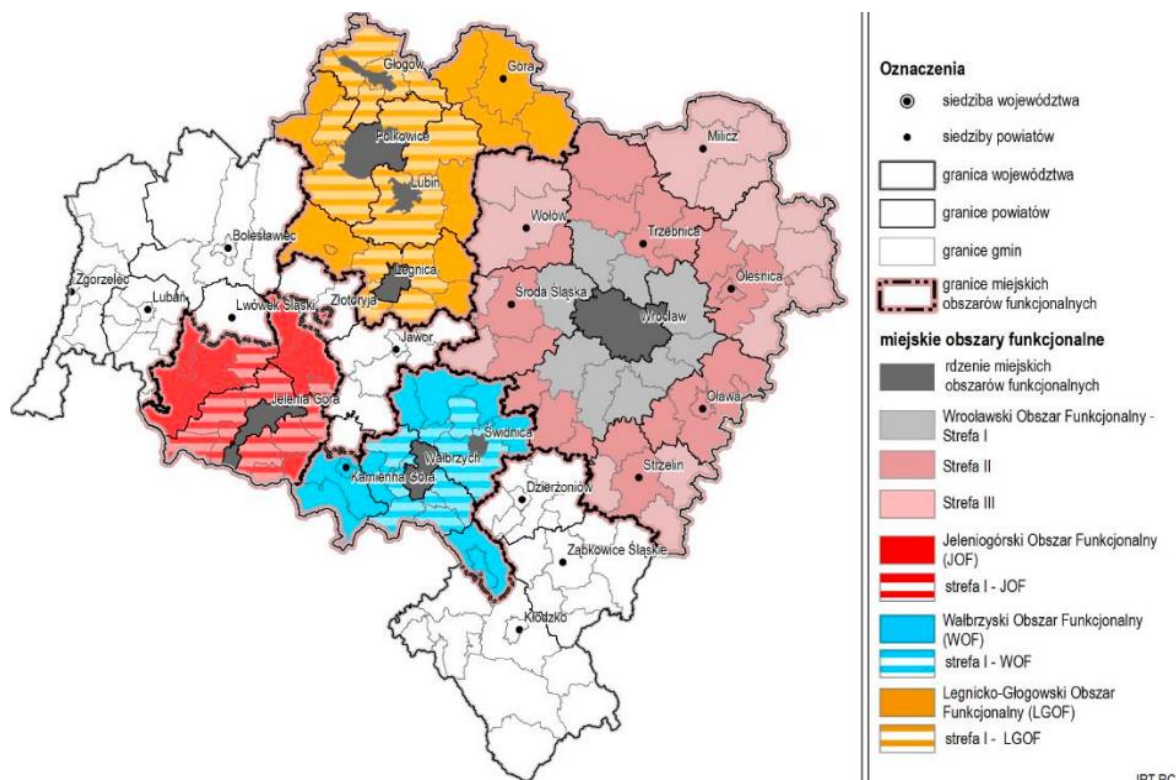
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, przyjętego uchwałą nr XIX/482/20 z dnia 16 czerwca 2020 r. Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, zostały wyróżnione następujące obszary funkcjonalne:

1. Miejskie obszary funkcjonalne:
 - a. ośrodka wojewódzkiego:
 - Wrocławski Obszar Funkcjonalny,

- b. ośrodków regionalnych:
 - Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny,
 - Wałbrzyski Obszar Funkcjonalny,
 - Jeleniogórski Obszar Funkcjonalny,
2. Obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej:
 - a. obszary górskie:
 - Sudecki Obszar Funkcjonalny,
3. Obszary wymagające rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej:
 - a. przygraniczne:
 - Przygraniczny obszar funkcjonalny,
4. Obszary kształtowania potencjału rozwojowego:
 - a. cenne przyrodniczo:
 - Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo.

Ryc. 10. Granice miejskich obszarów funkcjonalnych w województwie dolnośląskim

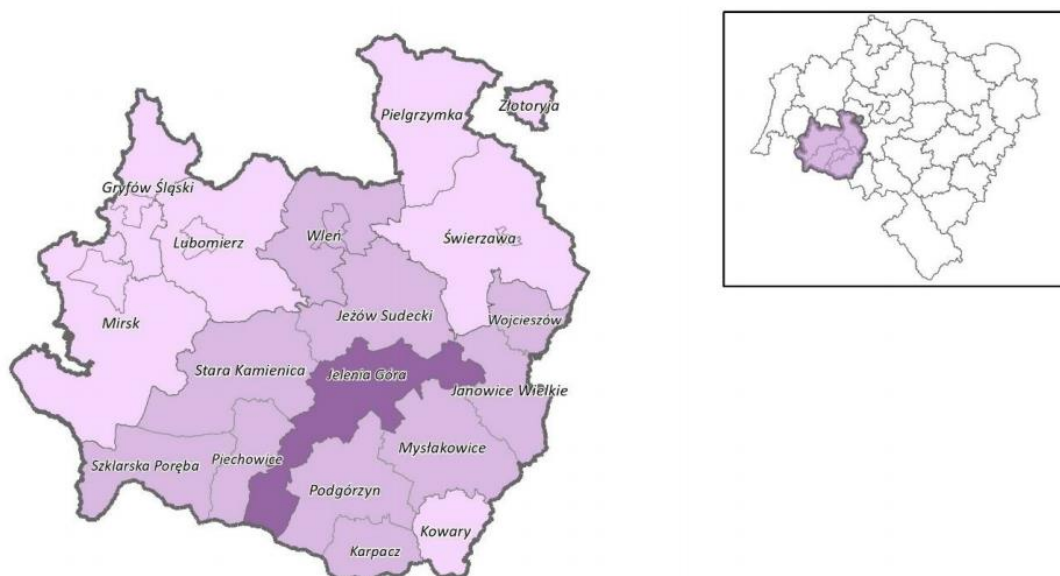

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

Gmina Mirsk należy do Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego, czyli do obszaru bazującego na bogatych tradycjach subregionu, łączący aspiracje centrum turystycznego i wypoczynkowego oraz aglomeracji skupiającej nowoczesną gospodarkę.

Jeleniogórski Obszar Funkcjonalny obejmuje 18 gmin, w tym: Gryfów Śląski, m. Jelenia Góra, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, m. Karpacz, m. Kowary, Lubomierz, Mirsk, Mysłakowice, m. Piechowice, Pielgrzymka, Podgórzyn, Stara Kamienica, Świerzawa, m. Szklarska Poręba, Wleń, m. Wojcieszów, m. Złotoryja.

Ryc. 11. Granice Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego.

Struktura użytkowa Gminy kształtuje się następująco:

- użytki rolne: 7171 ha, co stanowi 38%,
- lasy i grunty leśne: 10 605 ha, co stanowi 56%,
- tereny inne (zurbanizowane): 629 ha, co stanowi 3,37%.

Ze względu na duże zróżnicowanie rzeźby terenu, obszary zurbanizowane znajdują się głównie w północnej części Gminy, a większość miejscowości ma charakter łańcuchowy. Nadrzędną jednostką osadniczą jest Mirsk, który skupia funkcje administracyjne i usługowe Gminy oraz posiada najbardziej indywidualny charakter zabudowy reprezentujący krajobraz kulturowy obszarów zurbanizowanych na terenach podgórskich. W celu jego ochrony wyznaczono dwie strefy ochrony konserwatorskiej:

- strefę A (ściślej ochrony konserwatorskiej) obejmującą obszar starego miasta w granicach średniowiecznego miasta lokacyjnego, obejmującego obszar najstarszej zabudowy;
- strefę B (historycznego układu urbanistycznego miasta oraz ruralistycznego układu wsi) obejmującą tereny historycznej zabudowy, powstałej w czasach ożywienia gospodarczego w XIX i XX wieku i wychodzącej poza obszar średniowiecznego miasta lokacyjnego.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym Gminy jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mirsk zostało przyjęte uchwałą nr XLVIII/436/18 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 18 października 2018 roku.

Powierzchnia terenów zaplanowanych w SUIKZP obejmuje:

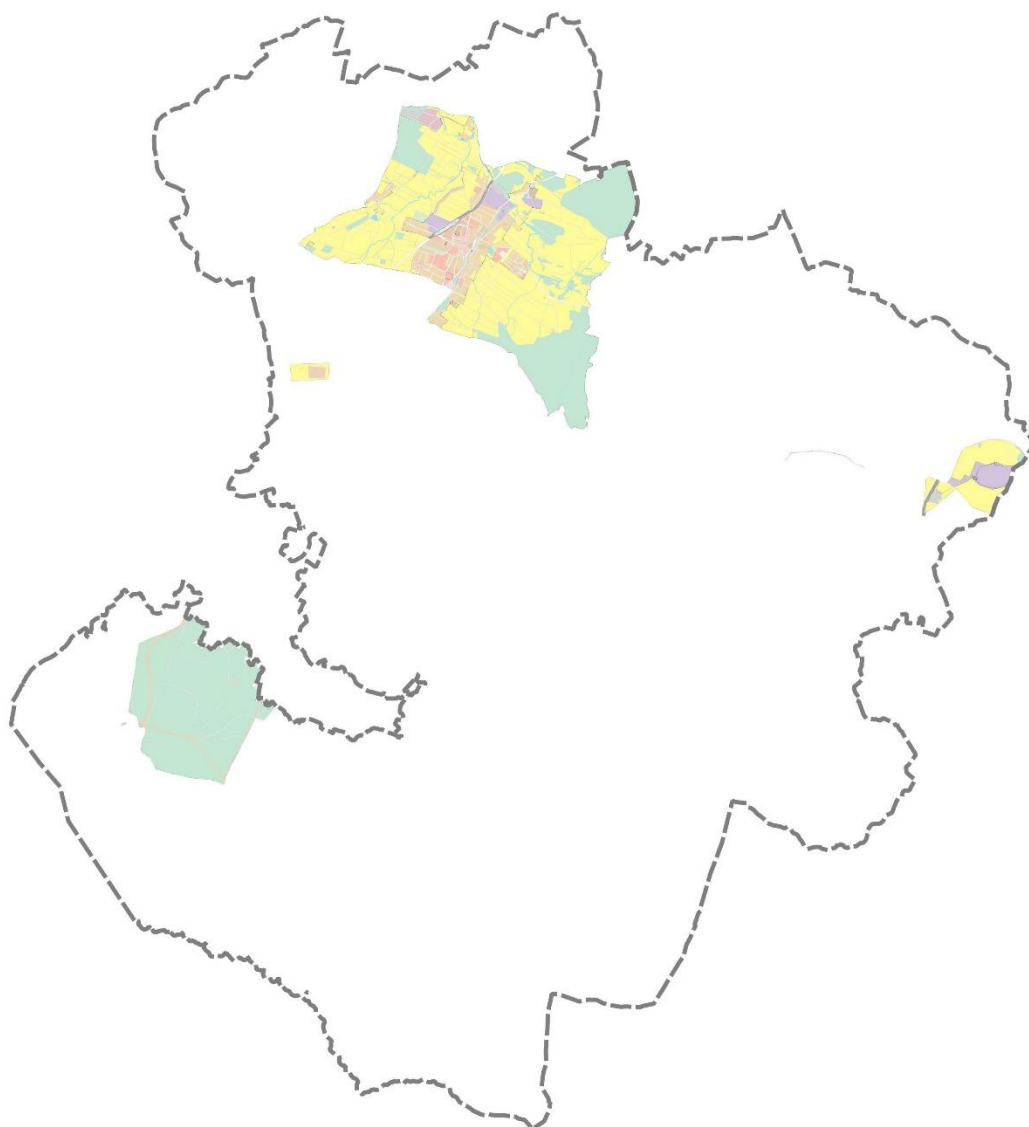
- 54,95 ha pod zabudowę mieszkaniową,
- 63,79 ha pod usługi,
- 13,67 ha pod usługi sportu i rekreacji,
- 47,99 ha pod zabudowę związaną z przemysłem i działalnością gospodarczą.

Największym wyzwaniem związanym z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym na terenie Gminy Mirsk jest pogodzenie potrzeb inwestycyjnych mieszkańców i potencjalnych inwestorów z uwarunkowaniami przyrodniczymi. Gmina Mirsk ma urozmaicone położenie geograficzne – morfologia terenu jest zróżnicowana hipsometrycznie. Zaznacza się tu duży rytm rzeźby wyrażony głębokimi rozcięciami dolinnymi, udziałem stoków o znacznym nachyleniu i występowaniem pojedynczych pagórów połączonych w systemy wzgórz. Przeważają tu stoki strome o spadkach często przekraczających 20 i więcej procent. Różnice wysokości względnych

pomiędzy drogami publicznymi a istniejącą zabudową wynoszą ok. 20,0 m. W takim przypadku tereny budowlane, drogi dojazdowe czy wewnętrzne mogą być prowadzone trawersami i nie ma możliwości wydzielenia terenów w postaci odcinków prostych. Ponadto obszar Gminy w dużej części położony jest na obszarze Natura 2000, który również rzutuje na możliwość zagospodarowania terenów na nich położonych. Należy ograniczać możliwość wprowadzania nowego zainwestowania (w tym zabudowy) w bezpośrednim sąsiedztwie cennych siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk roślin i zwierząt objętych ochroną. Innym wyzwaniem oraz problemem występującym na terenie Gminy Mirsk jest ograniczenie niekontrolowanego „rozlewania się” zabudowy (głównie na terenach wiejskich), która lokalizowana jest na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Niekontrolowany rozwój zabudowy powoduje sytuację, w której nakłady na infrastrukturę techniczną (drogi, sieć wodociągowa/kanalizacyjna) stanowi duże obciążenie dla budżetu Gminy Mirsk. Należy tu jeszcze wspomnieć o dużej ilości terenów położonych na chronionej klasie gruntów, które wymagają zgody ministra m.in. rozwoju wsi na ich zagospodarowanie (lub spełniają wymogi ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326)).

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w Gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze Gminy Mirsk obowiązuje 10 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co sprawia, że udział powierzchni Gminy pokrytej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 11% (1975,14 ha).

Ryc. 12. Mapa miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirsk

Źródło: <http://mirsk.pl/administracja/planowanie-przestrzenne/>

Na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Tabela poniżej przedstawia liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w Gminie Mirsk w latach 2016-2020. Analizując zawarte w niej dane można zauważyć utrzymującą się rosnącą tendencję w zakresie liczby wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie liczba wydawanych decyzji w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców kształtuje się na poziomie zdecydowanie wyższym niż średnia wyznaczona dla Powiatu Lwóweckiego. Należy tutaj zwrócić uwagę na fakt, iż pozostałe gminy Powiatu Lwóweckiego mają wyższe pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Tab. 2. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2016-2020

		2016	2017	2018	2019	2020
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Mirsk	40	41	57	59	80
	powiat	96	108	102	118	158

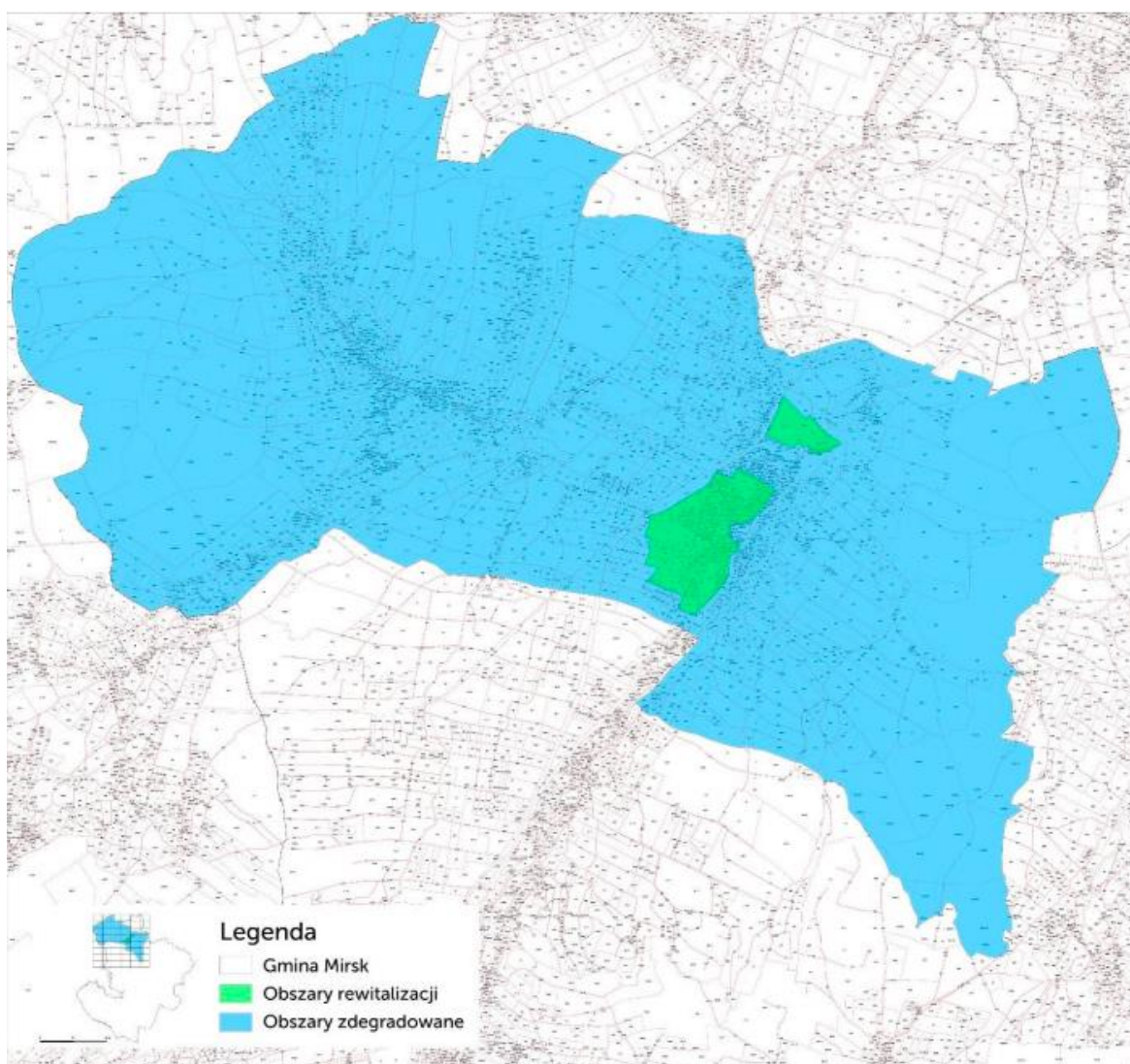
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Mirsk	4,60	4,72	6,60	6,92	9,46
	powiat	2,06	2,33	2,21	2,57	3,46

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Brak planów miejscowych, a tym samym korzystanie z alternatywy w postaci decyzji o warunkach zabudowy może jednak utrudniać racjonalną politykę przestrzenną władzom samorządowym, ponieważ rodzi to możliwość przypadkowych i rozproszonych lokalizacji inwestycji, niekoniecznie zgodnych z założonym łańcem przestrzennym.

Uchwałą nr XXII/149/16 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 29 czerwca 2016 roku przyjęty został Program Rewitalizacji Gminy Mirsk na lata 2016-2023, w ramach którego wyznaczone zostały tereny zdegradowane na terenie Gminy oraz obszary objęte rewitalizacją. Analiza społeczno-gospodarcza w dokumencie wykazała, że tereny zdegradowane występują w Mirsku (Śródmieście i obrzeża) oraz w Giebułtowie. Obszar rewitalizacji został wybrany ze względu na zidentyfikowanie stanu kryzysowego w sferze społecznej (największa w Gminie skala problemów społecznych), który współwystępuje ze stanem kryzysowym w strefie technicznej oraz gospodarczej, a także ze względu na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego. Obszarem rewitalizacji objęto obszar o nazwie „Śródmieście Mirska” oraz obszar poprzemysłowy zlokalizowany na terenie byłych Zakładów Przemysłu Inniarskiego „Skarbków” w Mirsku. Omawiany obszar zamieszkuje 2 459 osób (28,08% ogólnej liczby mieszkańców Gminy) i obejmuje swym zasięgiem 68,21 ha (0,37% powierzchni Gminy).

Ryc. 13. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji w Gminie Mirsk

Źródło: Program Rewitalizacji Gminy Mirsk na lata 2016-2023

1.4. Walory przyrodnicze i turystyczne

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego, południowa część Gminy Mirsk położona jest w mezoregionie Gór Izerskich, natomiast część północna w mezoregionie Pogórza Izerskiego. Rzeźba terenu Gminy Mirsk cechuje się znacznym zróżnicowaniem. Teren Gminy można podzielić na dwie części różniące się typem rzeźby, co sprawia, że okolica odznacza się niezwykle walorami widokowymi. Południowa część Gminy to obszar górski, zaś północna część ma charakter podgórski. Najbardziej charakterystycznym we wszystkich dalekich widokach na terenie Kotliny Mirska jest granitowy i granitognejsowy Stóg Izerski (1 107 m), na którego szczycie znajduje się wieża radiokomunikacyjna i budynek schroniska. Na szczyt ten prowadzi kolej gondolowa poprowadzona ze Świeradowa Zdroju. Stóg Izerski, podobnie jak wszystkie szczyty Gór Izerskich jest doskonałym punktem widokowym. Z góry można oglądać Świeradów Zdrój, Kotlinę Mirską, Grzbiet Kamienicki i Pogórze Izerskie.

Na całym obszarze występują lokalne przekształcenia rzeźby terenu wynikające z rozwoju terenów zurbanizowanych m.in. zrównania terenu pod zabudowę oraz nasypy, wykopy i skarpy związane z powstaniem infrastruktury komunikacyjnej. Ponadto działalność człowieka zaznaczyła się w rzeźbie terenu powstaniem wyrobisk pokopalnianych czego przykładem jest m.in. kamieniołom bazaltu w Rębiszowie.

Ochrona przyrody na terenie Gminy Mirsk odbywa się w oparciu o formy ochrony przyrody ustanowione zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.).

Na terenie Gminy Mirsk występują następujące formy ochrony przyrody:

- rezerваты przyrody,
- obszary Natura 2000,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
- użytek ekologiczny,
- pomniki przyrody.

REZERWAT PRZYRODY

Rezerwat Torfowisko Doliny Izery – torfowiskowy rezerwat przyrody położony w Gminie Mirsk oraz częściowo na terenie Gminy miejskiej Szklarska Poręba. Obejmuje m.in. część Hali Izerskiej. Rezerwat przyrody Torfowiska Doliny Izery utworzony został w 2000 roku, aby pomóc zachować w stanie nienaruszonym występujące na tym obszarze rośliny, stanowiące relikty po okresie zlodowacenia oraz cenne gatunki fauny.

NATURA 2000

Na obszarze Gminy Mirsk znajdują trzy obszary sieci NATURA 2000. Są to: Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Torfowiska Gór Izerskich (PLH020047), Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Łąki Gór i Pogórza Izerskiego (PLH020102) oraz Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Góry Izerskie (PLB020009).

ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

Na terenie Gminy występują dwa zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: „Góra Słupiec” oraz „Tłoczyna”. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy: „Góra Słupiec” został utworzony w celu ochrony krajobrazu naturalnego, ochrony walorów widokowych i estetycznych. Natomiast zespół przyrodniczo-krajobrazowy: „Tłoczyna” w celu ochrony obszarów leśnych i górskich gołoborza i granitognejsowych grup skalnych, ochrony walorów widokowych i estetycznych, a także krajobrazu naturalnego i kulturowego oraz ochrony walorów przyrodniczych i korzyści ekologicznych.

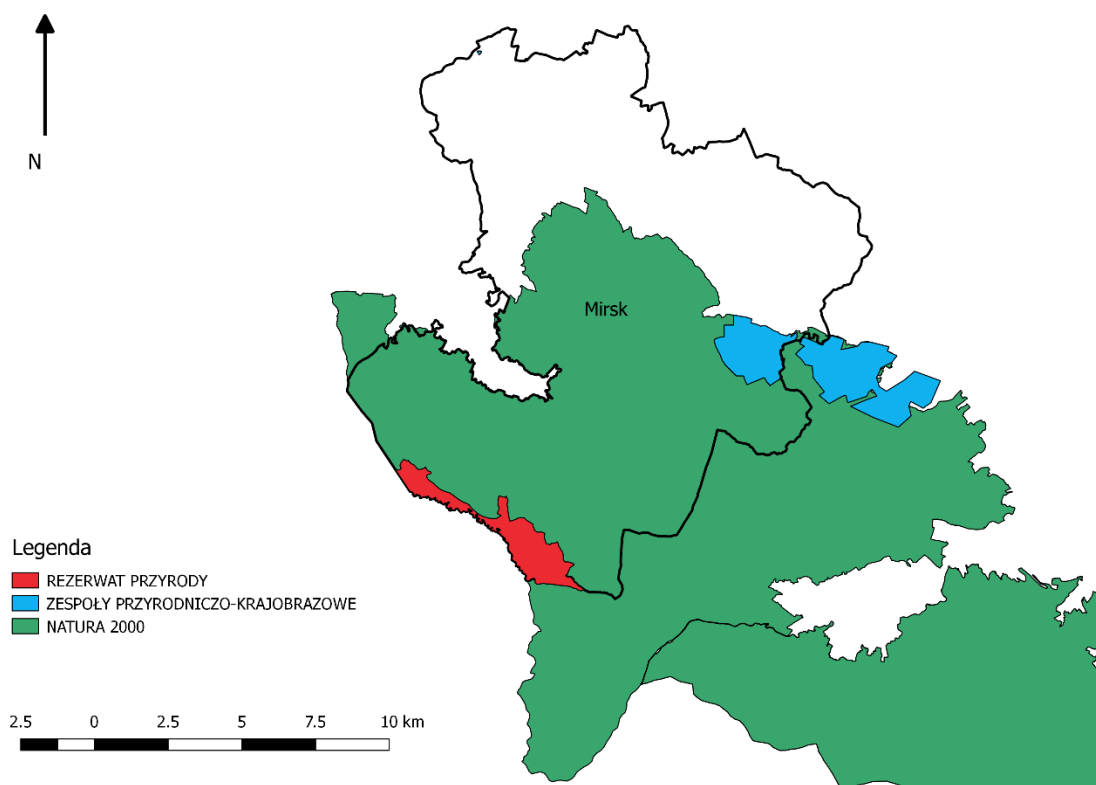
UŻYTEK EKOLOGICZNY

Na terenie Gminy, na mocy uchwały nr XLIV/316/06 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 07 lipca 2006 roku, został utworzony użytek ekologiczny o nazwie „Stawy Młyńsko”. Jest to kompleks stawów hodowlanych będący siedliskiem lęgowym dla wielu gatunków ptaków chronionych, obszar odpoczynku i żerowania dla wielu gatunków przelotnych oraz największy obszar zbiorowiska szuwarowego.

POMNIKI PRZYRODY

Na terenie Gminy Mirsk zlokalizowane są również pomniki przyrody, wśród których wyróżnia się jednoobektowe pomniki przyrody ożywionej, czyli drzewa gatunku dąb szypułkowy oraz grupa drzew – szpaler 72 szt. dębu czerwonego.

Ryc. 14. Formy ochrony przyrody występujące na terenie Gminy Mirsk

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Wśród najciekawszych i posiadających największe znaczenie historyczne zabytków zlokalizowanych na terenie Gminy wyróżnia się:

- Wieżę widokową w Mirsku – wieża wodna powstawała w latach 1887-1890 i funkcjonowała w mieście do końca lat 70-tych XX wieku, do celów turystycznych została przekazana w roku 2013;
- Kościół Zwiastowania Najświętszej Marii Panny w Mirsku – rzymskokatolicki kościół parafialny należący do dekanatu Gryfów Śląski diecezji legnickiej, w obecnym kształcie została wybudowana w latach 1562-1567;
- Ruiny kościoła ewangelickiego w Mirsku – świątynia została wzniesiona w drugiej połowie XVIII wieku, a następnie została przebudowana w XIX wieku. W lutym 1961 roku budowla spłonęła od uderzenia pioruna. Obecnie kościół nie posiada dachu i ma zachowane ściany szczytowe;

- Kościół Narodzenia NMP w Gierczynie – gotycki kościół powstał prawdopodobnie w XV w. Został przebudowany w 1604 r., a w 1613 r. dobudowano wieżę. Kolejną przebudowę przeprowadzono także w XVII wieku;
- Kościół pod wezwaniem Św. Michała Archanioła w Giebułtowie – kościół wzmiankowany pod koniec XIV w., zniszczony przez husytów odbudowany na początku XVI w., jako kościół ucieczkowy powiększony w 1668 r., przebudowany w latach 1703–1707.,
- Schronisko „Na Stogu Izerskim” – schronisko położone jest na wysokości 1060 m n.p.m., w północno-zachodniej części Gór Izerskich, na zachodnim krańcu Wysokiego Grzbietu, w pobliżu granicy polsko-czeskiej ok. 50 metrów poniżej szczytu Stogu Izerskiego.

Gmina Mirsk wraz z Gminą Świeradów-Zdrój ponownie uruchomiły szlak narciarstwa biegowego pn. Izerski Szlak Cietrzewia. Długość szlaku wynosi 19,5 km, a przebieg trasy pozostaje niezmienny (Gondola – Polana Izerska (Drwale) – 6,1 km, Drwale – Chatka Górzystów – 3,1 km, Chatka Górzystów – Orle – 5,2 km, Orle – Jakuszyce 5,1 km). O ile warunki śnieżne pozwalają, ślad jest zakładany regularnie min. 2 razy w tygodniu. Trasa jest dobrze oznakowana.

Na terenie Gminy znajduje się kolej gondolowa, która funkcjonuje w ramach Ośrodka Ski&Sun Świeradów Zdrój, będącego oddziałem spółki SKI&SUN Sp. z o.o. Sp. j. z Krakowa. Jest to całoroczna kolej linowa z 8-osobowymi gondolami, która przewozi turystów ze Świeradowa- Zdroju na Stóg Izerski w Gminie Mirsk. Długość trasy kolei wynosi 2172 m, wysokość stacji dolnej 620 m n.p.m, wysokość stacji górnej 1060 m n.p.m. Kolej funkcjonuje cały rok. Zimą dla narciarzy i snowboardzistów dostępna jest oświetlona nartostrada o długości 2500 m o zróżnicowanym poziomie trudności i średnim nachyleniu 28%. Nartostrada jest dośnieżana armatkami śnieżnymi. Latem miłośnicy turystyki rowerowej mają możliwość wjechać na Stóg Izerski razem ze swoim rowerem.

Ponadto przez teren Gminy przebiegają następujące szlaki:

- czerwony Biedzychowice – Czerniawa,
- czerwony Główny Szlak Sudecki,
- żółty Rybnica – Stóg Izerski,
- żółty Mirsk – Sępia Góra,
- niebieski Świeradów Zdrój – Szklarska Poręba,
- niebieski Rębiszów – Pobiedna,
- niebieski Świeradów Zdrój – Rybnica,
- zielony Lubań – Lwówek Śląski,
- Obwodnica Izersko – Kamienicka,
- Szlak kajakowy Kwisy.

W Gminie Mirsk w Krobicy funkcjonuje Geopark, czyli ścieżka turystyczno-dydaktyczna „Śladami dawnego górnictwa kruszców”. Ścieżka obejmuje 1 stanowisko podziemne (kopalnia Św. Jana w Krobicy) oraz 12 stanowisk naziemnych w tym 19 różnych obiektów górniczych i 3 punkty widokowe. Całkowita długość ścieżki wynosi blisko 8,0 km, w tym trasa podziemna o długości 350,0 m. Charakter trasy ma oddawać realia dawnych kopalń, gdy w chodnikach pracowali górnicy, którzy pyłkami uderzając w żelazka kruszyli skały. Ślady ręcznego wydobywania wciąż są widoczne w korytarzach sztolni, a eksponaty znajdujące się w Sali muzealnej nawiązują do tradycji górniczych w terenie Gór i Pogórza Izerskiego.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

O poziomie przedsiębiorczości danej jednostki samorządu terytorialnego świadczy między innymi liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W tabeli poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu lwóweckiego w latach 2016-2020. Na terenie powiatu największą zmianę obserwuje się dla Gminy Lwówek Śląski, gdzie liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o 284. Przedsiębiorstwa zarejestrowane w Gminie Mirsk w roku 2020 stanowiły udział 18,9% (919 podmiotów) wśród wszystkich przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w powiecie lwóweckim. Udział ten ułożył Gminę na trzecim miejscu wśród gmin powiatu. Na pierwszym miejscu znalazła się Gmina Lwówek Śląski, w której zarejestrowanych na koniec 2020 roku było 1 932 podmiotów (39,7%); na miejscu drugim uplasowała się Gmina Gryfów Śląski z 1063 podmiotami (21,8%).

Tab. 3. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie lwóweckim w latach 2016-2020

JST	2016		2020		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2016-2020
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat lwówecki	4 211	100,0%	4 871	100,0%	660
Gryfów Śląski	963	22,9%	1 063	21,8%	100
Lubomierz	462	11,0%	558	11,5%	96
Lwówek Śląski	1 648	39,1%	1 932	39,7%	284
Mirsk	776	18,4%	919	18,9%	143
Wleń	362	8,6%	399	8,2%	37

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Mirsk, największą część podmiotów działa w budownictwie (242 podmiotów), handlu hurtowym i detalicznym (151) oraz przetwórstwie przemysłowym (79). Najmniej podmiotów gospodarczych zajmuje się działalnością finansową i ubezpieczeniową (4) oraz górnictwem i wydobywaniem (1).

Na terenie Gminy Mirska nie działają podmioty zajmujące się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych ani żadne organizacje i zespoły eksterytorialne.

Tab. 4. Podmioty działające na terenie Gminy Mirsk w 2020 r. według sekcji PKD

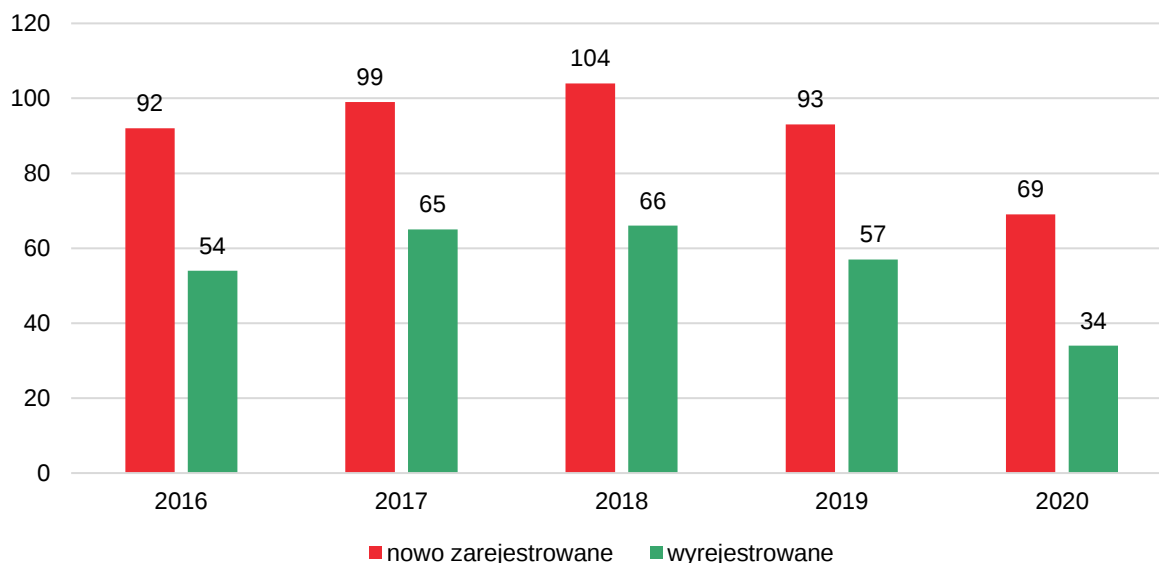
SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów
SEKCJA F Budownictwo	242
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	151
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	79
SEKCJE S I T Pozostała działalność usługowa	77
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	67
SEKCJA M	56

Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	40
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	39
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	30
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	30
SEKCJA P Edukacja	23
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	20
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	16
SEKCJA J Informacja i komunikacja	15
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	1
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON działających na terenie Gminy Mirsk. Analiza dotyczy zmian na przestrzeni lat 2016-2020. Liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw corocznie przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych. Dodatkowo zauważyć można tendencję spadkową dla jednostek wyrejestrowywanych, co jest zjawiskiem pozytywnym i świadczy o sprzyjających warunkach do rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych działalności gospodarczych.

Ryc. 15. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2016-2020 działających na terenie Gminy Mirsk

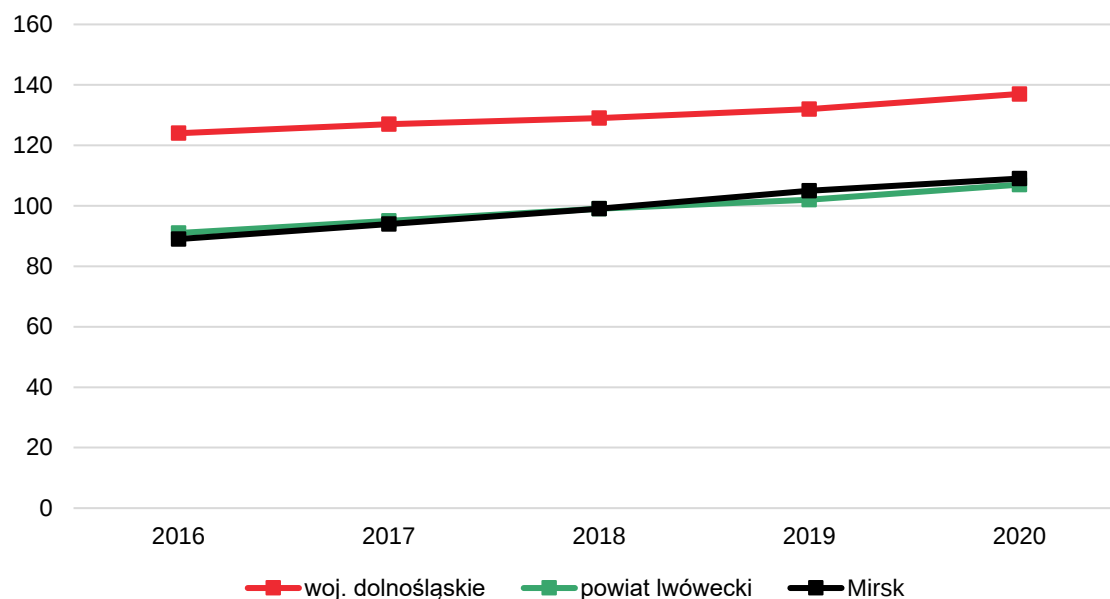

Wśród największych podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy można wskazać m.in.:

- Midas B.D. Strońscy sp. j.;
- Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe IZERY Bis sp. z o.o.;
- Lederzentrum Jarosław Bejm;
- Firma Budowlana WEKTOR;
- Zakład Produkcyjno-Usługowy ELMECH s.c.,
- Bernard Kazubek Przedsiębiorstwo Usługowo-Wytwórcze „Kabe”.

Uszczegółowieniem informacji o poziomie rozwoju przedsiębiorczości jest analiza liczby zarejestrowanych podmiotów w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców Gminy. W analizowanym okresie wskaźnik ten stopniowo wzrastał. Na tle powiatu był on na minimalnie wyższym poziomie, zaś na tle województwa na poziomie niższym. W 2020 roku wskaźnik ten wynosił 109 podmioty na 1 tys. mieszkańców i był o 2 wyższy od średniej dla powiatu lwóweckiego i o 28 niższy od średniej dla województwa dolnośląskiego.

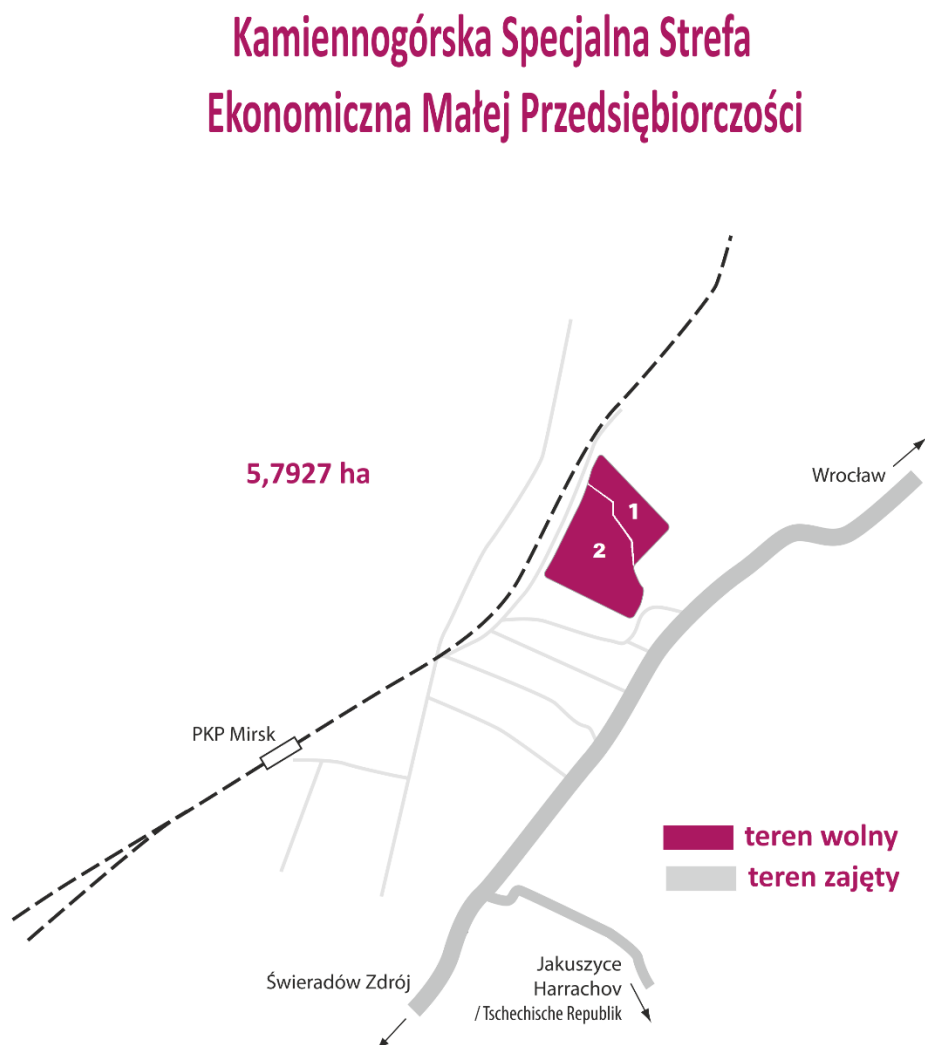
Ryc. 16. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Mirsk na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gmina Mirsk należy do Kamiennogórskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości (KSSEMP). Strefa Ekonomiczna została powołana na podstawie ustawy z 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1670). Będzie funkcjonować do końca grudnia 2026 roku. Kamiennogórska SSEMP prowadzi działalność na terenie województwa dolnośląskiego i wielkopolskiego na obszarze 540,83 ha w miastach: Jawor, Jelenia Góra, Kamienna Góra, Mirsk, Lubań, Lwówek Śląski, Ostrów Wielkopolski, Piechowice, Zgorzelec oraz w gminach: Gryfów Śląski, Janowice Wielkie, Kamienna Góra, Lubawka, Nowogrodziec, Prusice, Żmigród. Przedsiębiorca inwestujący na terenie SSEMP nabywa prawo do korzystania z pomocy publicznej w formie zwolnienia podatkowego oraz z zwolnienia z podatku od nieruchomości.

Ryc. 17. Lokalizacja terenów należących do Kamiennogórskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości

Podstrefa Mirsk

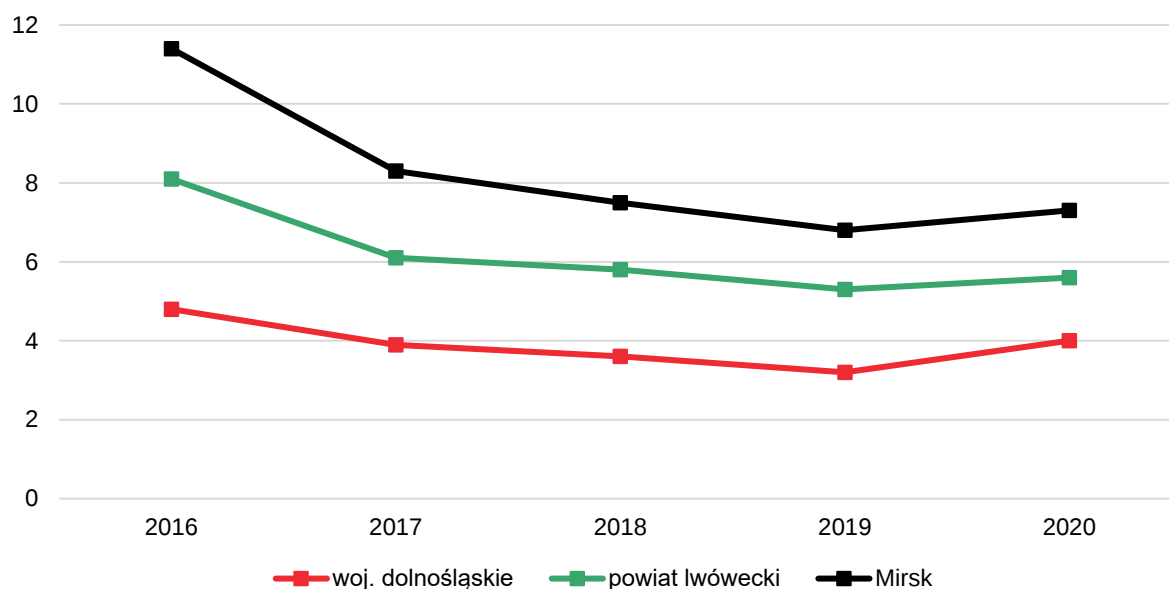
Źródło: http://ssemp.pl/?page_id=14078.

Gmina Mirsk stosuje również preferencje podatkowe dla przedsiębiorców, które reguluje uchwała nr XXXVII/274/13 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zwolnienia przedsiębiorców z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis, opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 02 lipca 2013 r., poz. 4026.

Rozwój gospodarczy jednostki wiąże się również z rynkiem pracy. Możliwość stabilnego zatrudnienia oraz posiadania satysfakcjonującej pracy ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. Na rycinie poniżej przedstawiono kształtowanie się udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zamieszkujących Gminę Mirsk. Dane te zestawiono ze średnimi dla powiatu i województwa w latach 2016-2020. Można na nim zaobserwować, że do 2019 roku zauważalny był trend malejący w Gminie Mirsk w zakresie liczby bezrobotnych zarejestrowanych (z poziomu 11,4% w roku 2016, do poziomu 6,8% w roku 2019). Jednak od roku 2019 nastąpiło odwrócenie spadkowego trendu w tym zakresie i liczba osób pozostających bez stałego miejsca zatrudnienia zaczęła ponownie rosnąć do poziomu 7,3% w roku

2020. Jednocześnie podobną tendencję w zakresie kształtowania się poziomu bezrobocia można było zauważyć w całym powiecie lwóweckim oraz województwie dolnośląskim. Wśród głównych powodów wzrostu stopy bezrobocia można wskazać epidemię COVID-19 i związane z nią ograniczenia m.in. zamrożenie gospodarki.

Ryc. 18. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Mirsk na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.2. Infrastruktura i środowisko

Urządzenia sieciowe

Na terenie Gminy Mirsk, zadania wynikające z zaopatrzenia i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków, realizuje Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej z siedzibą w Mirsku przy ul. Mickiewicza 38. W Gminie Mirsk funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w przy północnej granicy Miasta Mirsk, w bezpośredniej bliskości rzeki Kwisy. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o średniej przepustowości 1 050 m³/d (maksymalna przepustowość 1 550 m³/d). Oczyszczone w niej ścieki doprowadzane są do Kwisy na podstawie decyzji Starosty Lwóweckiego GŚ.6341.18/2013.2 z dnia 27 września 2013 r. Pozwolenie wodnoprawne ważne jest 10 lat, czyli do 2023 roku.

Na koniec 2020 roku 53% mieszkańców Gminy Mirsk miało dostęp do sieci wodociągowej, natomiast w samym Mieście dostęp miało 96% mieszkańców. Gmina dostrzega konieczność wymiany i rozbudowy sieci wodociągowej. Dostęp do sieci kanalizacyjnej miało 73% mieszkańców Gminy, gdzie całe Miasto Mirsk było skanalizowane.

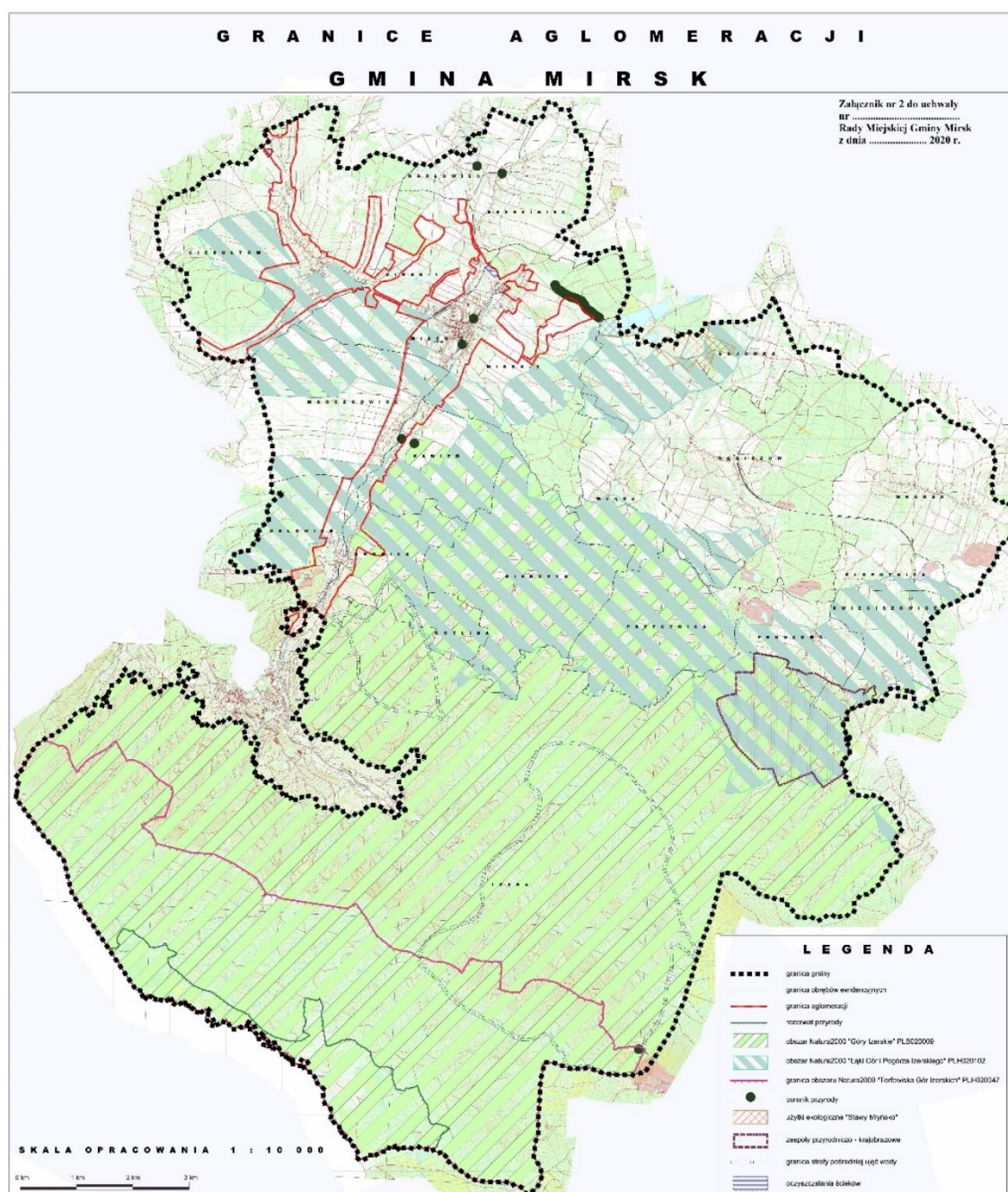
Aglomeracja Mirsk wyznaczona została na podstawie uchwały nr XXV/327/20 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenie obszaru, wielkości i granic aglomeracji Mirsk. Do aglomeracji przynależą miejscowości: Kamień, Mroczkowice, Orłowice, Krobica, cz. Giebułtowa wraz z przysiółkami. Równoważna liczba mieszkańców dla aglomeracji wynosiła 6 110, w tym:

- 5 945 mieszkańców aglomeracji korzystających z istniejącej sieci kanalizacyjnej,
- 78 mieszkańców korzystających z indywidualnych systemów oczyszczania ścieków,
- 87 mieszkańców czasowo przebywających korzystających z sieci kanalizacyjnej.

Na obszarze aglomeracji występują następujące ujęcia wody:

- Krobica – studnie kopane. Składa się z 6 studni położonych na działce 67/58 oraz 65/2 obręb Krobica.
- W sąsiedztwie byłego ujęcia na Krobickim Potoku, na działkach nr 213/8 (K2a), 201/6(K4), 205/1 (K7) i 201/5(K5) obr. Krobica znajdują się także 4 studnie wiercone o łącznej wydajności średnio 345 m³/d. Woda z tego ujęcia spływa do SUW zlokalizowanej na działce nr 56 (około 700 m na północ od ujęcia), skąd wraz z wodą pobraną ze studni głębinowych rozprowadzana jest grawitacyjnie do odbiorców.
- Krobica – studnia głębinowa zlokalizowana na działce 57/6 obręb Krobica jest studnią wierconą o głębokości 94,5 m.
- Mirsk – studnia kopana przy ujściu Długiego Potoku do Kwisy (dz. nr 268/1 obr. III Mirsk).
- Giebułtów – studnie głębinowe. Ujęcie wód podziemnych składające się z 3 studni głębinowych zlokalizowanej na działce nr 182/1 obręb 1 Mirsk.

Ryc. 19. Granice aglomeracji Gminy Mirsk (zaznaczone na czerwono)

Źródło: uchwała nr XXV/327/20 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenie obszaru, wielkości i granic aglomeracji Mirsk.

Na koniec 2020 roku 73% mieszkańców Gminy objętych było siecią kanalizacyjną. Natomiast Miasto Mirsk było w całości skanalizowane.

Przez teren Gminy Mirsk przebiegają najważniejsze elementy systemu zaopatrzenia w gaz Świeradowa i Czerniawy. W skład tego systemu wchodzi:

- gazociąg podwyższonego średniego ciśnienia DN 250 (PN 1.6 MPa) z Krzewia Wielkiego (Gmina Gryfów Śl.) do stacji gazowej Mirsk;
- stacja gazowa, zlokalizowana na granicy Miasta Mirsk;
- gazociągi średniego ciśnienia DN 250, 200 i 160 biegnące na obrzeżach Miasta Mirsk i przez wsie Kamień, Krobica i Orłowice, zasilające odbiorców w Świeradowie i Czerniawie.

Pomimo, że główne obiekty ww. systemu zlokalizowane są na terenie Gminy Mirsk, jej mieszkańcy, oprócz części mieszkańców Miasta, nie korzystają z gazu przewodowego.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.), gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Odpady z terenu Gminy Mirsk odbierane są z podziałem na 4 frakcje z terenów nieruchomości oraz z Punktu Selektywnej Zbierania Odpadów Komunalnych. PSZOK zlokalizowany jest na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej przy ul. Mickiewicza 38 w Mirsku, a podmiotem prowadzącym jest Gmina Mirsk.

Harmonogram odbioru odpadów od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych kształtuje się następująco:

- a) teren miasta i budynki wielolokalowe na terenie wsi;
 - zmieszane - raz na tydzień;
 - selektywne:
 - tworzywa sztuczne - dwa razy na miesiąc;
 - szkło - raz na miesiąc;
 - papier - raz na dwa miesiące;
- b) teren wiejski:
 - zmieszane - raz na dwa tygodnie (z wyjątkiem budynków wielolokalowych),
 - selektywne:
 - tworzywa sztuczne - dwa razy na miesiąc;
 - szkło - raz na miesiąc;
 - papier - raz na dwa miesiące.

Tabela poniżej przedstawia stan gospodarki odpadami w Gminie Mirsk w latach 2016-2020. Ilość odpadów komunalnych zebranych od mieszkańców, pomimo spadku liczby ludności, stopniowo wzrasta. W 2020 roku z terenu Gminy zebrano 2 506,30 Mg odpadów, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło 1,03 Mg.

Tab. 5. Stan gospodarki odpadami w Gminie Mirsk w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi	2 594	2 653	2 625	2 618	2 439
Ilość zebranych odpadów komunalnych, w tym:	2 036,48	2 700,49	2 146,56	2 416,57	2 506,30
<i>zmieszane</i>	824,25	1 962,41	1 681,01	1 161,11	1518,30
<i>segregowane</i>	1 212,23	738,08	465,55	1 255,46	987,99
udział odpadów segregowanych	60%	27%	22%	52%	65%
Odsetek gospodarstw segregujących odpady komunalne	93,00%	93,00%	93,00%	86,00%	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

W 2019 roku Gmina Mirsk osiągnęła następujące poziomy:

- 1) poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania: 16%;

- 2) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: 37%;
- 3) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych: 69%.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.

Działalność w zakresie ochrony środowiska prowadzona jest w Gminie Mirsk w oparciu o następujące dokumenty:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mirsk,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mirsk na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026,
- Plan usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Mirsk,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Mirsk.

Gmina Mirsk współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w sprawie programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE. Ponadto Gmina dofinansowuje przedsięwzięcia związane z ograniczaniem niskiej emisji na terenie Gminy Mirsk. Regulamin w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Mirsk został przedstawiony w uchwale nr XXIX/366/21 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Mirsk na dofinansowanie przedsięwzięć związanych z ograniczaniem niskiej emisji na terenie Gminy Mirsk.

Jednym z narzędzi kontroli nad zrównoważonym rozwojem i ochroną środowiska są decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Poniższa tabela przedstawia liczbę wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji w Gminie Mirsk na przestrzeni lat 2013-2020. W analizowanych latach wydano 11 o środowiskowych uwarunkowaniach. Najważniejsze z nich dotyczyły budowy farmy fotowoltaicznej, budowy kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej, rekultywacji składowiska odpadów oraz przebudowy drogi powiatowej.

Tab. 6. Liczba decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji wydanych w Gminie Mirsk w latach 2013-2020

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	3	1	2	2	1	1	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Mirsk.

2.3. Stan finansów samorządowych

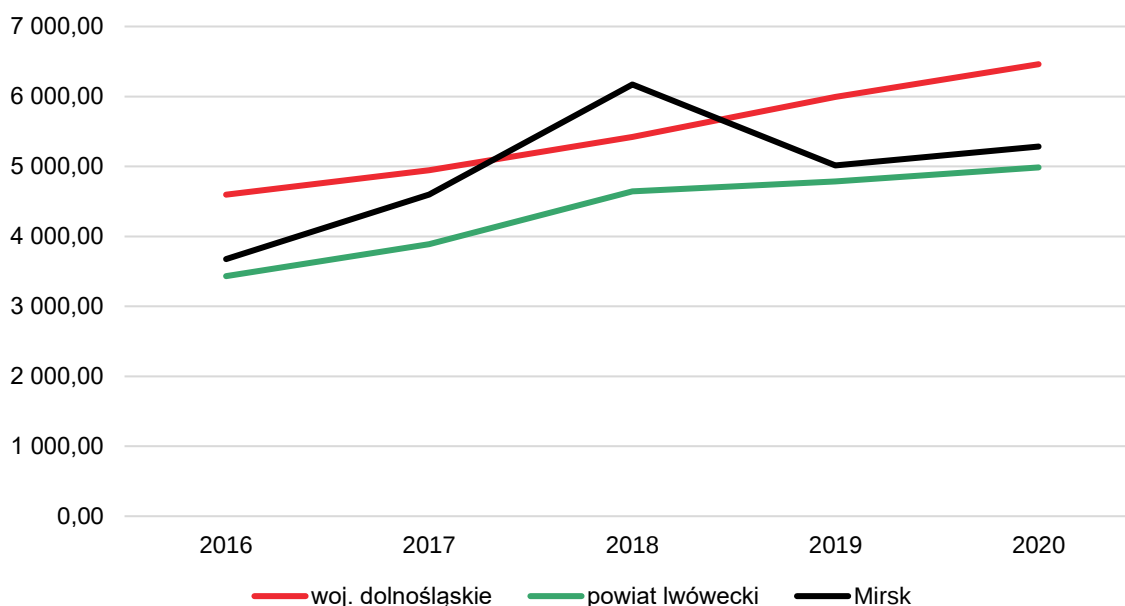
Wykonanie budżetu

W latach 2016-2020 dochody Gminy Mirsk ulegały corocznemu wzrostowi – z poziomu 32,09 mln zł w 2016 roku do 44,91 mln zł w 2020 roku. Największy wzrost nastąpił w 2018 roku, kiedy dochody zwiększyły się o ponad 13 mln zł w porównaniu z rokiem poprzednim, co spowodowane było m.in. wzrostem dochodów majątkowych, z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje.

Poniższy wykres prezentuje kształtowanie się średniego dochodu na jednego mieszkańca Gminy Mirsk na tle porównywanych jednostek. Analizując powyższe dane zauważyć można, że dochód na 1 mieszkańca w Gminie Mirsk stale rósł, osiągając w 2020 roku wielkość 5 285,89 zł. Dodatkowo, wskaźnik ten, od 2016 roku wzrósł nominalnie o 1 610,59 zł.

Wskaźnik dochodów ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Mirsk w 2020 roku był wyższy od średniej wyznaczonej dla powiatu lwóweckiego (4 985,73 zł) o 300,16 zł oraz niższy niż średnia wyznaczona dla województwa dolnośląskiego (6 461,10 zł, różnica 1 175,21 zł).

Ryc. 20. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Mirsk na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020

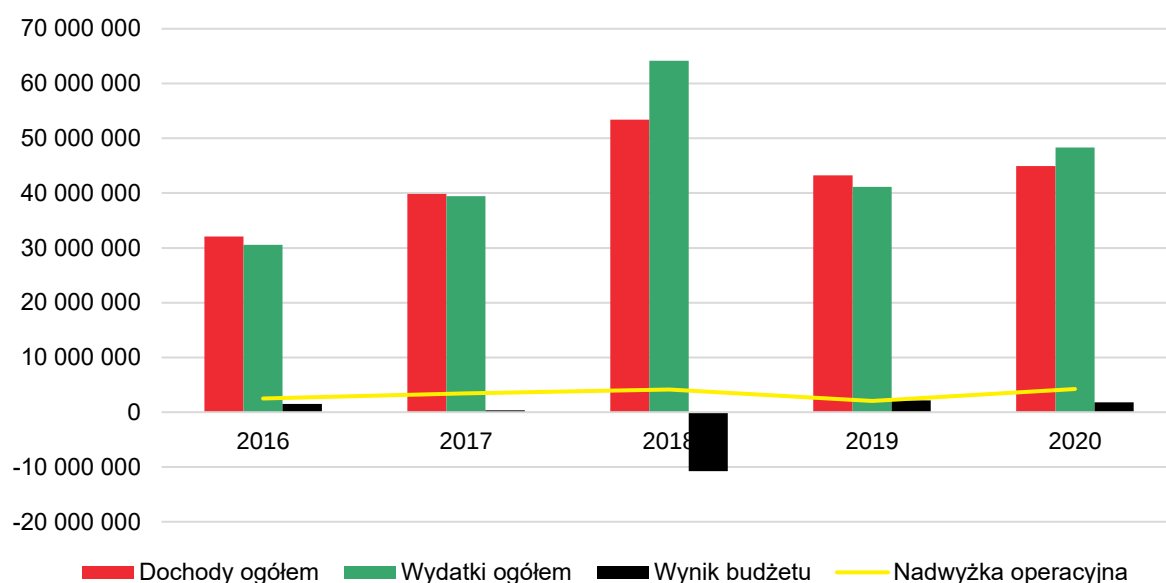

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (średnio 85%). Widoczny wpływ na ich kształtowanie ma coroczne i stabilne zwiększanie się udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji oraz dochodów z tyt. dotacji na cele bieżące.

Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Gminy. W 2016 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 30,5 mln zł i do 2020 roku wzrosły o prawie 18 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących. W Gminie Mirsk w latach 2016-2020 dynamika wzrostu dochodów i wydatków bieżących była na tyle stabilna, że poziom uzyskiwanej nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi) corocznie wzrastał z poziomu 2,4 mln zł w 2016 roku do poziomu 4,2 mln zł w 2020 roku.

Ryc. 21. Wykonanie budżetu Gminy Mirsk w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

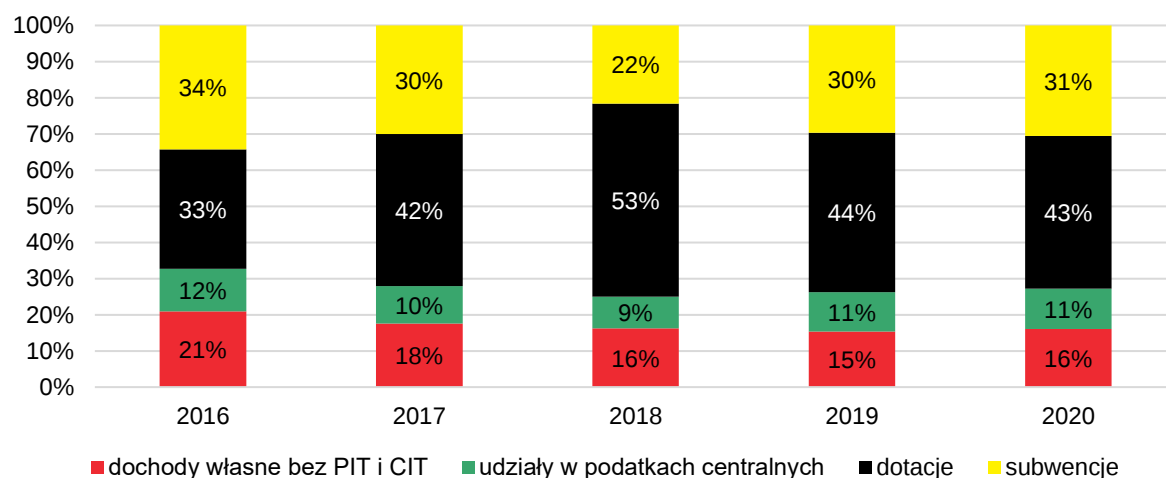
Ujemny wynik budżetu biorąc pod uwagę lata 2016-2020 wystąpił w roku 2018 (nieco ponad 10,7 mln zł) i był spowodowany wysokimi nakładami na inwestycje w tym okresie.

Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o samodzielności finansowej jednostki. Zalicza się do nich przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Jest to o tyle ważne, że w przypadku tej kategorii dochodów Gmina posiada kompetencje do wydawania uchwał, dzięki którym może decydować o stawkach podatkowych, wprowadzaniu ulg

i zwolnień, umarzaniu należności, a także do przejmowania z nich wpływów. Dzięki dużemu zakresowi swobody w kształtowaniu tych dochodów, jednostka może również oddziaływać na podmioty gospodarcze, które funkcjonują na danym terenie, a przez to stymulować rozwój lokalny.

Ryc. 22. Struktura dochodów Gminy Mirsk w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

W 2016 roku udział dochodów własnych Gminy w ogólnych dochodach stanowił 21%. W roku 2020 nastąpił ich spadek do poziomu 16%. Było to związane przede wszystkim ze zwiększeniem się dotacji na cele bieżące przekazywanej z budżetu państwa. Wówczas nastąpił wzrost udziału dotacji w budżecie Gminy do poziomu 43%. Dodając udziały w podatku PIT i CIT, dochody własne Gminy Mirsk w 2020 roku wynosiły 27%, co znacznie ogranicza możliwość samodzielnego oddziaływania Gminy na kształt i strukturę dochodów, a tym samym możliwość samodzielnego finansowania inwestycji, ponieważ wysokość dochodów w dużym stopniu nie jest bezpośrednio zależna od władz samorządowych.

W zakresie dochodów własnych największe znaczenie mają dochody z tyt. udziału w podatku PIT, generujące w analizowanym okresie średnio 4,3 mln zł rocznie, następnie podatek od nieruchomości – 3,2 mln zł i podatek rolny – 362 tys. zł. Z kolei wpływy z podatku CIT w analizowanym okresie wynosiły średnio 69 tys. zł rocznie.

Należy również mieć na uwadze, że potencjał finansowy Gminy w zakresie podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych jest wyższy. Wynika to z tego, że Gmina stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe, a także stosuje ulgi i zwolnienia podatkowe. W efekcie w latach 2016-2020 łączna wartość zmniejszenia wpływów z tytułu podatku od nieruchomości wynosiła 3,8 mln zł (średnio 162,4 tys. zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych oraz 605,7 tys. zł z tytułu ulg i zwolnień podatkowych), natomiast z tytułu podatku od środków transportowych 39,4 tys. zł (średnio 7,9 tys. zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych).

Tab. 7. Dochody podatkowe Gminy Mirsk w latach 2016-2020

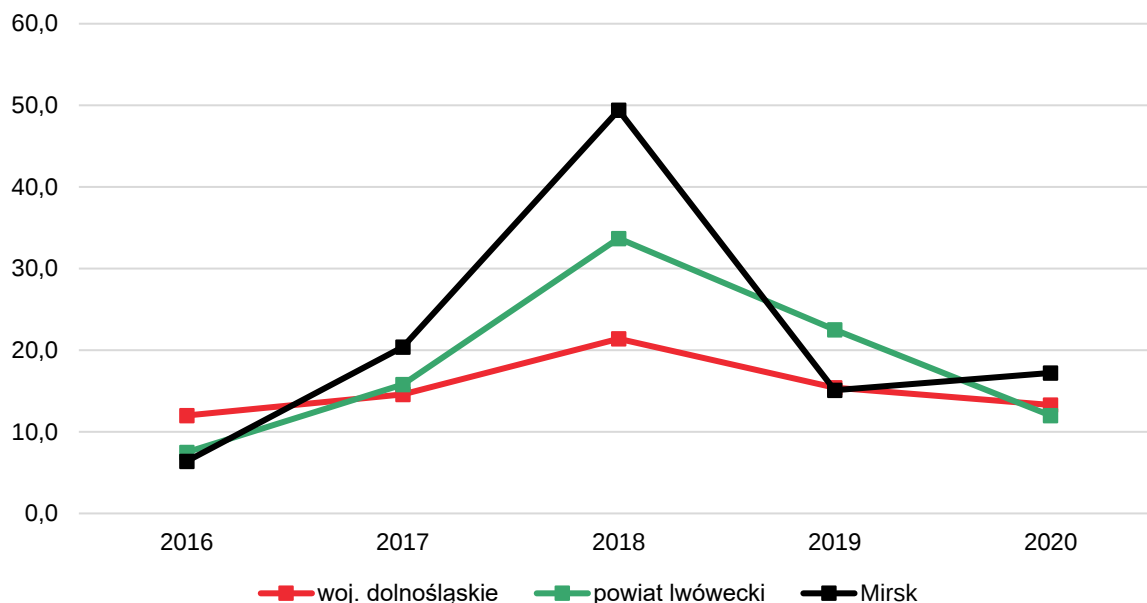
	2016	2017	2018	2019	2020
PIT	3 738 879,00	4 085 938,00	4 611 163,00	4 588 557,00	4 635 494,00
CIT	46 297,28	45 103,83	65 965,93	105 723,22	81 736,77
podatek rolny	351 976,85	347 557,37	342 150,56	362 901,16	405 708,82
podatek od nieruchomości	3 223 681,48	3 221 725,34	3 148 185,41	3 063 224,72	3 483 372,36
podatek leśny	205 994,68	205 283,27	210 756,21	224 565,19	218 097,71
podatek od środków transportowych	46 492,69	71 653,76	64 543,21	46 838,95	51 977,80
karta podatkowa	18 894,00	15 178,02	9 020,79	8 974,57	9 248,29
podatek od czynności cywilnoprawnych	220 281,72	280 078,04	258 116,70	312 056,75	398 277,69
wpływy z opłaty skarbowej	28 364,01	29 912,00	37 548,60	29 702,92	37 705,00
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	3 285,60	3 116,40	1 623,00	1 504,80	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Z kolei biorąc pod uwagę wydatki, największy ich udział przypadł w działach: oświata i wychowanie (średnio 28% w latach 2016-2020), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (19%), rodzina (13%), pomoc społeczna (12%), administracja publiczna (7%), gospodarka mieszkaniowa (6%) oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (4%).

Na poniższej rycinie przedstawiono udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Mirsk na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020. Zauważyć można, iż najwyższy wzrost udziału wydatków inwestycyjnych wystąpił w 2018 roku. Wówczas wskaźnik ten przewyższał wskaźnik dla powiatu i województwa. Miała na to wpływ realizacja inwestycji takich jak uzbrojenie terenów aktywności gospodarczej przy al. Wojska Polskiego w Mirsku, przebudowa pokrycia dachowego budynku Szkoły Podstawowej w Giebułtowie oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej wraz z SUW w Giebułtowie. W pozostałych latach wskaźnik ten wahał się w przedziale 6,4% do 17,2%.

Ryc. 23. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Mirsk na tle powiatu i województwa

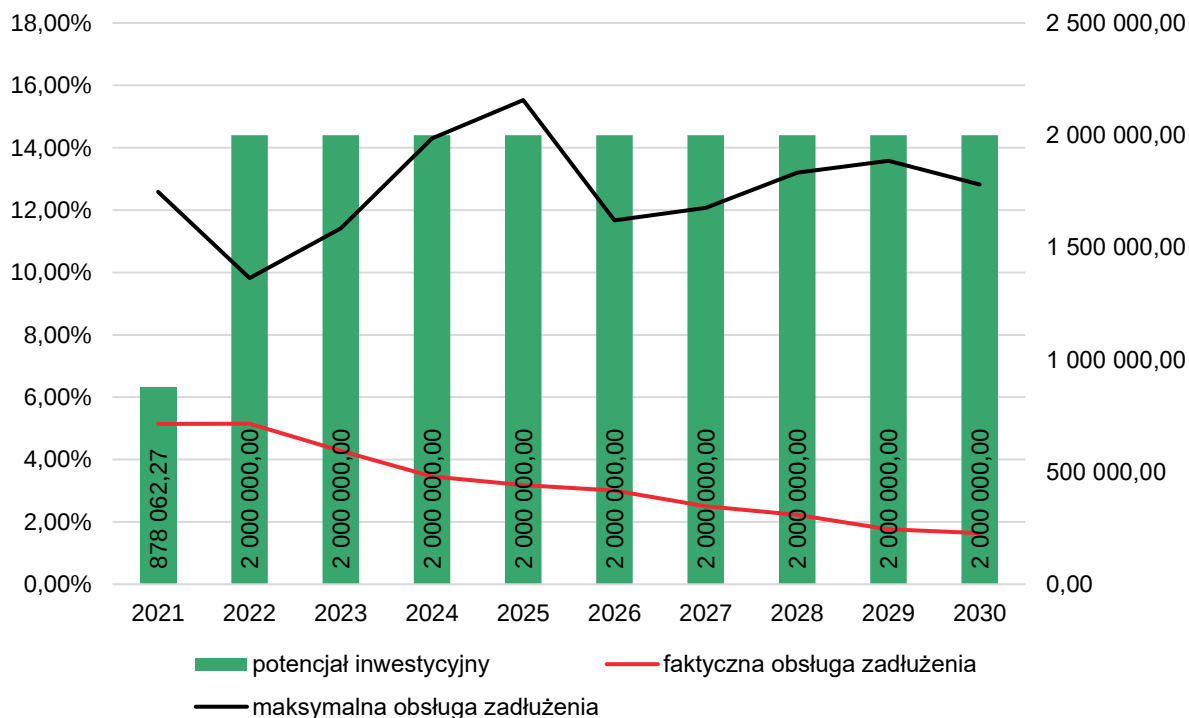
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Mirsk na lata 2021-2030 zgodnie z uchwałą nr XXVI/334/20 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej. Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Mirsk pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 24. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Mirsk na lata 2021-2030

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały nr XXVI/334/20 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej.

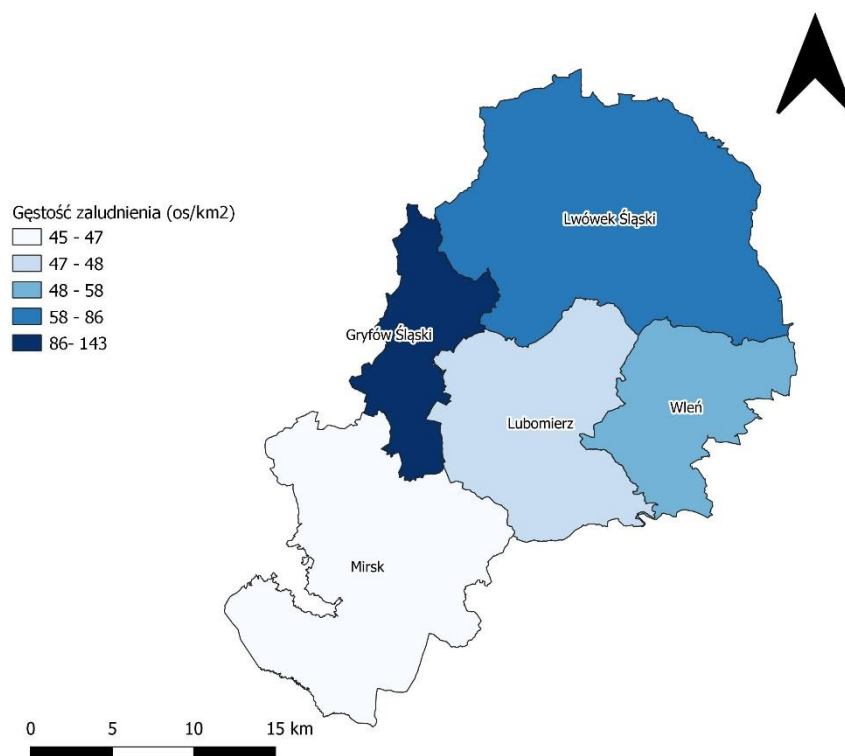
Dodatkowo na wykresie przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2021- 2030. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy wyniesie około 18,88 mln zł

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

W 2020 roku według danych GUS całkowita liczba mieszkańców Gminy Mirsk wynosiła 8 461 osób. Na terenach miejskich mieszkało 3 606 osób, a na terenach wiejskich 4 556. Na poniższej mapie ukazano gęstość zaludnienia w Gminach powiatu lwóweckiego. Zauważyć można, że Gmina Mirsk charakteryzuje się najmniejszą gęstością zaludnienia w powiecie, wynosi ona 47 os/km².

Ryc. 25. Gęstość zaludnienia w powiecie lwóweckim w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

W poniższej tabeli zestawiono dane dotyczące zmiany liczby ludności w latach 2016-2020 w Gminie Mirsk, powiecie lwóweckim oraz pozostałych Gmin należących do powiatu. Zauważa się spadek liczby ludności na przestrzeni lat, w 2020 roku wynosiła ona 8 162 mieszkańców, co daje o 534 mieszkańców mniej niż w pierwszym analizowanym roku. Sytuacja jest jednak charakterystyczna dla całego powiatu. Średnia dynamika zmiany liczby ludności dla Gminy wyniosła 98,4% oraz 99,5% dla powiatu. Jednocześnie zauważyć można, że odpływ liczby ludności z terenu Gminy Mirsk postępuje nieco szybciej niż w przypadku pozostałych gmin.

Tab. 8. Zmiany liczby ludności w powiecie lwóweckim w latach 2016-2020

JST	2016	2017	2018	2019	2020	udział w 2020 r.	średnia dynamika
powiat lwówecki	46 527	46 360	46 059	45 925	45 599	100%	99,5%
Gryfów Śląski	9 813	9 779	9 721	9 667	9 561	21%	99,4%
Lubomierz	6 168	6 235	6 188	6 218	6 177	14%	100,0%

Lwówek Śląski	17 478	17 346	17 252	17 268	17 186	38%	99,6%
Mirsk	8 696	8 692	8 639	8 525	8 461	18%	98,4%
Wleń	4 372	4 308	4 259	4 247	4 214	9%	99,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zachodzące w Gminie procesy demograficzne uzależnione są w dużej mierze od przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Wskaźnik przyrostu naturalnego kształtował się na poziomie ujemnym nie tylko w Gminie Mirsk - jest to sytuacja charakterystyczna dla całego regionu, w tym powiatu i województwa. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców był na poziomie -7,53. Saldo migracji zaraz po Gminie Wleń było najwyższe w powiecie, wynosiło 1,20, co jest pozytywnym aspektem. Nie przekroczyło jednak wartości wskaźnika dla województwa, które liczyło 1,30. Warto zauważyć, że corocznie od 2016 roku saldo migracji zmniejszało się o 0,38 osób na 1000 mieszkańców.

Tab. 9. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Mirsk w latach 2016-2020 na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2020 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2016 r.	2020 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2016 r.
woj. dolnośląskie	-4,09	-0,76	1,30	0,08
powiat lwówecki	-6,88	-1,05	-1,00	0,13
Gryfów Śląski	-8,21	-0,96	-2,80	0,08
Lubomierz	-5,81	-0,64	-2,70	-0,43
Lwówek Śląski	-5,63	-1,21	-1,50	0,60
Mirsk	-7,53	-0,82	1,20	-0,38
Wleń	-9,20	-1,67	2,60	0,13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując wskaźniki demograficzne dla Gminy Mirsk zaobserwować można stopniowe starzenie się społeczeństwa. Wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego przedstawia ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. Dynamika wzrostu tego wskaźnika wyniosła dla Gminy 129% i była najwyższa spośród innych analizowanych jednostek, co świadczy o postępującym procesie w Gminie. Na tle powiatu lwóweckiego wskaźnik kształtował się na podobnym poziomie, jednak wciąż był on niższy niż dla całego województwa dolnośląskiego.

Innym istotnym wskaźnikiem informującym o sytuacji demograficznej danej jednostki jest udział mieszkańców w wieku kreatywnym w stosunku do wszystkich mieszkańców. Ludność w wieku kreatywnym stanowią mieszkańcy Gminy między 25 a 34 rokiem życia, będący główną siłą napędową rozwoju ekonomicznego Gminy. Dla wszystkich analizowanych jednostek wskaźnik ten uległ zmniejszeniu, choć w Gminie Mirsk w 2020 roku osiągnął on poziom wyższy niż w powiecie i województwie, co oznacza korzystniejszą sytuację.

Tab. 10. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Mirsk w 2016 i 2020 roku na tle innych jednostek

JST	mieszkańcy w wieku kreatywnym (%) ¹			senioralne obciążenie demograficzne (%) ²		
	2016	2020	dynamika	2016	2020	dynamika
woj. dolnośląskie	15,72	13,38	85%	24,60	29,90	122%
powiat lwówecki	15,50	14,06	91%	22,50	28,10	125%
Mirsk	15,18	14,08	93%	22,40	28,80	129%

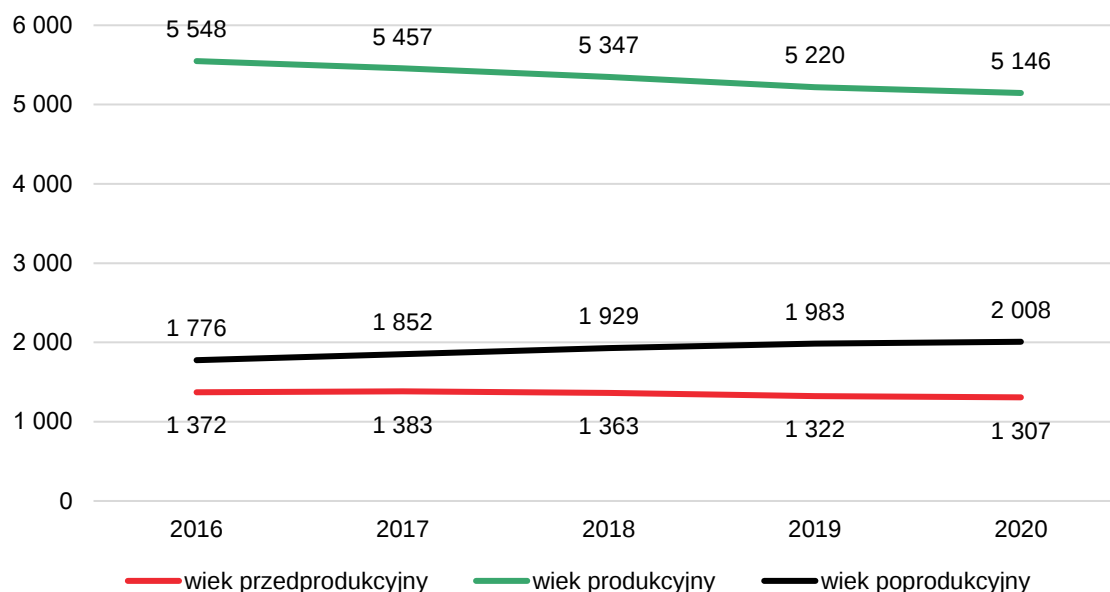
¹ Ludność w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem

² Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższej rycinie przedstawiono zmianę struktury ludności w Gminie Mirsk na przestrzeni lat 2016-2020, poprzez graficzne zestawienie liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym stopniowo maleje, na przestrzeni badanych lat spadła o 65 osób. Tempo spadku jest jednak niższe w porównaniu do liczby osób w wieku produkcyjnym, w tym przypadku liczba zmniejszyła się aż o 402 osoby. Tendencja jest odwrotna biorąc pod uwagę liczbę osób w wieku poprodukcyjnym, co skutkuje wzrostem zapotrzebowania na usługi społeczne skierowane do seniorów.

Ryc. 26. Struktura ludności w Gminie Mirsk w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2. Kapitał społeczny

Przedszkola

Na terenie Gminy Mirsk w 2020 roku działało jedno Przedszkole Publiczne im. Izerskich Skrzatów w ZSP w Mirsku przy ul. Betleja oraz trzy Oddziały Przedszkolne mieszczące się w Szkołach Podstawowych w Krobicy, Rębiszowie i Giebułtowie. Łącznie opieką przedszkolną było objęte 160 dzieci. Największa liczba dzieci uczęszczała do Przedszkola Publicznego w Mirsku, było to 114 przedszkolaków podzielonych na 6 grup. W Oddziałach Przedszkolnych powstało po jednej grupie,

Tab. 11. Przedszkola na terenie Gminy Mirsk

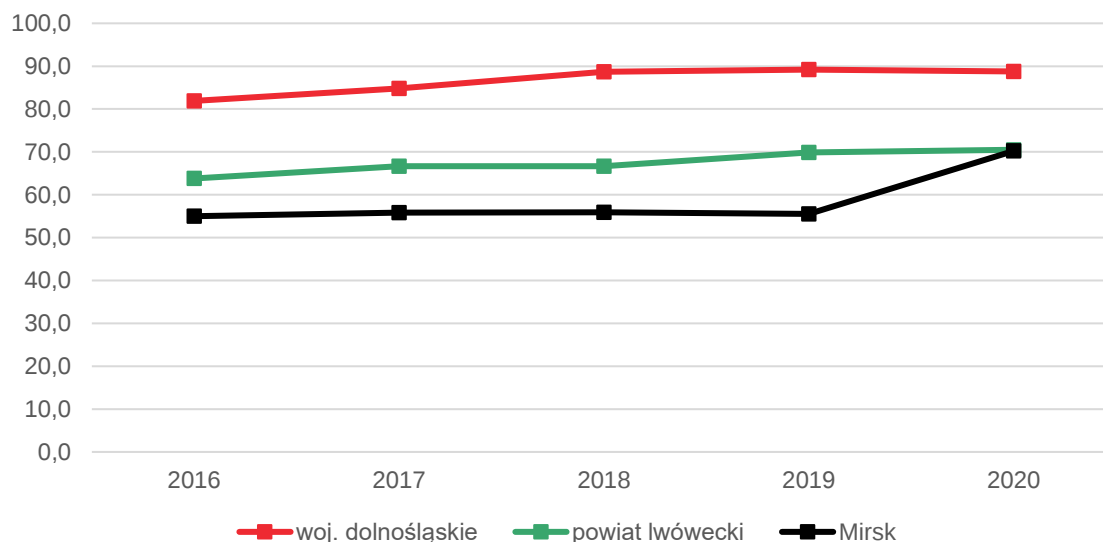
Przedszkole	Adres	Liczba dzieci	Liczba grup na poszczególnych poziomach nauczania	Średnia wielkość oddziału	Godziny otwarcia
Przedszkole Publiczne im. Izerskich Skrzatów w Mirsku w ZSP Mirsk	ul. Betleja 27, 59-630 Mirsk	114	6	19,00	6.30 - 16.30
Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Krobicy	Krobica 33, 59-630 Mirsk	13	1	13,00	8.00 - 13.30

Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Rębiszowie	Rębiszów 125, 59-630 Mirsk	25	1	25,00	8.45 - 14.10
Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Giebułtowie	Giebułtów - Giebułtówek 1, 59-630 Mirsk	8	1	8,00	brak danych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Mirsk.

Na wykresie poniżej przedstawiony został odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Mirsk w latach 2016-2020 na tle powiatu i województwa. Zgodnie z analizą, na terenie Gminy Mirsk wskaźnik ten ulegał nieznacznym wahaniom w latach 2016-2019 utrzymując się jednak na bardzo podobnym poziomie. W roku 2020 nastąpił wzrost wskaźnika do 70,2%, osiągając poziom zbliżony do powiatu (70,5%) i niższy od województwa (88,8%).

Ryc. 27. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Mirsk w latach 2016-2020 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka w przedszkolu gminnym w latach 2016-2020 wyniósł średnio 608,99 zł. W 2020 najwięcej wydatkowano na utrzymanie dzieci w Przedszkolu Publicznym im. Izerskich Skrzatów w Mirsku, najmniejszy koszt wynosił 251,23 zł w Oddziale Przedszkolnym w SP w Rębiszowie.

Tab. 12. Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolach gminnych Gminy Mirsk w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Przedszkole Publiczne im. Izerskich Skrzatów w Mirsku w ZSP Mirsk	593,24 zł	537,37 zł	602,52 zł	620,61 zł	697,22 zł
Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Krobicy	745,66 zł	705,96 zł	758,14 zł	579,40 zł	668,75 zł
Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Rębiszowie	627,38 zł	654,00 zł	374,30 zł	513,79 zł	251,23 zł

Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Giebułtowie	5 415,79 zł	621,61 zł	732,75 zł	1 051,02 zł	349,79 zł
---	-------------	-----------	-----------	-------------	-----------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Mirsk.

Opiekę nad dziećmi do lat 3 oferuje Twórcze Centrum Malucha „Gniazdko” w Mirsku. Klub dziecięcy zapewnia 19 miejsc, mieści się przy ul. Zdrowej 40, a jego godziny otwarcia to 6:30-16:30.

Szkoły

Na terenie Gminy do roku szkolnego 2019/2020 działały 4 Szkoły Podstawowe, Liceum Ogólnokształcące oraz Technikum:

- Szkoła Podstawowa w ZSP w Mirsku,
- Szkoła Podstawowa w Krobicy,
- Szkoła Podstawowa w Rębiszowie
- Szkoła podstawowa w Giebułtowie,
- Liceum Ogólnokształcące im. Bohaterów II Armii Wojska Polskiego w ZSP w Mirsku,
- Technikum Hotelarsko-Turystyczne w ZSP w Mirsku.

W szkołach podstawowych uczyło się łącznie 469 dzieci, a średnia wielkość oddziału wynosiła 10,41. W szkołach ponadpodstawowych łączna liczba uczniów liczyła 79, a średnia wielkość oddziału wynosiła 15,8. Żadna ze szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych mieszczących się na terenie Gminy Mirsk nie prowadziła nauczania w zmianowym systemie pracy.

Tab. 13. Szkoły podstawowe, liceum i technikum na terenie Gminy Mirsk

Szkoła	Adres	Liczba uczniów	Liczba oddziałów na poszczególnych poziomach nauczania	Średnia wielkość oddziału
Szkoła Podstawowa w ZSP w Mirsku	ul. Betleja 32, Mirsk	279	16	17,06
Szkoła Podstawowa w Krobicy	Krobica 33	43	7	4,86
Szkoła Podstawowa w Rębiszowie	Rębiszów 125	83	8	10,75
Szkoła Podstawowa w Giebułtowie	Giebułtów - Giebułtówek 1	64	7	9,00
Liceum Ogólnokształcące im. Bohaterów II Armii Wojska Polskiego	ul. Wodna 2, Mirsk	46	2	16,5
Technikum Hotelarsko-Turystyczne	ul. Wodna 2, Mirsk	33	3	15,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Mirsk.

Wypożyczenie szkół działających na terenie Gminy Mirsk przyjmowało zbliżony poziom. Każda ze szkół wyposażona była w salę sportową, boisko, stołówkę, świetlicę, salę komputerową, a w SP Rębiszów uczniowie mieli możliwość korzystania z sali przyrodniczej. Funkcjonalność budynków, a także ich stan techniczny ocenia się jako dobry. Jest to wynik stałych modernizacji infrastruktury sportowej oraz budynków szkolnych.

Tab. 14. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Mirsk

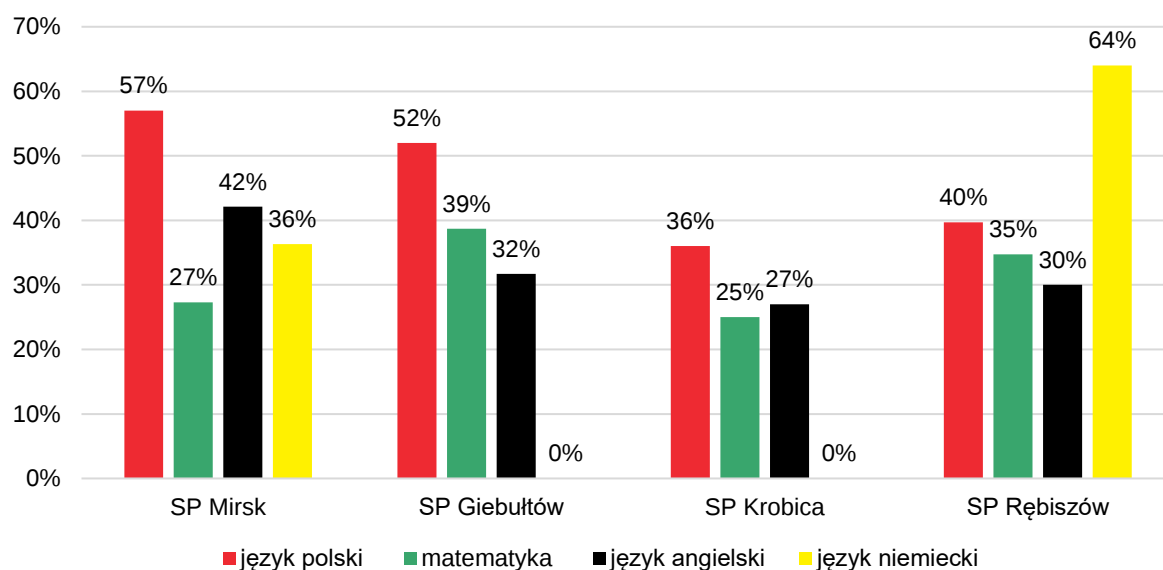
	SP w ZSP w Mirsku	Zespół Szkół w Mirsku	SP w Krobicy	SP w Rębiszowie	SP w Giebułtowie
Pracownie przedmiotowe (nauki humanistyczne, matematyczno-przyrodnicze, informatyczne, językowe) z wyposażeniem (w tym m.in. tablice interaktywne)	tak	tak	nie	nie wszystkie pracownie wyposażone są w tablice interaktywne. brak tablicy m.in. w pracowni komputerowej	tak
Sale sportowe, boiska	tak	tak	tak	tak	tak
Stołówka	tak	tak	tak	tak	tak
Szafki dla każdego ucznia	tak	tak	tak	tak	tak
Świetlica/godzinny otwarcia	7:00-16:00	nie	12.30-14.30	8.30 - 16.00	8.00 do 8.30 13.35 do 15.30
Toalety/prysznice	tak/tak	tak	tak/nie	tak/nie	tak/nie
Parkingi dla kadry/rodziców/uczniów	nie	tak	tak	tak	nie
Gabinet pielęgniarki	ta	tak	tak	nie	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Mirsk.

W dniu 21 stycznia 2021 r. Uchwałą nr XXVII/339/21 Rady Miejskiej Gminy Mirsk rozwiązano Zespół Szkół w Mirsku, tym samym Liceum oraz Technikum zostały przekazane Zespołowi Szkolno-Przedszkolnemu w Mirsku. Uchwałą nr XXIX/364/21 z dnia 25 marca 2021 r. Rady Miejskiej Gminy Mirsk zlikwidowano Szkołę Podstawową w Krobicy z Oddziałem Przedszkolnym i również włączono ją do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Mirsku.

Formą oceny poziomu wykształcenia, sprawdzającego umiejętności w szkołach podstawowych jest egzamin ósmoklasisty. Jest obowiązkowy i obejmuje następujące przedmioty: język polski, matematykę oraz język obcy nowożytny. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Gminie Mirsk przedstawia grafika poniżej. Na egzaminie z języka polskiego najlepiej poradzili sobie uczniowie SP Mirsk, gdzie średni wynik wyniósł 57%, następna była SP Giebułtów z średnią 52%, SP Rębiszów 40%, najsłabiej wypadła SP Krobica z wynikiem 36%. Z kolei z matematyki najlepszym wynikiem pochwalić może się SP Giebułtów 40%, SP Rębiszów osiągnęła średnią 35%, SP Mirsk 28%, a SP Krobica 25%. W kwestii języków obcych, wszystkie szkoły podeszły do egzaminu z języka angielskiego, najwyższą średnią wyników z języka angielskiego zdobyli uczniowie ze szkoły podstawowej w Mirsku. Warto zauważyć, że uczniowie placówki w Rębiszowie osiągnęli wysoki poziom języka niemieckiego – aż 64%.

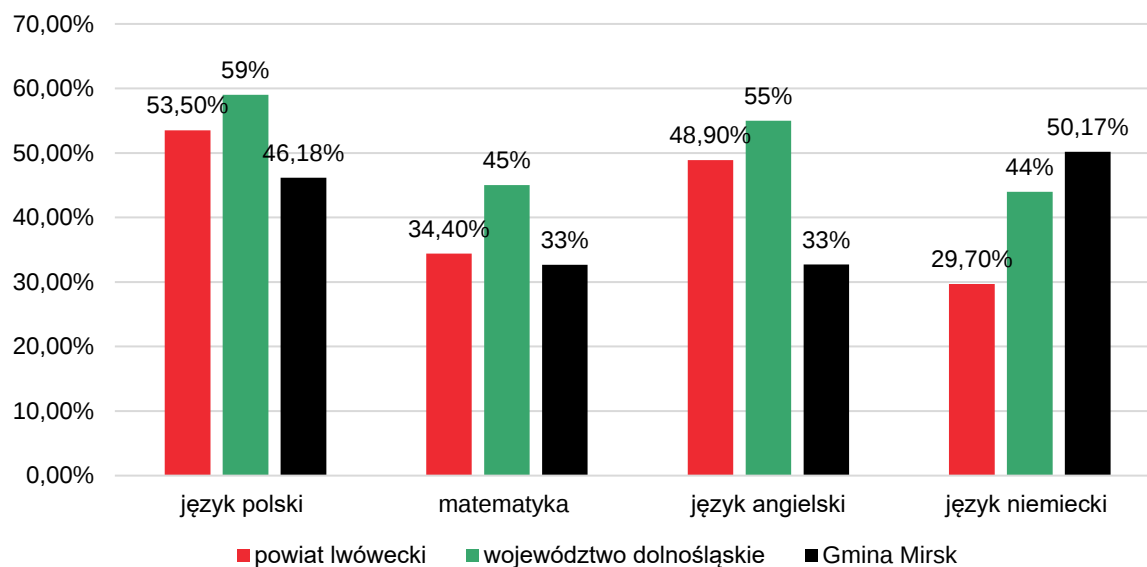
Ryc. 28. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach w Gminie Mirsk w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2020

Poniższy wykres przedstawia wyniki z egzaminu ósmoklasisty, zestawiający średnie wyniki uczniów z Gminy ze średnią powiatu i województwa.

Ryc. 29. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Mirsk w 2020 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2020

Egzamin maturalny jest formą nieobowiązkową, składa się z części ustnej oraz pisemnej na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. W 2020 roku przystąpiło do niego 21 uczniów liceum oraz 11 uczniów technikum. Zdawalność matury w liceum wyniosła 61,9%, natomiast w technikum 18,2%. Do egzaminu zawodowego przeprowadzonego w kierunku obsługi gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie przystąpiło 15 uczniów, w efekcie wydano 10 dyplomów. Część pisemną zdało 100% uczniów, natomiast część praktyczną 68% ze średnim wynikiem 79%.

Placówki oświatowe na terenie Gminy Mirsk oferują bogatą ofertę zajęć dodatkowych dla swoich podopiecznych. Prowadzone są kółka zainteresowań m.in.: przyrodnicze, matematyczne, humanistyczne, językowe, szkolny klub sportowy, szachowe, redakcyjne, klub dyskusyjny, klub odkrywców oraz taneczne. W szkołach średnich prowadzone jest doradztwo zawodowe. Ponadto

dla uczniów z trudnościami stworzono formy wsparcia tj. zajęcia dydaktyczno-porównawcze, logopedyczne, terapeutyczne i socjoterapeutyczne.

Tab. 15. Formy wsparcia dla uczniów z trudnościami w 2020 roku

Forma wsparcia	Przedszkole	SP Mirsk	SP Giebułtów	SP Krobica	SP Rębiszów
	Liczba uczniów				
zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	0	22	0	8	18
zajęcia logopedyczne	41	28	0	8	0
zajęcia o charakterze terapeutycznym	0	4	0	10	3
zajęcia socjoterapeutyczne	0	0	4	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Mirsk

W roku szkolnym 2019/2020 wspomagano uczniów w formie zasiłków szkolnych oraz stypendiów. Stypendia były przyznawane uczniom szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Do uzyskania pomocy w formie zasiłku określono kryterium dochodowe w kwocie 528 zł na członka rodziny. Od września 2019 roku do czerwca 2020 roku przyznawano stypendium szkolne w wysokości od 100 zł do 225 zł miesięcznie. W tym celu wykorzystano dotację z budżetu Wojewody Dolnośląskiego w kwocie 51 981,36 zł oraz 20% własnych środków tj. 12 995,33 zł. W szkołach podstawowych przyznano 77 stypendiów szkolnych, a w szkołach średnich 27.

W tabeli poniżej przedstawiono kwoty wydatkowane w dziale oświata i wychowanie wraz z subwencją oświatową dla Gminy Mirsk w latach 2016-2020. Wydatkowana kwota zwiększyła się na przestrzeni analizowanych lat, lecz jest to sytuacja typowa w kraju. Największy udział wśród wydatków ogółem stanowią wydatki bieżące, w tym zwłaszcza wynagrodzenia i pochodne. Kwota wydatkowana na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń zwiększyła się o prawie 1 mln zł w badanych latach. Wydatki majątkowe mają niewielki udział w wydatkach ogółem, a ich wysokość ulega wahaniom na przestrzeni lat. Stopień pokrycia wydatków w tym dziale subwencją oświatową zmniejszył się z 63% w 2016 roku do 57% w 2020 roku. Na oświatę i wychowanie w 2020 roku wydano 11 394 283,98 zł, co daje 28% udziału w wydatkach poniesionych przez Gminę.

Tab. 16. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Mirsk w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
WYDATKI OGÓŁEM	10 897 105,52	11 482 077,33	12 007 726,12	12 018 536,38	11 654 101,46
Wydatki bieżące, w tym:	10 267 647,41	11 466 107,33	11 563 577,22	11 977 754,92	11 634 451,46
Wynagrodzenia i pochodne	7 743 584,11	7 954 242,63	8 403 033,30	8 452 789,71	8 620 805,65
Pozostałe wydatki bieżące	2 524 063,30	3 511 864,70	3 160 543,92	3 524 965,21	3 013 645,81
Wydatki majątkowe	629 458,11	15 970,00	444 148,90	40 781,46	19 650,00
SUBWENCJA OŚWIATOWA	6 883 503,00	6 383 675,00	6 058 744,00	6 814 922,00	6 618 292,00
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	4 013 602,52	5 098 402,33	5 948 982,12	5 203 614,38	5 035 809,46
Stopień pokrycia	63%	56%	50%	57%	57%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Mirsk

W Gminie Mirsk dowóz uczniów organizowany jest dla Zespołu Szkół w Mirsku, dla Szkoły Podstawowej w Krobicy oraz dla Szkoły Podstawowej w Rębiszowie. Autobusy kursują w przedziale godzinowym 7:25-15:20, a czas trwania dowozów waha się między 10 min-15 min. W roku szkolnym 2019/2020 do ZSP Mirsk udział uczniów dowożonych do szkoły wynosił 11,30%, w Krobicy 64,60%, a w Rębiszowie 95,00 %.

Kultura i sport

Głównym podmiotem, który realizuje zadania w zakresie kultury na terenie Gminy Mirsk jest Klub Integracji Społecznej wraz z salą widowiskową przy Placu Wolności 15 w Mirsku. Przeszedł generalny remont w latach 2018-2019. Obiekt wyposażony jest w nowoczesne urządzenia audio-wizualne, nagłośnienie i oświetlenie teatralno-estradowe oraz urządzenia wystawiennicze i sceniczne. W Klubie odbywają się zajęcia i próby sekcji oraz zespołów amatorskiego ruchu artystycznego, koncerty spektakle teatralne wraz z udziałem artystów profesjonalnych.

Organizowane są również cykliczne wystawy plastyczne i fotograficzne, zajęcia klubowe dla dzieci i młodzieży oraz przedsięwzięcia edukacyjno-integracyjne. W Gminie aktywnie działają zespoły folklorystyczne:

- Podgórzanie,
- Izerskie Bogdanki,
- Chabry i Kwisowianie,
- Chór Jubilatów, dziecięcy zespół muzyki dawnej Gregoły.

Ponadto swoją działalność prowadziły 2 Koła Pszczelarzy, Koło TPD Specjalnej Troski, Związek Hodowców Gołębi Poczтовых oraz Grupa Terapeutyczna AA Bieniaminek. Realizowano także zajęcia w zakresie zabezpieczania czasu wolnego dzieci i młodzieży, w tym codzienne zajęcia w ramach ferii zimowych (konkursy, karaoke, projekcje bajek, działania plastyczne, gry i zabawy).

Do gminnych instytucji kultury należy również Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Mirsk wraz z dwiema filiami w Giebułtowie i Rębiszowie. Działa na rzecz rozwoju czytelnictwa na terenie miasta i okolicznych wsi. Podtrzymaniu poziomowi czytelnictwa służy systematyczne uzupełnianie księgozbiorów. Biblioteka zajmuje się organizowaniem tematycznych i okolicznościowych akcji wydarzeń czytelniczych oraz spotkaniami z pisarzami. Biblioteka włącza się w ogólnopolskie kampanie czytelnicze m.in.: „Światowy Dzień Czytania Tolkiena”, „Światowy Dzień Poezji” czy „Dzień Księgarza”.

Na terenie Gminy funkcjonuje 13 świetlic, które położone są w sołectwach wiejskich: Rębiszów, Przecznicza, Proszowa, Mładz, Kwieciszowice, Krobica, Kłopotnica, Kamień, Grudza, Gierczyn, Giebułtów, Gajówka oraz Brzezinec. Świetlice są otwarte dla mieszkańców zazwyczaj 2-3 godziny tygodniowo, jedynie w przypadku Przeczniczy jest to 10 godzin, a świetlica w Rębiszowie działa do 20 godzin tygodniowo. We wszystkich sołectwach, w gminnych świetlicach organizowane były zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych, rady sołeckie, zebrania wiejskie, zebrania stowarzyszeń lokalnych oraz próby ludowych zespołów. Wynajmowano je również w celach komercyjnych, w 2019 roku odnotowano 33 tego typu wynajmy. Większość budynków została poddana modernizacjom

i remontom, wyjątek stanowią jedynie świetlice w Kamieniu i w Brzezińcu. W planach jest zbudowanie świetlic dla Krobica, Orłowice, Giebułtów, Proszowa oraz w Kamieniu (dla sołectw Kamień i Mroczkowice).

Dostęp do urozmaiconej infrastruktury sportowej na terenie Gminy Mirsk daje możliwość rozwoju kultury wśród mieszkańców. W obszarze Gminy wyróżnia się następujące placówki rekreacyjno-sportowe:

- **Stadion Miejski w Mirsku przy ul. Mickiewicza 27-** składają się na niego dwa boiska, kryta trybuna na 200 miejsc oraz budynek gospodarczy. Trybuna i budynki przeszły remont, jednak oba boiska wymagają modernizacji. Działalność sportową realizuje MKS Włóknarz, sekcja piłki ręcznej dziewcząt oraz sekcja strzelecka.
- **Hala sportowa i zespół boisk Orlik przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Mirsku ul. Betleja 23** – działalność sportowa jest realizowana w ramach szkolnych zajęć, Szkolnego Związku Sportowego oraz klubów sportowych z terenu Gminy. Budynki oraz boiska są nowe.

- **Sala gimnastyczna wraz z boiskiem trawiastym, boiskiem do piłki ręcznej i kortem tenisowym przy Zespole Szkół w Mirsku przy ul. Wodnej 2** - prowadzi działalność w ramach szkolnych zajęć i SZS. Budynek jest po remoncie.
- **Sale gimnastyczne w szkołach podstawowych oraz w sołectwach: Rębiszów, Krobica i Giebułtów** – działalność prowadzona jest w ramach zajęć szkolnych, w Rębiszowie rozgrywa zawody sekcja tenisa stołowego z Proszowej, Po remoncie jest sala w Rębiszowie, obiekty sportowe w Krobicy i Giebułtowie wymagają remontu.
- **Boiska piłkarskie w Rębiszowie, Orłowicach oraz Giebułtowie** – w Rębiszowie odbywają się treningi i rozgrywki sekcji piłki nożnej LZS Skalnik Rębiszów, w Orłowicach treningi i rozgrywki sekcji piłki nożnej LZS Kwisa Mroczkowice, a w Giebułtowie treningi i rozgrywki sekcji piłki nożnej LZS Sudety Giebułtów. Obiekty w Orłowicach oraz Giebułtowie wymagają remontu.

Na rzecz upowszechniania kultury fizycznej i sportu Gmina finansuje działalność klubów sportowych takich jak: MKS Włókniarz Mirsk (piłka nożna, piłka ręczna dziewcząt, strzelectwo pneumatyczne), LZS Skalnik Rębiszów (piłka nożna), LZS Kwisa Mroczkowice (piłka nożna), LZS Sudety Giebułtów (piłka nożna), LZS Proszowa (tenis stołowy) oraz Szkolny Związek Sportowy.

Dla mieszkańców Gminy Mirsk organizowane są wydarzenia cykliczne tj.:

- Bal Charytatywny organizowany przez Stowarzyszenie Spokojna Góra,
- Izerska Gala (organizowana do 2019 roku),
- Dożynki Gminne,
- Dzień Babci i Dziadka,
- Halowy Turniej Piłkarski „Izery Cup”,
- Jarmark Bożonarodzeniowy,
- Opłatek z Kolędą u Podgórzan,
- Powiatowy Konkurs Recytatorski „Pegazik”,
- Spotkanie Norowoczno-Opłatkowe,
- Zabawa Karnawałowa organizowana przez TPD Specjalnej Troski,
- Zawody wędkarskie z okazji Dnia Dziecka.

Gmina wydaje gazetę samorządową „Wieści Mirska”, w której zawierają się informacje na temat działalności Gminy, ale również jednostek podległych i samorządowych. Gazeta ukazuje się w papierowej wersji, 10 razy do roku w formie 8 miesięczników i 2 dwumiesięczników.

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie Gminy, przy ul. Sikorskiego 3 w Mirsku, zlokalizowany jest Posterunek Policji, który obsługuje pięciu funkcjonariuszy. Z kolei na Placu Wolności 39 swoją siedzibę ma Straż Gminna, w której działa dwóch funkcjonariuszy.

Najczęściej występującymi na terenie Gminy Mirsk zagrożeniami dla życia i zdrowia są susze, które od 2015 r. corocznie nawiedzają tereny Gminy. Rzadziej pojawiają się powodzie oraz silne wiatry.

O bezpieczeństwo na terenie Gminy Mirsk dba 11 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej tj.: OSP Mirsk, OSP Rębiszów, OSP Krobica-Orłowice, OSP Giebułtów, OSP Proszowa, OSP Przecznicza, OSP Kwieciszowice, OSP Grudza, OSP Kamień, OSP Brzezinec oraz OSP Gierczyn, z czego OSP Mirsk i OSP Rębiszów ujęte zostały w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Szczegółowe dane dotyczące działalności OSP przedstawione zostały w tabeli poniżej. Jednostki OSP Mirsk oraz OSP Rębiszów brały udział w największej liczbie akcji.

Tab. 17. Dane szczegółowe dotyczące działalności OSP z terenu Gminy Mirsk

NAZWA JEDNOSTKI	2016		2017		2018		2019		2020		UJĘCIE W KRAJOWYM SYSTEMIE RATOWNICZO-GAŚNICZYM
	Pożar	Inne	Pożar	Inne	Pożar	Inne	Pożar	Inne	Pożar	Inne	
Mirsk	38	189	59	217	66	52	59	40	57	39	TAK
Rębiszów	21	26	27	24	34	33	31	27	31	36	TAK
Krobica-Orłowice	7	16	7	43	5	30	7	17	17	22	NIE
Giebułtów	7	0	13	7	37	13	23	9	24	20	NIE
Proszowa	0	0	0	0	0	0	2	0	2	5	NIE
Przecznica	0	0	0	0	0	0	4	0	5	10	NIE
Kwieciszowice	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	NIE
Grudza	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	NIE
Kamień	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	NIE
Brzezinec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	NIE
Gierczyn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	NIE

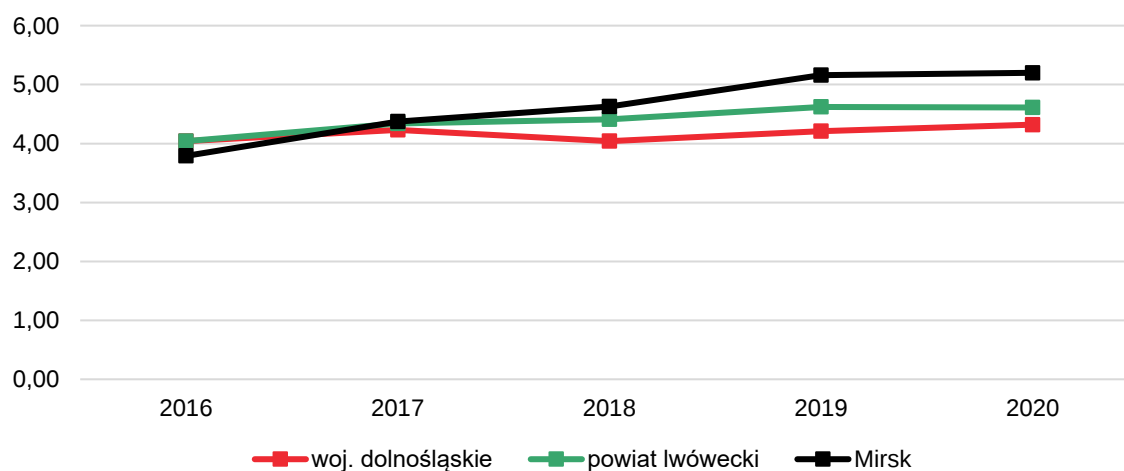
Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy Mirsk

Na poprawę bezpieczeństwa oraz wykrywalność i zapobieganie przestępstwom wpływa również zamontowany na terenie Gminy monitoring. Obszarami poddanymi działaniu monitoringu są Plac Wolności w Mirsku oraz budynek ratusza miejskiego.

Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy

Zgodnie z danymi GUS, na koniec 2020 roku, na terenie Gminy Mirsk, na 1000 mieszkańców przypadało ponad 5 organizacji pozarządowych. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców przyjmuje w Gminie Mirsk od 2017 r. stałą tendencję rosnącą, przewyższając tym samym wskaźniki dla powiatu lwóweckiego (4,61 w 2020 r.) i województwa dolnośląskiego (4,32 w 2020 r.).

Ryc. 30. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Mirsk na tle porównywanych jednostek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Do obszarów głównej działalności fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na terenie Gminy Mirsk wlicza się: popularyzację różnych dyscyplin sportowych dla dzieci i młodzieży, organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, organizację imprez sportowo-rekreacyjnych i różnych form wypoczynku umożliwiających mieszkańcom realizację potrzeb w zakresie aktywności ruchowej oraz wychowanie poprzez sport, ochronę i promocję zdrowia oraz poprawę warunków bytowych, w tym między innymi udzielanie pomocy ludziom starszym, samotnym i rodzinom pozbawionym środków do życia, kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz podtrzymywanie i upowszechnianie obrzędów ludowych, w tym między innymi wspieranie przedsięwzięć propagujących kulturę obrzędów ludowych, a także ochrona środowiska górskiego.

Wśród fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych działających na terenie Gminy Mirsk wymienić należy m.in.:

- Miejski Klub Sportowy „Włókniarz” Mirsk
- Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Rębiszowie
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Nr 3 w Mirsku
- Stowarzyszenie HUMAN
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Specjalnej Troski w Mirsku
- Towarzystwo Kulturalne „PODGÓRZANIE”
- Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Pogórza i Gór Izerskich „ZAKWISIE”
- Stowarzyszenie „EURO – PARTNER”
- Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „SPOKOJNA GÓRA”
- Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Okręg Jelenia Góra Oddział Kwisa 0489 Sekcja Mirsk (organ pomocniczy działający na terenie Miasta i Gminy Mirsk)
- Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły ŻAK
- Stowarzyszenie Ju Jitsu KUBOTAN
- Stowarzyszenie Mieszkańców Gminy Mirsk – ODNOWA
- Zrzeszenie Miejsko-Gminnego Koła Pszczelarzy w Mirsku
- Stowarzyszenie „Razem Więcej”
- Stowarzyszenie Wiejskie „O Nas z Nami”
- Lokalna Grupa Aktywnych: „Mały i Duży dla Giebułtowa”
- Stowarzyszenie Kulturalne „Izerskie Bogdanki”
- Stowarzyszenie „Kwisowanie”
- Nasz Czas Krobica-Orłowice

Gmina Mirsk bardzo aktywnie wspiera działalność organizacji. Rokrocznie przyjmowany jest *Program Współpracy Gminy Mirsk z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego*, wyznaczający zasady, ramy prawne oraz strukturę takiej współpracy.

Na podstawie Programu, organizacje pozarządowe liczyć mogą na wsparcie zarówno w formie finansowej jak i niefinansowej. Wysokości dotacji wraz z podziałem na obszary działalności organizacji przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tab. 18. Dotacje realizację zadań publicznych w Gminie Mirsk z podziałem na rodzaje zadań

ROK	2018	2019	2020	RAZEM
Kultura fizyczna i sport	253.000 zł	258.000 zł	258.000 zł	769.000 zł
Pomoc społeczna	15.000 zł	17.000 zł	21.000 zł	53.000 zł
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	18.000 zł	18.000 zł	18.000 zł	54.000 zł
Ratownictwo i ochrona ludności	5.000 zł	7.000 zł	7.000 zł	19.000 zł
RAZEM	291.000 zł	300.000 zł	304.000 zł	895.000 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji Programu Współpracy Gminy Mirsk z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za 2018, 2019 i 2020 rok.

Gmina Mirsk z dużym powodzeniem realizuje także formę współpracy jaką jest partnerstwo miast. Celem takiej kooperacji jest przede wszystkim wymiana kulturalna, gospodarcza i informacyjna. Miastami partnerskimi dla Gminy Mirsk są:

- **NOVE MESTO p/SMRKEM** – Czechy – (umowa partnerska Z XII. 1999 r.), współpraca w zakresie wymiany samorządowej, działalności kulturalnej (Izerska Gala Folkloru, wystawy historyczne) i sportowej (Międzynarodowe Konfrontacje Sportowo-Rekreacyjne: „TALENT NA MEDAL”) oraz Ochotniczych Straży Pożarnych (wspólne ćwiczenia i zawody). Partnerstwo w projektach unijnych.
- **LÁZNĚ LIBVERDA** (okres Liberec) – Czechy (umowa partnerska Z 11.XII.2007 r.) Współpraca w zakresie turystycznego zagospodarowania Gór Izerskich, współpracy samorządowej oraz spraw o znaczeniu społecznym, gospodarczym, ekologicznym, socjalnym i kulturalnym. Partnerstwo w projektach unijnych.
- **DUBÁ** – Czechy (umowa partnerska Z 10.II.2017 r.) Współpraca między instytucjami publicznymi, ośrodkami informacji i promocji turystyki, a także innymi podmiotami w obszarach: społecznym, gospodarczym, ekologicznym, socjalnym, kulturalnym, sportowym, edukacji, turystyki, wymiany doświadczeń samorządowych. Partnerstwo w projektach unijnych.

Pośród stowarzyszeń pozarządowych wyróżnia się:

- **Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Izerskie”** – przystąpienie Gminy Mirsk uchwałą Rady Miejskiej Gminy Mirsk w dniu 29.02.2008 r. Współpraca międzysektorowa administracji publicznej, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w kierunku wspierania społeczno-gospodarczego rozwoju Pogórza Izerskiego.
- **Stowarzyszenie "Geopark Góry i Pogórze Izerskie"** – przystąpienie uchwałą Rady Miejskiej Gminy Mirsk w dniu 29.06.2016 r. Współpraca w zakresie rozwoju turystyki i ochrony georóżnorodności w obszarze Geoparku, promocja dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, zagospodarowanie turystyczne obszaru Geoparku.
- **Związek Gminy "Kwisa"** – przystąpienie do związku uchwałą Rady Miejsko-Gminnej w dniu 02.12.1991 r. Współpraca w zakresie ochrony wód, powietrza i krajobrazu będących bazą turystyki w gminach związku, kierunkowanie rozwoju w oparciu o naturalne walory przyrodnicze. Realizacja wspólnych inicjatyw, w tym w szczególności prowadzenie przez Związek Schroniska dla Zwierząt Bezdomnych w Przylasku.
- **Dolnośląska Organizacja Turystyczna** – przystąpienie do stowarzyszenia uchwałą Rady Miejskiej Gminy Mirsk w dniu 18.01.2006 r. Współpraca w obszarze rozwoju turystyki, promocji regionu, poszerzania ofert turystycznych. Od 24.05.2016 szczególnie w ramach Szlaku Tajemniczych Podziemi- promocja obiektów geoturystycznych, w tym Geoparku w Krobicy.
- **Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa** – Euroregion obejmuje trzy obszary przygraniczne u styku granic Polski, Czech i Niemiec. Euroregion Nysa utworzony został w 1991 r. Gmina Mirsk przystąpiła Uchwałą Rady Miejsko-Gminnej w Mirsku w dniu 02.12.1991 r. Celem euroregionu jest współpraca gmin z Polski, Czech i Niemiec w zakresie poprawy standardu życia mieszkańców, rozwoju gospodarczego, poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz ochrony Gór Izerskich.

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

W zakresie ochrony zdrowia i opieki medycznej mieszkańcy Gminy Mirsk mogą korzystać z dwóch placówek zlokalizowanych w Mirsku oraz dwóch punktów lekarskich w Giebułtowie oraz Rębiszowie. W tych miejscach oferowana jest bezpłatna opieka lekarska, pielęgnarska, badania laboratoryjne, diagnostyczne, USG, RTG, skierowania na konsultacje medyczne oraz na leczenie specjalistyczne.

Tab. 19. Charakterystyka placówek medycznych na terenie Gminy Mirsk

Placówka	Adres	Oferta
SP ZOZ Gminy Mirsk w tym Ośrodek Zdrowia w Mirsku	59-630 Mirsk, ul. Mickiewicza 35	bezpłatna podstawowa opieka lekarska i pielęgniarska, badania laboratoryjne, diagnostyczne, USG, skierowania na konsultacje medyczne oraz na stałe leczenie specjalistyczne
NZOZ Lubomed s.c. w tym Punkt Lekarski w Mirsku	59-630 Mirsk, ul. Betleja 15A	bezpłatna podstawowa opieka lekarska i pielęgniarska, badania laboratoryjne, diagnostyczne, RTG, USG, skierowania na wszelkie konsultacje medyczne oraz leczenie specjalistyczne
Punkt Lekarski w Rębiszowie	59-630 Mirsk, Rębiszów 70	bezpłatna podstawowa opieka lekarska i pielęgniarska, skierowania na wszelkie konsultacje medyczne oraz leczenie specjalistyczne
Punkt Lekarski w Giebułtowie	59-630 Mirsk, Giebułtów blok nr 2	bezpłatna podstawowa opieka lekarska i pielęgniarska, skierowania na wszelkie konsultacje medyczne oraz leczenie specjalistyczne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy

Ośrodek Zdrowia w Mirsku czynny jest w godz. 8:00-18:00 od poniedziałku do piątku, punkt lekarski w Rębiszowie działa w poniedziałki, środy oraz piątki w godzinach 8:30-12:30. Punkt lekarski w Giebułtowie przyjmuje pacjentów w poniedziałki i piątki w godzinach 12:30-13:30, a gabinet zabiegowy czynny jest cały tydzień. Punkt Lekarski Lubomed działa codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-18:00

Najbliższa stacja pogotowia znajduje się w promieniu 8 km w Świeradowie Zdrój i jest nią Podstacja Ratownictwa Medycznego, kolejna jest oddalona o 32 km i jest nią Zespół Ratownictwa Medycznego w Jeleniej Górze.

Na terenie Gminy działają dwie apteki:

- Apteka „Mikstura” przy Placu Wolności 35-36 w Mirsku, otwarta od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00,
- Apteka „Pod Słońcem” przy ul. Betleja 24 w Mirsku; otwarta od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-18.00 i soboty od 8.00-14.00

Ponadto apteki pełnią dyżury w porze nocnej, w niedziele i święta w dniach wskazanych uchwałą Rady Powiatu Lwóweckiego.

Na terenie Gminy opieką społeczną zajmuje się Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirsku, który mieści się przy Placu Wolności 40. Jest on jednostką organizacyjną, która ma na celu wspieranie osób i rodzin w ich trudnych sytuacjach życiowych. Ośrodek realizował m.in. Programy:

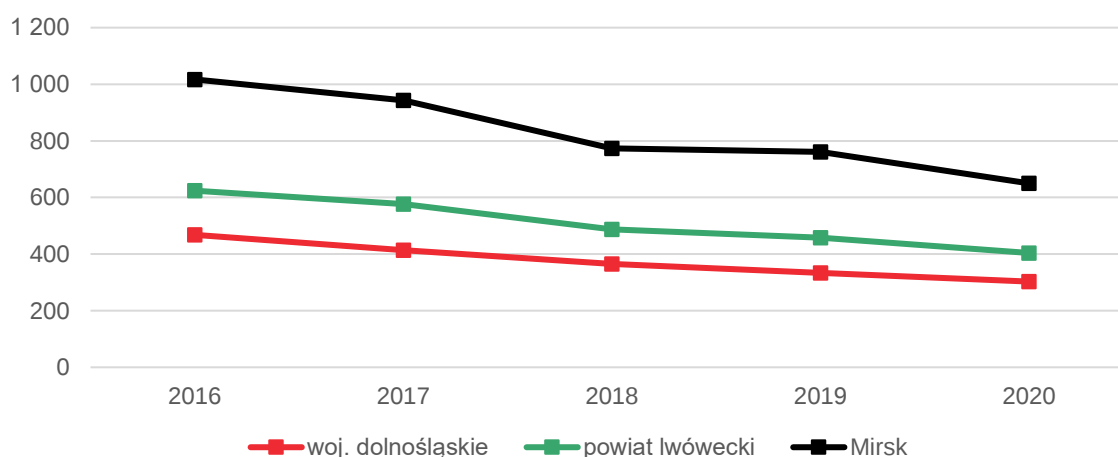
- Rodzina 500+,
- Dobry Start 300+,
- Posiłek w domu i szkole,
- Karta Dużej Rodziny,
- Niebieska Karta,
- Wspieraj Seniora.

W 2020 roku z pomocy społecznej korzystało 350 osób. W Gminie Mirsk najczęściej występującymi problemami były kolejno: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Miejscem pobytu dla 85 przewlekle somatycznie chorych kobiet i mężczyzn jest Dom Pomocy Społecznej w Mirsku, którego organem prowadzącym jest Powiat Lwówecki. Dom składa się z 2 budynków mieszkalnych, budynków gospodarczych i dużego ogrodu wypoczynkowo-rekreacyjnego. Do dyspozycji podopiecznych są pokoje jedno-, dwu- i wieloosobowe, węzeł sanitarny dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, sala rehabilitacyjna, pokój dziennego pobytu, kaplica i jadalnia. Dom zapewnia pełną gamę usług terapeutyczno-opiekuńczych, zapewniania jest odzież, środki czystości, przybory toaletowe, możliwość korzystania z codziennej prasy zgodnie z obowiązującymi standardami. W skład załogi zatrudnionej w Domu Pomocy wchodzi m.in.: pracownicy socjalni, fizjoterapeuci, instruktorzy terapii zajęciowej, pielęgniarki, opiekunki, pokojowe. Miesięczny koszt utrzymania jednej osoby w DPS wyniósł 3963,93 zł.

Wykres poniżej przedstawia beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Mirsk na tle powiatu oraz województwa. W latach 2016-2020 wskaźnik ten malał, choć był wyższy niż średnie dla powiatu i województwa. W 2020 roku liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. mieszkańców w Gminie Mirsk wynosiła 650 osoby.

Ryc. 31. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Mirsk na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jednym z zadań Gminy jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach poprzez zapewnienie im lokalu. W poniższej tabeli zaprezentowana została liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Mirsk w latach 2016-2020. Liczba mieszkań socjalnych od 2016 roku utrzymywała się na poziomie od 62 do 65, z kolei liczba mieszkań komunalnych stopniowo się zmniejsza. Gmina nie posiada na chwilę obecną mieszkań wspomaganych ani chronionych. Średni czas oczekiwania na mieszkanie wynosi 2 lata.

Tab. 20. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Mirsk w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkań socjalnych	62	64	65	62	57
Liczba mieszkań komunalnych	320	303	291	289	290

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Mirsk.

W kwestii poprawy aktywności społecznej osób starszych działa Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarząd Rejonowy w Mirsku. Głównym celem działania jest podniesienie jakości życia poprzez organizowanie czasu wolnego, poprawa jakości oraz samopoczucia i stanu ruchowego poprzez rehabilitację. W celu aktywizacji osób starszych w Mirsku organizowane są Dni Seniora.

Załącznik 2: Wzór ankiety

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo							
Jak oceniasz:		<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz Gminy?							
Skuteczność działania pomocy społecznej?							
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?							
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?							
Dostęp do klubu malucha?							
Jakość opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie Gminy?							
Wsparcie osób starszych oferowane przez Gminę? (DPS, Klub Seniora)							
Wsparcie osób niesamodzielnych?							
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miasta i Gminy?							
Bezpieczeństwo publiczne na terenie Gminy?							
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?							
Gospodarka							
Jak oceniasz:		<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru Gminy?							
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie Gminy?							
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie Gminy?							
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?							
Dostępność usług na terenie Gminy?							
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie?							
Konkurencyjność Gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?							
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?							
Środowisko i przestrzeń							
Jak oceniasz:		<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Estetykę swojej Gminy?							
Jakość powietrza w Gminie?							
Ofertę Gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?							
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?							
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)?							
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?							
Świadomość ekologiczną mieszkańców?							
System odbioru odpadów na terenie Gminy?							
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w Gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?							

Walory środowiska przyrodniczego w Gminie?						
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy?						
Infrastruktura techniczna						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Stan dróg w Gminie?						
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
Jakość sieci wodociągowej?						
Jakość sieci kanalizacyjnej?						
Jakość sieci gazowej?						
Dostęp do Internetu w Gminie?						
Turystyka i rekreacja						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność turystyczną Gminy?						
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w Gminie?						
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?						
Poziom bazy gastronomicznej?						
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych ?						
System ścieżek rowerowych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla dzieci?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla młodzieży?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla dorosłych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla seniorów?						
Działania promocyjne Gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						
Edukacja i kultura						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Dostęp do edukacji przedszkolnej?						
Jakość edukacji przedszkolnej w Gminie?						
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie Gminy?						
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w Gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?						
Jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych w Gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						

Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie Gminy?						
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie Gminy?						
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie Gminy?						
Organizację dowozu dzieci do szkół?						
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w Gminie?						
Dostęp do obiektów kulturalnych w Gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)						
Działalność Środowiskowego Klubu Profilaktyczno – Integracyjnego w Mirsku i biblioteki?						
Działalność świetlic wiejskich?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w Gminie w ciągu najbliższych lat:

- ☐ poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- ☐ zapewnienie transportu zbiorowego
- ☐ rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- ☐ rozbudowa oświetlenia ulicznego
- ☐ rozwój infrastruktury sportowej
- ☐ budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- ☐ budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- ☐ rozwój sieci gazowej
- ☐ budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- ☐ rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- ☐ poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- ☐ poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie Gminy
- ☐ zwiększenie dostępu do Internetu
- ☐ wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- ☐ poprawa dostępu do usług medycznych
- ☐ zmniejszenie bezrobocia
- ☐ promocja Gminy
- ☐ inwestycje w rozwój turystyki
- ☐ podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- ☐ zwiększenie dostępności przedszkoli
- ☐ zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- ☐ poprawa bezpieczeństwa publicznego
- ☐ rozwój kultury

- ☐ aktywizacja osób starszych
- ☐ inne (jakie?)

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką Gminy?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Metryczka

Płeć: ☐ kobieta ☐ mężczyzna

Wiek: ☐ poniżej 18 lat ☐ 18-25 lat ☐ 26-35 lat ☐ 36-45 lat ☐ 46-55 lat ☐ 56-65 lat
☐ powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- ☐ uczeń/student ☐ rolnik ☐ przedsiębiorca ☐ osoba pracująca ☐ osoba bezrobotna
☐ emeryt / rencista ☐ inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- ☐ jestem mieszkańcem miasta ☐ jestem mieszkańcem wsi ☐ nie jestem mieszkańcem Gminy

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL STRATEGICZNY I: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ INFRASTRUKTURY I OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Cel operacyjny	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
1.1. Ochrona środowiska przyrodniczego i przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu	Promowanie korzystania z OZE w budynkach mieszkalnych (fotowoltaika, wymiana „kopciuchów”, pompy ciepła)				
	Przeprowadzenie ewidencji źródeł ciepła w Gminie				
	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej				
	Promowanie segregacji wytwarzanych odpadów komunalnych				
	Współprac z Powiatem Lwóweckim w zakresie usuwania i unieszkodliwiania wyrób zawierających azbest				
	Regulacja rowów melioracyjnych i wykorzystanie wód opadowych				
	Edukacja ekologiczna dla wszystkich grup (konkursy, organizacja akcji sprzątania środowiska),				
1.2. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Gminy	Upowszechnienie oraz wspieranie stosowania metod rolnictwa ekologicznego				
	Budowa, remont i modernizacja dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich				
	Rozbudowa oświetlenia drogowego				
	Budowa chodników przy drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich				
	Poprawa komunikacji publicznej z sąsiednimi ośrodkami miejskimi poprzez współpracę z przewoźnikami i gminami				
1.3. Rozwój cyfryzacji i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców	Poprawa komunikacji pomiędzy miejscowościami w Gminie poprzez nawiązanie współpracy z przewoźnikami				
	Cyfryzacja Urzędu i jednostek gminnych oraz wzrost dostępności usług publicznych drogą internetową				
	Współpraca z operatorami w zakresie poprawy dostępu do Internetu i sieci komórkowych				

	Edukacja mieszkańców w zakresie cyberbezpieczeństwa				
--	---	--	--	--	--

CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY OPARTY NA ZASADACH ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU Z ZACHOWANIEM ŁADU PRZESTRZENNEGO

Cel operacyjny	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
2.1. Rozwój infrastruktury turystycznej i kultywowanie tradycji regionalnych	Budowa spójnej sieci ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą obsługującą rowerzystów z możliwością utworzenia trasy biegowej				
	Rozbudowa infrastruktury narciarskiej				
	Budowa singletracków				
	Modernizacja istniejącej infrastruktury turystycznej				
	Opracowanie mapy (i/lub aplikacji) atrakcji turystycznych i kulturowych, służącej zwiększeniu dostępności i rozpoznawalności oferty turystycznej				
	Wytyczanie, oznaczanie i utrzymanie szlaków pieszych, rowerowych, edukacyjnych				
	Poszerzenie oferty i dostępności w zakresie różnych dziedzin sportu (turystyka rowerowa, piesza, biegi)				
	Rozwój imprez sportowo-turystycznych organizowanych na terenie Gminy				
	Stworzenie i wypromowanie symbolu Gminy rozpoznawalnego na poziomie regionalnym				
2.2. Rozwój sfery gospodarczej Gminy	Wspólne działania z sąsiednimi gminami w ramach wykorzystania walorów turystycznych				
	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej				
	Współpraca z dostawcami gazu w zakresie rozbudowy sieci gazowej				
	Opracowanie kompleksowej oferty wspierającej lokalnych producentów w promowaniu wytworzonego przez nich produktu				
	Tworzenie klimatu sprzyjającego inwestorom poprzez udzielenie wsparcia merytorycznego i infrastrukturalnego				
2.3. Ochrona ładu	Zwiększenie działań promocyjnych Gminy, w tym promocji strefy ekonomicznej				
	Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględniającego potrzeby rozwojowe Gminy				

przestrzennego Gminy	Ograniczenie niekontrolowanej i rozproszonej zabudowy poprzez opracowanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego				
	Aktualizacja istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i dostosowanie ich do zapisów studium				
	Kontynuacja rewitalizacji budynków zabytkowych na terenie Gminy				
	Dostosowanie przestrzeni publicznej i usług do wymagań wszystkich mieszkańców				
	Stworzenie gminnego programu opieki nad zabytkami, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów przysługowych				
	Stworzenie jednolitych standardów urbanistycznych dotyczących reklam i obiektów małej architektury				

CEL STRATEGICZNY III: ZAPEWNIENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH I AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW

Cel operacyjny	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
3.1. Wsparcie i rozwój oferty dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	Tworzenie ośrodków wsparcia dla seniorów, w tym domu dziennego pobytu, Klubu Seniora				
	Opracowanie oferty zajęć tematycznych dla seniorów (robótki ręczne, warsztaty kulinarne, zajęcia informatyczne oraz wspierające aktywność zawodową emerytów)				
	Aktywizacja osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo (kursy, szkolenia, konsultacje pedagogiczno-prawne)				
	Wspieranie inicjatyw społecznych				
	Wzmocnienie współpracy z organizacjami integrującymi działania lokalne				
	Dostosowanie lokali mieszkalnych będących w zasobach gminy do podstawowych potrzeb				
3.2. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego	Zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych dla każdej grupy wiekowej				

	Rozbudowa i modernizacja obiektów kulturalnych dostosowana do potrzeb różnych grup społecznych				
	Budowa nowych oraz modernizacja istniejących świetlic wiejskich oraz innych obiektów kulturalnych i miejsc rekreacji w Gminie				
	Utworzenie klubu spotkań do wykorzystania przez różne grupy społeczne w celu wymiany doświadczeń, m.in. dla matek z dziećmi				
	Rozwój infrastruktury sportowej				
3.3. Podnoszenie jakości oświaty i opieki nad dziećmi	Modernizacja przestrzeni szkolnych (w szczególności poprawa bazy dydaktycznej, wyposażenia i estetyki sal lekcyjnych oraz zakup dywanów dźwiękoszczelnych)				
	Organizacja zajęć pozalekcyjnych rozwijających pasje i zainteresowania uczniów przy zapewnieniu komunikacji powrotnej do domów po zakończeniu zajęć				
	Wspieranie rozwoju nauczycieli poprzez zapewnienie szerokiego wachlarza szkoleń i możliwości podnoszenia kwalifikacji				
	Utworzenie miejsca opieki nad dziećmi do lat 3				